

بسمه تعالی

سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی
(سهامی عام)
کارکنان بانک

گزارش فعالیت هیأت مدیره

جهت ارائه به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام

برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

فهرست

۶	تأییدیه مدیران.....
۷	وضعیت عملکرد شرکت.....
۹	پیام هیأت مدیره.....
۱۱	بخش اول: مروری بر اقتصاد جهان، بازارهای جهانی کامودیتی، اقتصاد ایران و بورس اوراق بهادار کشور.....
۱۲	۱. مروری بر اقتصاد جهان.....
۱۲	۱,۱. مروری بر اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۲ و چشم‌انداز آن برای سال ۲۰۲۳.....
۱۳	۱,۲. رشد اقتصادی.....
۱۵	۱,۳. تجارت جهانی.....
۱۶	۱,۴. تورم.....
۱۸	۱,۵. نرخ بیکاری.....
۱۹	۱,۶. وضعیت مالی دولت‌ها.....
۲۰	۱,۷. نرخ ارزهای معتبر جهانی.....
۲۲	۱,۸. عملکرد بازارهای سهام بزرگ جهان.....
۲۴	۱,۹. چشم‌انداز اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳.....
۲۵	۲. مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی.....
۲۵	۲,۱. صنعت پتروشیمی.....
۲۶	۲,۱,۱. متانول.....
۲۸	۲,۱,۲. اوره.....
۳۰	۲,۱,۳. الفین.....
۳۱	۲,۲. صنعت فلزات اساسی.....
۳۱	۲,۲,۱. سنگ آهن.....
۳۳	۲,۲,۲. محصولات فولادی.....
۳۵	۲,۲,۳. مس.....
۳۷	۲,۲,۴. روی.....
۳۸	۲,۳. تحولات نفت در سال ۲۰۲۲.....
۴۰	۳. مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۲.....
۴۰	۳,۱. رشد اقتصادی و اجزای آن.....
۴۱	۳,۲. تورم و شاخص‌های قیمت.....
۴۱	۳,۲,۱. شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی.....
۴۲	۳,۳. تجارت خارجی.....
۴۳	۳,۴. بازار کار و نرخ بیکاری.....
۴۴	۳,۵. بازار پول و سیاست‌های پولی.....
۴۶	۳,۶. تحولات بازار ارز و سیاست‌های ارزی.....
۴۷	۳,۷. بازار مسکن و تحولات قیمت و بازدهی.....
۴۸	۳,۸. مقایسه بازدهی دارایی‌های نقدشونده.....
۴۹	۳,۹. چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲.....

۴.	مروری بر بورس اوراق بهادار	۵۰
۴,۱	تحولات عمده بورس در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۵۰
۴,۲	روند شاخص بورس اوراق بهادار	۵۰
۴,۳	وضعیت معاملات در بورس اوراق بهادار	۵۱
۴,۴	روند ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران	۵۱
۴,۵	بازدهی بازار بورس اوراق بهادار	۵۲
۴,۶	ورود و خروج پول اشخاص حقیقی	۵۳
	بخش دوم: نگاهی بر وضعیت و عملکرد شرکت	۵۴
۱.	تاریخچه، موضوع فعالیت، سرمایه و سهامداران و نیروی انسانی شرکت	۵۵
۲.	روند افزایش سرمایه‌های شرکت	۵۶
۳.	ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس	۵۶
۴.	بررسی عملکرد پرتفوی بورسی شرکت	۵۷
۵.	ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت	۵۸
۵,۱	ترکیب سرمایه‌گذاری‌های بورسی	۶۰
۵,۲	ترکیب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی	۶۳
۵,۲,۱	شرکت کارگزاری سینا	۶۳
۵,۲,۲	شرکت گسترش ایوان پایدار	۶۳
۵,۲,۳	شرکت خدماتی بازرگانی آتیه امید شهریار	۶۴
۵,۳	سرمایه‌گذاری در بخش املاک و مستغلات	۶۴
۵,۴	سرمایه‌گذاری‌ها با درآمد ثابت	۶۵
۶.	اطلاعات مالی شرکت	۶۵
۷.	ارزش خالص دارایی‌های شرکت	۶۸
۸.	وضعیت سهام شرکت و بازدهی آن در بورس	۶۹
۹.	حاکمیت شرکتی	۷۰
۹,۱	ترکیب اعضای هیأت مدیره	۷۰
۹,۲	اطلاعات در مورد کمیته‌های تخصصی هیأت مدیره	۷۲
۹,۳	اطلاعات در مورد تعداد جلسات هیأت مدیره و حضور اعضاء در جلسات	۷۲
۹,۴	اطلاعات درباره حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره	۷۲
۹,۵	اطلاعات مربوط به حسابرس مستقل و بازرس قانونی	۷۲
۱۰.	گزارش هیئت مدیره نسبت به کنترل‌های داخلی	۷۳
۱۱.	گزارش تجزیه و تحلیل ریسک شرکت	۷۴
۱۲.	گزارش پایداری	۷۵
۱۳.	فعالیت‌های توسعه منابع انسانی	۷۵
	بخش سوم: اهم فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده در سال مالی مورد گزارش	۷۶
	بخش چهارم: اهم برنامه‌های آتی شرکت	۷۹
	بخش پنجم: پیشنهاد هیأت مدیره	۷۹

فهرست جداول

جدول ۱- نرخ رشد اقتصادی در جهان طی دوره ۲۰۲۳-۲۰۱۹.....	۱۴
جدول ۲- نرخ رشد تجارت کالا و خدمات در مناطق مختلف جهان طی دوره ۲۰۲۱-۲۰۱۸ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳.....	۱۵
جدول ۳- نرخ تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۰ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳.....	۱۷
جدول ۴- نرخ بیکاری مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۰ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳.....	۱۸
جدول ۵- نسبت خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۰ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳.....	۱۹
جدول ۶- بازدهی بورس‌های معتبر جهان در سال ۲۰۲۲.....	۲۴
جدول ۷- مقدار تولید ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا در سال ۲۰۲۰ تا ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲.....	۳۵
جدول ۸- درصد تغییر (رشد) تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی و اقلام هزینه‌ای - به قیمت های ثابت ۱۳۹۵.....	۴۰
جدول ۹- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی مناطق شهری منتهی به آذر ۱۴۰۱-۱۳۹۹.....	۴۱
جدول ۱۰- سهم از رشد اجزای شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی مناطق شهری کشور در ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۱.....	۴۱
جدول ۱۱- عملکرد صادرات غیر نفتی و واردات طی ۹ ماه و ده روز نخست سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰.....	۴۲
جدول ۱۲- تغییرات عمده بازار کار در تابستان ۱۴۰۱-۱۴۰۰.....	۴۳
جدول ۱۳- تغییرات اشتغال به تفکیک بخش های اقتصادی در پاییز ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱.....	۴۳
جدول ۱۴- نقدینگی و اجزای پایه پولی از سمت عرضه ۱۴۰۱-۱۳۹۹.....	۴۴
جدول ۱۵- نقدینگی و اجزای آن در سمت تقاضا ۱۴۰۱-۱۳۹۹.....	۴۵
جدول ۱۶- نرخ دلار امریکا در سال منتهی به آذر ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱.....	۴۶
جدول ۱۷- عملکرد معاملات انجام شده در شهر تهران در دوره های سالانه منتهی به پایان آذر ۱۴۰۱.....	۴۷
جدول ۱۸- آمار متغیرهای بورس اوراق بهادار تهران در سنوات گذشته.....	۵۰
جدول ۱۹- سهامداران شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها.....	۵۵
جدول ۲۰- وضعیت نیروی انسانی شرکت.....	۵۵
جدول ۲۱- افزایش سرمایه‌های شرکت.....	۵۶
جدول ۲۲- مقایسه گردش پرتفوی بورسی وسکاب و گردش معاملات بورس در سنوات گذشته.....	۵۷
جدول ۲۳- ترکیب سرمایه‌گذاری های شرکت به بهای تمام شده.....	۵۸
جدول ۲۴- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بورسی شرکت.....	۶۰
جدول ۲۵- ترکیب شرکت‌های موجود در پرتفوی بورسی.....	۶۲
جدول ۲۶- سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی.....	۶۳
جدول ۲۷- سرمایه‌گذاری در املاک.....	۶۵
جدول ۲۸- سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت.....	۶۵
جدول ۲۹- خلاصه صورت وضعیت مالی.....	۶۵
جدول ۳۰- خلاصه صورت سود و زیان.....	۶۶
جدول ۳۱- محاسبه ارزش خالص دارایی های شرکت.....	۶۸
جدول ۳۲- ترکیب اعضای هیأت مدیره.....	۷۰
جدول ۳۳- اطلاعات مربوط به مشخصات، تحصیلات و سوابق اعضاء هیأت مدیره.....	۷۱

فهرست نمودارها

نمودار ۱- نرخ برابری یوان چین به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۱
نمودار ۲- روند شاخص دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۱
نمودار ۳- نرخ برابری یورو به دلار در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۱
نمودار ۴- نرخ برابری پوند انگلستان به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۱
نمودار ۵- نرخ برابری روبل روسیه به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۱
نمودار ۶- نرخ برابری روپیه به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۱
نمودار ۷- روند شاخص بورس S&P۵۰۰ در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۳
نمودار ۸- روند شاخص بورس شانگهای چین در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۳
نمودار ۹- روند شاخص EURO STOXX ۵۰ در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۴
نمودار ۱۰- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت نفت خام در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۷
نمودار ۱۱- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت گاز طبیعی هنری هاب آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۷
نمودار ۱۲- روند قیمت جهانی اوره و ذرت در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۲۹
نمودار ۱۳- روند قیمتی اوره و گاز طبیعی در سال ۲۰۲۱.....	۲۹
نمودار ۱۴- روند قیمتی نفت، اتیلن و پروپیلن در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۱
نمودار ۱۵- روند قیمتی سنگ آهن و فولاد چین در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۳
نمودار ۱۶- روند قیمتی سنگ آهن و قراضه در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۳
نمودار ۱۷- روند قیمت جهانی سنگ آهن، بیلت، ورق گرم در منطقه دریای سیاه (CIS) در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۴
نمودار ۱۸- سهم ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲.....	۳۵
نمودار ۱۹- روند قیمت جهانی مس در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۶
نمودار ۲۰- روند قیمت جهانی روی و موجودی انبار روی در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۷
نمودار ۲۱- روند قیمت جهانی روی و فولاد چین در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۸
نمودار ۲۲- روند قیمت جهانی نفت در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۳۹
نمودار ۲۳- دالان نرخ سود در بازار بین بانکی از اول آذر ۱۴۰۰ تا پایان آبان ۱۴۰۱.....	۴۵
نمودار ۲۴- روند نرخ دلار نیمایی و صرافی ملی طی یک سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱.....	۴۶
نمودار ۲۵- مقایسه نرخ رشد قیمت مسکن، اجاره و CPI طی سالهای ۱۳۹۸ تا آذر ۱۴۰۱.....	۴۷
نمودار ۲۶- عملکرد دوره‌ای بازدهی دارایی‌های مالی و نقدشونده منتهی به پایان آذر ۱۴۰۰.....	۴۸
نمودار ۲۷- روند شاخص بورس اوراق بهادار تهران در دو سال اخیر.....	۵۰
نمودار ۲۸- خلاصه وضعیت معاملات بورس اوراق بهادار در سالهای ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱.....	۵۱
نمودار ۲۹- روند سالیانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار.....	۵۱
نمودار ۳۰- روند ماهانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰.....	۵۲
نمودار ۳۱- بازده تجمعی ماهانه بورس.....	۵۲
نمودار ۳۲- ورود پول اشخاص حقیقی.....	۵۳
نمودار ۳۳- مقایسه ارزش معاملات سالیانه شرکت.....	۵۷
نمودار ۳۴- مقایسه بازدهی شاخص بورس، شاخص هم وزن و بازدهی پرتفوی بورسی شرکت.....	۵۸
نمودار ۳۵- مقایسه ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت در دو سال اخیر.....	۵۹
نمودار ۳۶- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس ارزش روز در آذرماه سال ۱۴۰۱.....	۶۱
نمودار ۳۷- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس بهای تمام شده در آذرماه سال ۱۴۰۱.....	۶۱
نمودار ۳۸- روند تاریخی اطلاعات مالی شرکت.....	۶۶
نمودار ۳۹- نمودار خالص ارزش دارایی‌ها به ازای هر سهم طی سال مالی.....	۶۹
نمودار ۴۰- ارزش معاملات سالیانه سهام شرکت در بورس.....	۶۹
نمودار ۴۱- روند قیمت روزانه سهام شرکت.....	۷۰

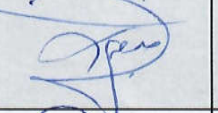
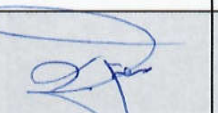
تأییدیه مدیران

با نام و یاد پروردگار یگانه، ضمن عرض خیر مقدم به سهامداران محترم، گزارش فعالیت هیأت مدیره شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها (سهامی عام) برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ تقدیم می گردد.

در اجرای مفاد ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و ماده ۴۵ قانون بازار اوراق بهادار، بدین وسیله گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ بر پایه سوابق، مدارک و اطلاعات موجود، تهیه و به شرح زیر تقدیم می گردد.

گزارش حاضر به عنوان یکی از گزارش های سالانه هیأت مدیره به مجمع، مبتنی بر اطلاعات ارائه شده در صورت های مالی بوده و اطلاعاتی را در خصوص وضع عمومی شرکت و عملکرد هیأت مدیره فراهم می آورد.

به نظر اینجانبان اطلاعات مندرج در این گزارش که درباره عملیات و وضع عمومی شرکت می باشد، با تأکید بر ارائه منصفانه نتایج عملکرد شرکت و در جهت حفظ منافع آن و انطباق با مقررات قانونی و اساسنامه شرکت تهیه و ارائه گردیده است. این اطلاعات هماهنگ با واقعیت های موجود بوده و اثرات آنها در آینده تا حدی که در موقعیت فعلی می توان پیش بینی نمود، به نحو درست و کافی در این گزارش ارائه گردیده و هیچ موضوعی که عدم آگاهی از آن موجب گمراهی استفاده کنندگان می شود، از گزارش حذف نگردیده و در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۱ به تأیید هیأت مدیره رسیده است.

اعضای هیأت مدیره	نماینده شخص حقوقی	سمت	امضاء
صندوق بازنشستگی، وظیفه و از کار افتادگی پس انداز کارکنان بانکها	میثم بلگوریان	رئیس هیأت مدیره غیر موظف	
شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا	داریوش مبصر	عضو موظف و نائب رئیس هیأت مدیره	
شرکت لیزینگ بازنشستگان مشرق زمین	امیرعباس کریم زاده	عضو هیأت مدیره غیر موظف	
شرکت توسعه و عمران سپهر هشتم	محمدحسین صبوری دیلمی	عضو هیأت مدیره غیر موظف	
شرکت ستاره عمران زمین	علی حسین زاده گوهری	عضو هیأت مدیره و مدیرعامل	

وضعیت عملکرد شرکت

اطلاعات مالی شرکت اصلی					
شرح	۱۳۹۷/۰۹/۳۰	۱۳۹۸/۰۹/۳۰	۱۳۹۹/۰۹/۳۰	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
درآمدهای عملیاتی	۱,۸۵۶,۶۶۲	۳,۵۹۴,۸۸۱	۱۳,۶۰۲,۲۱۴	۱۳,۳۹۲,۱۲۲	۹,۱۲۵,۵۹۵
سود (زیان) عملیاتی	۱,۸۱۱,۴۵۹	۳,۵۳۲,۸۷۳	۱۳,۵۲۲,۷۱۴	۱۳,۲۸۱,۱۲۳	۸,۹۶۲,۶۳۵
سود خالص پس از کسر مالیات	۱,۸۱۱,۴۵۹	۳,۵۹۳,۸۰۵	۱۳,۵۲۵,۱۳۴	۱۳,۲۸۱,۱۲۳	۸,۹۶۲,۶۳۵
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
جمع دارایی‌ها	۸,۲۱۵,۶۳۵	۱۰,۵۹۱,۳۲۳	۲۲,۶۵۸,۰۸۳	۳۰,۸۱۱,۴۱۲	۳۴,۶۰۲,۵۷۵
جمع بدهی‌ها	۹۸۳,۸۳۱	۳۲۷,۳۰۹	۳۶۸,۹۳۵	۳۴۱,۱۳۸	۵۶۹,۶۶۷
سرمایه ثبت شده	۳,۵۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
جمع حقوق مالکانه	۷,۲۳۱,۸۰۴	۱۰,۲۶۴,۰۱۴	۲۲,۲۸۹,۱۴۸	۳۰,۴۷۰,۲۷۴	۳۴,۰۳۲,۹۰۹
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
ارزش روز شرکت	۵,۷۳۵,۰۰۰	۱۲,۷۷۴,۰۰۰	۳۹,۸۴۰,۰۰۰	۳۵,۰۷۶,۰۰۰	۳۴,۵۹۶,۰۰۰
ارزش خالص دارایی‌های شرکت	۸,۶۲۸,۰۲۳	۱۵,۲۲۷,۶۱۳	۲۲,۸۸۴,۵۴۲	۴۷,۸۹۹,۵۰۶	۴۹,۵۴۳,۹۸۶
نرخ بازده (درصد)					
بازده شاخص کل بورس	۶۳,۴	۱۲۶,۸	۳۰۶,۵	۸,۴۰-	۱۳,۵۰
بازده پرتفوی بورسی شرکت	۵۰,۸	۱۲۵,۷	۳۲۲,۹	۵,۱	۱۸,۵
بازده دارایی‌ها (ROA)	۳۰	۳۸	۸۱	۵۰	۲۷
بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)	۳۳	۴۱	۸۳	۵۰	۲۸
اطلاعات مربوط به هر سهم					
تعداد سهام در زمان برگزاری مجمع (میلیون سهم)	۵,۰۰۰	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰
سود خالص هر سهم - ریال	۳۶۲	۵۹۹	۲۲۵۴	۱۱۰۷	۷۴۷
سود نقدی هر سهم - ریال	۲۰۰	۲۵۰	۸۵۰	۴۵۰	---
ارزش دفتری هر سهم - ریال	۱,۴۴۶	۱,۷۱۱	۳,۷۱۵	۲,۵۳۹	۲,۸۳۶
قیمت هر سهم	۱,۱۴۷	۲,۱۲۹	۶,۶۴۰	۲,۹۲۳	۲,۸۸۳
سایر اطلاعات					
تعداد کارکنان - نفر	۱۷	۲۰	۲۳	۲۶	۲۶

اطلاعات مالی تلفیقی گروه					
شرح	۱۳۹۷/۰۹/۳۰	۱۳۹۸/۰۹/۳۰	۱۳۹۹/۰۹/۳۰	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
درآمدهای عملیاتی	۱,۸۳۶,۲۴۳	۳,۶۱۳,۴۲۲	۱۳,۹۵۸,۱۶۲	۱۳,۷۱۷,۹۹۸	۹,۳۲۵,۵۲۴
سود (زیان) عملیاتی	۱,۷۵۳,۵۹۶	۳,۴۷۲,۵۲۱	۱۳,۷۷۴,۴۴۹	۱۳,۴۶۵,۰۲۰	۹,۰۰۲,۹۹۴
سود خالص پس از کسر مالیات	۱,۸۵۷,۶۹۱	۳,۴۵۷,۴۲۵	۱۳,۷۰۹,۰۶۱	۱۳,۳۸۲,۰۶۸	۸,۹۸۱,۰۷۳
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
جمع دارایی‌ها	۹,۳۳۲,۰۸۸	۱۰,۷۵۴,۱۶۳	۲۴,۶۲۵,۵۵۶	۳۳,۷۴۷,۲۵۶	۳۶,۴۳۱,۱۴۱
جمع بدهی‌ها	۲,۰۷۰,۰۰۵	۵۵۰,۷۰۶	۲,۲۱۳,۰۳۸	۳,۰۵۲,۶۷۰	۲,۱۵۵,۴۸۳
سرمایه ثبت شده	۳,۵۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
جمع حقوق مالکانه	۷,۲۶۲,۰۳۶	۱۰,۲۰۳,۴۵۷	۲۲,۴۱۲,۵۱۸	۳۰,۶۹۴,۵۸۶	۳۴,۲۷۵,۶۵۹
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
ارزش روز شرکت	۵,۷۳۵,۰۰۰	۱۲,۷۷۴,۰۰۰	۳۹,۸۴۰,۰۰۰	۳۵,۰۷۶,۰۰۰	۳۴,۵۹۶,۰۰۰
ارزش خالص دارایی‌های شرکت	۸,۶۲۸,۰۲۳	۱۵,۲۲۷,۷۹۴	۲۲,۸۸۴,۵۴۲	۴۷,۸۹۹,۵۰۶	۴۹,۵۴۳,۹۸۶
نرخ بازده (درصد)					
بازده شاخص کل بورس	۶۳,۴	۱۲۶,۸	۳۰۶,۵	۸,۴۰-	۱۳,۵۰
بازده پرتفوی بورسی شرکت	۵۰,۸	۱۲۵,۷	۳۲۲,۹	۵,۱	۱۸,۵
بازده دارایی‌ها (ROA)	۲۸	۳۴	۷۷	۴۶	۲۶
بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)	۳۴	۴۰	۸۴	۵۰	۲۸
اطلاعات مربوط به هر سهم					
تعداد سهام در زمان برگزاری مجمع (میلیون سهم)	۵,۰۰۰	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰
سود خالص هر سهم - ریال	۳۷۲	۵۷۶	۲۲۸۵	۱۱۱۵	۷۴۸
سود نقدی هر سهم - ریال	۲۰۰	۲۵۰	۸۵۰	۴۵۰	---
ارزش دفتری هر سهم - ریال	۱,۴۵۲	۱,۷۰۱	۳,۷۳۵	۲,۵۵۸	۲,۸۵۶
قیمت هر سهم	۱,۱۴۷	۲,۱۲۹	۶,۶۴۰	۲,۹۲۳	۲,۸۸۳
سایر اطلاعات					
تعداد کارکنان - نفر	۴۵	۵۱	۵۵	۵۶	۵۵

پیام هیأت مدیره

سیاس و ستایش پروردگار منان را که با عنایات و توجهات خود و با اراده و تلاش یکایک اعضای هیأت مدیره و کارکنان سختکوش و همچنین حمایت و اعتماد سهامداران عزیز توانستیم در سالی که از سوی مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) سال «تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین» نامیده شد، افتخار خدمت رسانی در شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها را داشته باشیم. امید است در سال مالی جدید بتوانیم ضمن تعامل سازنده با سهامداران محترم، هدف گذاری مناسب جهت تحقق بخشیدن به رسالت اصلی شرکت که همانا حفظ و افزایش ثروت سهامداران محترم، رشد پایدار سودآوری شرکت و تعالی کارکنان شرکت است، سهمی در تحقق اهداف ملی در عرصه اقتصاد کشور داشته باشیم. هیأت مدیره شرکت امیدوار است در حد بضاعت و توان خویش توانسته باشند از امانتی که سهامداران به ایشان سپرده اند به نحو احسن حفظ و حراست و برای ایشان و سایر ذینفعان شرکت ارزش های مستمر و بلند مدت ایجاد نمایند.

در هجدهمین سال فعالیت، اهتمام هیأت مدیره شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها در حفظ منافع سهامداران از طریق هدف گذاری استراتژیک، پیگیری برنامه ها و نظارت مستمر بر عملکرد شرکت و حمایت همه جانبه از شرکت، احترام به سرمایه انسانی ارزشمند و ارزش آفرین و بکارگیری دانش مدیریت سرمایه گذاری و اصول مدیریت استراتژیک در سرمایه گذاری ها، بوده است. با عنایت به هدف گذاری انجام شده، در سال مالی مورد گزارش، سود هر سهم مبلغ ۷۴۷ ریال کسب شده است. همچنین سایر اقدامات زیر در شرکت صورت گرفته است:

- ۱) شناسایی پیوسته صنایع با مزیت های نسبی جهت سرمایه گذاری؛ نظارت و کنترل مداوم و مستمر کمی و کیفی بر سرمایه گذاری های انجام شده؛ اصلاح مستمر ساختار سبد سهام شرکت و انطباق با صنایع کم ریسک و پر بازده
- ۲) اندازه گیری و کنترل سطح ریسک سرمایه گذاری ها با استفاده از شاخص های مختلف ریسک و ارزیابی عملکرد با هدف تحمل ریسک کمتر برای سرمایه گذاری ها به نحوی که معیارهای ریسک (بتا و انحراف معیار بازده)، ارقام پایین تری نسبت به متوسط بازار داشته باشد
- ۳) مدیریت بهینه دریافت مطالبات ناشی از سود تقسیمی در مجامع شرکت های حاضر در پرتفوی بورسی
- ۴) بهبود مستمر انضباط مالی شرکت و شفافیت و اطلاع رسانی مستمر از عملکرد شرکت و تعامل سازنده با ذینفعان اعم از سهامداران، کارکنان، سازمان و شرکت بورس، بانک ها و حسابرس
- ۵) برگزاری منظم و مستمر جلسات عادی و فوق العاده هیأت مدیره و مشارکت فعال هیأت مدیره در کمیته های تخصصی سرمایه گذاری، حسابرسی داخلی و سایر کمیته های تخصصی
- ۶) شروع مجدد فعالیت ساخت پروژه عاطفی

۷) تکمیل عملیات اجرایی ساختمان اداری واقع در خیابان پیروز از ۷۸٪ پیشرفت پروژه در ابتدای سال مالی تا ۱۰۰٪ در انتهای سال مالی ۱۴۰۱

۸) خرید واحد اداری در خیابان سرو غربی به منظور بهره‌برداری به عنوان دفتر مرکزی

۹) تعیین تکلیف پرونده‌های مالیاتی و اخذ رای استرداد مالیاتی در خصوص سال مالی ۱۳۹۵

در پایان ضمن تشکر ویژه از سهامداران محترم به خاطر حمایت‌های همیشگی و همچنین تشکر و قدردانی از تلاش بی‌وقفه، همدلی و همراهی پرسنل شرکت در رسیدن به اهداف، امید است مجموعه تلاش‌های خالصانه هیأت مدیره، مدیران و کارکنان شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها در سال مالی مورد گزارش مورد قبول درگاه حضرت احدیت قرار گرفته و به اعتماد بالای سهامداران ارج نهاده باشیم.

هیأت مدیره

بهمن ۱۴۰۱

**بخش اول: مروری بر اقتصاد جهان، بازارهای جهانی
کامودیتی، اقتصاد ایران و بورس اوراق بهادار کشور**

۱. مروری بر اقتصاد جهان

۱.۱. مروری بر اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۲ و چشم‌انداز آن برای سال ۲۰۲۳

اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۲ با آغاز جنگ روسیه و اوکراین در دومین ماه سال میلادی به شدت تحت تاثیر پیامدهای این رخداد نظیر شوک قیمتی در بازار انرژی، اختلال در عرضه جهانی برخی کالاهای اساسی از مبداء روسیه و اوکراین و همچنین تحریم‌های کشورهای مطرح جهان علیه روسیه بود. در حوزه اقتصادی، رکوردهای بالای نرخ تورم در کشورهای مطرح اروپایی و آمریکایی (به دلیل حمایت دولتمردان از کسب و کارها در دوره پاندمی)، بانک‌های مرکزی این کشورها را مجبور به اتخاذ سیاست‌های انقباض پولی (افزایش نرخ بهره و کاهش انتشار پول و نقدینگی) جهت کنترل نرخ تورم کرد. اقتصاد اروپا بطور غیرمستقیم درگیر جنگ در شرق این قاره بود و در چین نیز شیوع گسترده سویه‌های جدید در این کشور، مهمترین مانع بهبود کسب و کارها شد که البته دولتمردان چینی با پیاده‌سازی سیاست‌های انبساط پولی و مالی سعی در تقویت بخش تقاضا و حمایت از کسب و کارهای داخلی داشتند. در آمریکا، افزایش شاخص دلار (به دلیل افزایش نرخ بهره و استقبال سرمایه‌گذاران از دلار به عنوان دارایی امن) موجب افزایش خالص جریان وجوه ارزی به اقتصاد این کشور (در غالب سرمایه‌گذاری غیرمستقیم) شد که البته بیشتر جذب بازار بدهی این کشور شد. در ماه‌های اخیر اگرچه انتشار اخبار مناسب از وضعیت بازار کار و خرده‌فروشی مانع از ایجاد رکود اقتصادی این کشور (ناشی از افزایش نرخ بهره) شده اما به اعتقاد بسیاری از کارشناسان اقتصاد بین‌الملل، چشم‌انداز اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۳ امیدوارکننده نیست. به عنوان نمونه براساس آخرین گزارش انتشار یافته از سوی صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۲ حدود ۳٫۲ درصد بود که انتظار می‌رود رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳ حدود ۲٫۷ درصد باشد. در این بین رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته که در سال ۲۰۲۲ حدود ۲٫۴ درصد بوده است، در سال ۲۰۲۳ به ۱٫۱ درصد کاهش خواهد یافت. همچنین حجم و ارزش تجارت کالایی که در سال ۲۰۲۲ به ترتیب ۲٫۹ و ۸٫۵ درصد برآورد شده بود، در سال ۲۰۲۳ به ترتیب به ۲ و ۰٫۴- درصد کاهش خواهد یافت.

انتظار می‌رود تداوم سیاست‌های انقباض پولی بانک‌های مرکزی کشورهای توسعه یافته موجب کاهش نرخ تورم از ۷٫۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴٫۴ درصد در سال ۲۰۲۳ شود. بدون تردید بخش اشتغال نیز تحت تاثیر شرایط نسبتاً رکودی سال ۲۰۲۳ قرار خواهد گرفت. به عنوان نمونه، براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، انتظار می‌رود نرخ بیکاری در آمریکا در که در سال ۲۰۲۲ حدود ۳٫۷ درصد بود، در سال ۲۰۲۳ به ۴٫۶ درصد افزایش یابد.

در بازارهای مالی (نظیر بازار ارز و سهام)، تقویت شاخص دلار در سال ۲۰۲۲، موجب شد تا نرخ برابری بسیاری از ارزها در برابر دلار کاهش یابد. از سوی دیگر با افزایش نرخ‌های بهره از سوی بانک‌های مرکزی ما شاهد افت شاخص سهام اکثر بورس‌های معتبر جهان بودیم.

۱,۲. رشد اقتصادی

براساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول در اکتبر ۲۰۲۲، اقتصاد جهانی رشد ۳,۲ درصدی را در سال ۲۰۲۲ و رشد ۲,۷ درصدی را در سال ۲۰۲۳ تجربه خواهد کرد. نگاهی به ترکیب رشد اقتصادی در کشورها و مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۲۲ نشان می‌دهد که اگرچه اقتصادهای جهانی پس از رهایی از پاندمی کرونا در انتهای سال ۲۰۲۰ و بازگشایی کسب و کارها با رشدهای مثبت قابل توجهی در سال ۲۰۲۱ مواجه شدند (که البته انباشت تقاضا، تورم‌های بالایی را برای سال‌های بعدی موجب شد) اما در سال ۲۰۲۲ رویدادهای سیاسی (نظیر جنگ روسیه و اوکراین)، اقتصادی (سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی جهت کنترل تورم) و همچنین درگیری با همه‌گیری ویروس کرونا در برخی کشورها (نظیر چین) مانع از تداوم رشدهای بالا شد، بگونه‌ای که رشد اقتصاد جهانی از ۶ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۳,۲ درصد در سال ۲۰۲۲ کاهش یافت. در این بین رشد اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته که در سال ۲۰۲۱ افزایش ۵,۲ درصدی داشت با افت بیش از ۵۰ درصد به ۲,۴ درصد کاهش یافت. در این کاهش، اقتصاد آمریکا که رشد ۵,۷ درصدی را در سال ۲۰۲۱ داشت، تنها توانست رشدی حدود ۱,۶ درصد را در سال ۲۰۲۲ تجربه کند (در حوزه یورو و انگلستان نیز شرایط همانند آمریکا است). رشد اقتصادی کشورهای نوظهور و در حال توسعه نیز که در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۶,۶ درصد بود در سال ۲۰۲۲ به ۳,۷ درصد کاهش یافت. در این بین کاهش رشد اقتصادی چین از ۸,۱ درصد به ۳,۲ درصد نیز قابل توجه بود، اما دیگر غول اقتصاد آسیا (هند) علاوه بر ثبت رشد اقتصادی ۸,۷ درصد در سال ۲۰۲۱، توانست رشد قابل توجه ۶,۸ درصد را در سال ۲۰۲۲ به ثبت برساند و در میان کشورهای توسعه‌یافته و نوظهور، پس از عربستان بالاترین رشد اقتصادی را در سال ۲۰۲۲ به خود اختصاص دهد.

نکته قابل توجه در خصوص روسیه اینکه اگرچه این کشور در سال ۲۰۲۱ رشد ۴,۷ درصدی را محقق ساخت، اما اندازه اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۲ حدود ۳,۴ درصد کوچکتر شد. برخلاف سایر مناطق جهان، رشد اقتصادی کشورهای منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی که در سال ۲۰۲۱ حدود ۴,۵ درصد بود با افزایش ۰,۵ واحد درصدی به ۵ درصد در سال ۲۰۲۲ افزایش یافت که این افزایش متأثر از افزایش درآمدهای ارزی کشورهای نفتی منطقه (به واسطه رشد قیمت‌های انرژی در طول سال ۲۰۲۲) حاصل شد. به عنوان مثال رشد اقتصادی عربستان که در سال ۲۰۲۱ در حدود ۳,۲ درصد بود، در سال ۲۰۲۲ به ۷,۶ درصد افزایش یافت. رشد اقتصادی کشورهای کمتر توسعه‌یافته نیز از ۴,۱ درصد به ۴,۸ درصد افزایش یافت که مهمترین دلیل این رشد نیز کاهش واردات این کشورها (به دلیل افزایش تورم و کاهش قدرت خرید کشورها) با حفظ ارزش صادراتی کالاهای عموماً نهاده‌ای نظیر کامودیتی‌ها بود. براساس این گزارش، انتظار می‌رود با تداوم سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی و پیامدهای آتی آن، اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳ کمتر از ارقام ثبت شده در سال ۲۰۲۲ رشد کند. در این بین، انتظار می‌رود اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳ حدود ۲,۷ درصد رشد کند که این رشد مستلزم رشد اقتصادی حدود ۱,۱ درصد برای کشورهای توسعه‌یافته و کشورهای نوظهور و ۳,۷ درصد برای کشورهای در حال توسعه است. انتظار می‌رود اندازه اقتصاد آمریکا که در سال ۲۰۲۲ حدود ۱,۶ درصد بزرگ شده بود در سال

۲۰۲۳ فقط حدود ۱ درصد رشد کند. با این اوصاف شرایط حوزه یورو که بطور غیرمستقیم با بحران جنگ روسیه و اوکراین و اثر شوک‌های قیمت انرژی، برخلاف رشد ۳,۱ درصدی در سال ۲۰۲۲، انتظار می‌رود رشد اقتصادی این منطقه در سال ۲۰۲۳ بسیار ناچیز و حدود ۰,۵ درصد باشد. در حوزه یورو، اقتصاد آلمان که با بیشترین آسیب مواجه شده بود، پیش بینی می‌شود در سال ۲۰۲۳ نیز این وضعیت ادامه داشته باشد. براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه و نوظهور همانند سال ۲۰۲۲ در حدود ۳,۷ درصد خواهد بود. در این بین انتظار می‌رود رشد اقتصادی چین از ۳,۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴,۴ درصد در سال ۲۰۲۳ افزایش و در طرف مقابل رشد اقتصادی هند از ۶,۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۶,۱ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد. البته ثبات رشدهای بالای اقتصاد هند در طول سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۳ بدون تردید سهم این کشور را در کیک اقتصاد جهانی افزایش خواهد داد. براساس این گزارش، اقتصاد هند بالاترین رشد را در سال ۲۰۲۳ در میان ۲۰ قدرت اقتصادی جهان به خود اختصاص خواهد داد و رشد اقتصادی ایران که در سال ۲۰۲۲ حدود ۳ درصد بود، در سال ۲۰۲۳ با افت ۱ واحد درصدی حدود ۲ درصد خواهد بود. در این گزارش رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۳ تحت تاثیر تحریم‌های اقتصادی و تردیدهایی مربوط به احیای برجام ارائه شده است.

جدول ۱- نرخ رشد اقتصادی در جهان طی دوره ۲۰۱۹-۲۰۲۳ (درصد)

شرح	محقق				پیش بینی
	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
رشد اقتصاد جهانی	۲,۸	-۳	۶	۳,۲	۲,۷
کشورهای پیشرفته	۱,۷	-۴,۴	۵,۲	۲,۴	۱,۱
ایالات متحده امریکا	۲,۳	-۳,۴	۵,۷	۱,۶	۱
حوزه یورو	۱,۶	-۶,۱	۵,۲	۳,۱	۰,۵
آلمان	۱,۱	-۳,۷	۲,۶	۱,۵	-۰,۳
انگلستان	۱,۷	-۹,۳	۷,۴	۳,۶	۰,۳
ژاپن	-۰,۴	-۴,۶	۱,۷	۱,۷	۱,۶
کشورهای نوظهور و در حال توسعه	۳,۶	-۱,۹	۶,۶	۳,۷	۳,۷
نوظهور و در حال توسعه آسیایی	۵,۲	-۰,۶	۷,۲	۴,۴	۴,۹
چین	۶	۲,۲	۸,۱	۳,۲	۴,۴
هند	۳,۷	-۶,۶	۸,۷	۶,۸	۶,۱
نوظهور و در حال توسعه اروپایی	۲,۵	-۱,۷	۶,۸	.	۰,۶
روسیه	۲,۲	-۲,۷	۴,۷	-۳,۴	-۲,۳
آمریکای لاتین و کارائیب	۰,۲	-۷	۶,۹	۳,۵	۱,۷
برزیل	۴,۵	-۱۳,۷	۱۶,۳	۳,۵	۲
خاورمیانه و آسیای مرکزی	۱,۷	-۲,۷	۴,۵	۵	۳,۶
عربستان سعودی	۰,۳	-۴,۱	۳,۲	۷,۶	۳,۷
آفریقای جنوب صحرا	۳,۲	-۱,۶	۴,۷	۳,۶	۳,۷
ایران	-۳,۱	۳,۳	۴,۷	۳	۲
کشورهای کمتر توسعه یافته	۴,۹	۱,۱	۴,۱	۴,۸	۴,۹

منبع: گزارش صندوق بین‌المللی پول- اکتبر ۲۰۲۲

۱,۳. تجارت جهانی

بر اساس آخرین گزارش انتشار یافته از وضعیت تجارت جهانی کالا و خدمات، شرایط نامساعد اقتصادی کشورها، موجب کاهش حجم تجارت کالا و خدمات در سال ۲۰۲۲ شد و پیش بینی ها از وضعیت این مولفه در سال ۲۰۲۳ نامطلوب است. براین اساس حجم تجارت کالایی که در سال ۲۰۲۱، پس از فروکشی بحران پاندمی کرونا بالغ بر ۱۰ درصد افزایش یافته بود، در سال ۲۰۲۲ با رشد ۴,۳ درصد همراه بود و انتظار می رود در سال ۲۰۲۳، رشد آن به ۲,۵ درصد کاهش یابد. از سوی دیگر با توجه به کنترل تورم از سوی کشورها، انتظار می رود ارزش دلاری تجارت کالا و خدمات نیز در سال ۲۰۲۳ کمتر از ۰,۵ درصد افزایش یابد. همچنین تجارت کالایی که در سال ۲۰۲۲ برحسب وزن و ارزش دلاری به ترتیب با رشد ۲,۹ و ۸,۵ درصد مواجه بود، احتمالاً در سال ۲۰۲۳ به ترتیب با رشد ۲ و افت ۰,۴ درصد مواجه شود.

جدول ۲- نرخ رشد تجارت کالا و خدمات در مناطق مختلف جهان طی دوره ۲۰۱۸-۲۱ و چشم انداز آن در سال ۲۰۲۳ (درصد)

منطقه-کشور	محقق				پیش بینی
	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
تجارت کالا و خدمات در سطح جهان					
حجم	۰,۹	-۷,۸	۱۰,۱	۴,۳	۲,۵
ارزش دلاری	-۲,۴	-۲,۲	۱۲,۷	۷	۰,۳
صادرات					
حجم					
- کشورهای توسعه یافته	۱,۲	-۹	۸,۷	۴,۲	۲,۵
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه	۰,۵	-۴,۸	۱۱,۸	۳,۳	۲,۹
واردات					
حجم					
- کشورهای توسعه یافته	۲,۱	-۸,۴	۹,۵	۶	۲
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه	-۱	-۷,۸	۱۱,۸	۲,۴	۳
تجارت کالا در سطح جهان					
حجم	۰,۲	-۵	۱۰,۸	۲,۹	۲
ارزش دلاری	-۳	-۲,۶	۱۴,۴	۸,۵	-۰,۴
صادرات					
حجم					
- کشورهای توسعه یافته	۰,۳	-۶,۴	۹,۷	۲,۴	۱,۷
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه	-۰,۴	-۰,۹	۱۱	۱,۴	۲,۴
- صادرکنندگان نفتی	-۴,۳	-۶,۱	۰,۶	۷,۶	۲,۵
- صادرکنندگان غیرنفتی	۰,۴	۰	۱۲,۴	۰,۵	۲,۳
واردات					
حجم					
- کشورهای توسعه یافته	۰,۶	-۵,۸	۱۰,۸	۵,۳	۱,۵
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه	-۰,۱	-۵,۶	۱۲,۱	۱,۴	۲,۹
- صادرکنندگان نفتی	۲,۴	-۱۲	۱,۲	۹,۴	۲,۳
- صادرکنندگان غیرنفتی	-۰,۳	-۴,۸	۱۳,۴	۰,۶	۳

سازمان تجارت جهانی نیز در گزارشی با تاکید بر کاهش رشد حجم تجارت کالایی در سال ۲۰۲۳ از آن به عنوان یک نگرانی بزرگ برای مواجهه کشورها با رکود اقتصادی یاد کرد و بر ضرورت توجه کشورها به این مسئله تاکید داشت.

۱.۴. تورم

بررسی نرخ تورم در کشورها و مناطق مختلف جهان حاکی از آن است که در سال ۲۰۲۲، متوسط نرخ تورم در اغلب کشورهای جهان با افزایش قابل توجه (و کم سابقه‌ای) نسبت به سال قبل مواجه شده که مهمترین دلیل آن پیامدهای سیاست حمایتی دولتمردان در طول سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ و عدم تطابق عرضه و تقاضای کل کشورها در اثر پاندمی بوده است. در واقع افزایش تقاضای کل جهان تحت تاثیر سیاست‌های انبساطی پولی و مالی دولت‌ها، نرخ تورم را تقریباً در تمامی کشورهای جهان چه پیشرفته و چه نوظهور در سال ۲۰۲۲ افزایش داده است.

جدول (۳) روند تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۲ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳ را که عمدتاً متشکل از تورم کشورهای بزرگ جهان و شرکای عمده تجاری و همسایگان ایران است، نشان می‌دهد. متوسط نرخ تورم در کشورهای توسعه‌یافته از ۳٫۱ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۷٫۲ درصد در سال ۲۰۲۲ افزایش یافته و در این بین ایالات متحده با ۸٫۱ درصد تورم رکورد تاریخی خود را در هزاره جدید ثبت کرده است. تورم حوزه یورو در سال ۲۰۲۲ افزایش قابل توجهی نسبت به سال قبل نشان می‌دهد و از ۲٫۶ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۸٫۳ درصد در سال ۲۰۲۲ بالغ گردید. تورم کشور ژاپن که طی دو دهه گذشته حدود صفر درصد بود در سال ۲۰۲۲ به ۲ درصد رشد داشت. نکته قابل توجه در خصوص تورم کشور ترکیه است که در سال ۲۰۲۲ به ۷۳ درصد افزایش و انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۳ نیز نرخ تورم ۵۱ درصدی را تجربه کند. در این بین رشد قابل توجه نرخ تورم روسیه از ۶٫۷ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۱۳٫۷ درصد در سال ۲۰۲۲ نیز قابل توجه بود.

نرخ تورم در کشورهای نوظهور و در حال توسعه آسیا نیز از ۲٫۲ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۴٫۱ درصد در سال ۲۰۲۲ افزایش یافت. در این بین کشورهای منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی نیز نرخ تورم ۱۳٫۸ درصدی را تجربه کردند. در میان کشورهای مطرح جهان یک استثنا مشاهده می‌شود و آن نرخ تورم عربستان است که از ۳٫۱ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۲٫۷ درصد در سال ۲۰۲۲ کاهش یافته است.

پیش‌بینی نهادهای بین‌المللی حاکی از افت نرخ تورم در سال ۲۰۲۳ در اکثر کشورها است، بویژه کشورهایی که با جدّیت سیاست‌های انقباض پولی خود را دنبال می‌کنند. براساس این گزارش، انتظار می‌رود که نرخ تورم کشورهای توسعه یافته از ۷٫۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴٫۴ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد. همچنین نرخ تورم ۴٫۱ درصدی کشورهای نوظهور و در حال توسعه آسیایی در سال ۲۰۲۳ به ۳٫۶ درصد کاهش یابد. کاهش نرخ تورم آمریکا و حوزه یورو از ۸٫۱ و ۸٫۳ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۳٫۵ و ۵٫۷ درصد در سال ۲۰۲۳ قابل توجه است. براساس این گزارش انتظار می‌رود نرخ تورم ایران که در سال ۲۰۲۲ حدود ۴۰ درصد بود، در سال ۲۰۲۳ نیز تکرار شود.

جدول ۳- نرخ تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۰-۲۰۲۲ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳ (رشد شاخص بهای مصرف کننده به درصد)

منطقه-کشور	محقق		برآورد	پیش بینی
	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
کشورهای توسعه یافته	۰,۷	۳,۱	۷,۲	۴,۴
ایالات متحده امریکا	۱,۲	۴,۷	۸,۱	۳,۵
حوزه اروپا	۰,۳	۲,۶	۸,۳	۵,۷
آلمان	۰,۴	۳,۲	۸,۵	۷,۲
فرانسه	۰,۵	۲,۱	۵,۸	۴,۶
ایتالیا	-۰,۱	۱,۹	۸,۷	۵,۲
اسپانیا	-۰,۳	۳,۱	۸,۸	۴,۹
انگلستان	۰,۹	۲,۶	۹,۱	۹
روسیه	۳,۴	۶,۷	۱۳,۸	۵
ترکیه	۱۲,۳	۱۹,۶	۷۳,۱	۵۱,۲
کشورهای نوظهور و در حال توسعه آسیا	۳,۱	۲,۲	۴,۱	۳,۶
چین	۲,۴	۰,۹	۲,۲	۲,۲
هند	۶,۲	۵,۵	۶,۹	۵,۱
ژاپن	۰	-۰,۲	۲	۱,۴
مالزی	-۱,۱	۲,۵	۳,۲	۲,۸
کره جنوبی	۰,۵	۲,۵	۵,۵	۳,۸
خاورمیانه و آسیای مرکزی	۱۰,۵	۱۲,۹	۱۳,۸	۱۳,۱
امارات متحده عربی	-۲,۱	۰,۲	۵,۲	۳,۶
عراق	۰,۶	۶	۶,۵	۴,۵
عربستان سعودی	۳,۴	۳,۱	۲,۷	۲,۲
کویت	۲,۱	۳,۴	۴,۳	۲,۴
قطر	-۲,۷	۲,۳	۴,۵	۳,۳
آذربایجان	۲,۸	۶,۷	۱۲,۲	۱۰,۸
قزاقستان	۶,۸	۸	۱۴	۱۱,۳
ایران	۳۶,۴	۴۰,۱	۴۰	۴۰
آمریکای لاتین و دریای کارائیب	۶,۴	۹,۸	۱۴,۱	۱۱,۴
کشورهای صحرای آفریقا	۱۰,۲	۱۱,۱	۱۴,۴	۱۱,۹

منبع: گزارش صندوق بین المللی پول- اکتبر ۲۰۲۲

وضعیت عموماً تورمی کشورهای مختلف جهان، حدود دو سوم بانک‌های مرکزی آنها را در سال ۲۰۲۲ متقاعد کرد که بسمت سیاست افزایش نرخ بهره روی آورند. وضعیتی که بنظر می‌رسد در سال ۲۰۲۳ به کشورهای بیشتری تسری یابد. بخش عمده‌ای از کاهش نرخ تورم بدون تردید متوجه قیمت کامودیتی‌ها خواهد بود. در این رابطه از یکسو کاهش تورم موجب افزایش قدرت خرید کامودیتی‌ها و بهبود حجم معاملات آنها خواهد شد. از سوی دیگر رکود اقتصادی پیشرو نیز مانع دیگری برای حضور فعالان اقتصادی در بازارهای بین‌المللی خواهد بود و چشم‌انداز قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها در سال ۲۰۲۳ با ابهاماتی مواجه است.

۱.۵. نرخ بیکاری

افزایش نرخ بیکاری در هر گوشه از جهان گویای از دست رفتن برخی کسب و کارها، فعالیتهای و چشم انداز کاهش بازدهی فعالیتهای اقتصادی به صورت کلی یا جزئی است که به فراخور شدت آن می تواند چشم انداز بازدهی شرکتها، تغییرات قیمت سهام و حتی ثبات اقتصادی را متاثر کند. نگاهی به آمار بیکاری در جدول (۴) نشان می دهد که در سال ۲۰۲۲ کلیه کشورهای منتخب در ترمیم اشتغال و کاهش نرخ بیکاری تا حدودی موفقیت آمیز عمل کرده اند. در این بین کاهش نرخ بیکاری در آمریکا از ۵,۴ درصد به ۳,۷ درصد قابل توجه بود و نرخ بیکاری این کشور به سطح بلندمدت خود نزدیک شد. در اروپا بهبود نرخ بیکاری کشورها ضعیف تر از سایر نقاط جهان بود که می توان اثر غیرمستقیم جنگ را در این آمار جستجو کرد. در کشورهای در حال توسعه نیز فرآیند بهبود اشتغال که در دوران کرونا به شدت لطمه خورده بودند، تا حدودی دلگرم کننده بود. با این وجود اولاً نرخ بیکاری در کشورها هنوز بالاتر از دوران قبل از همه گیری کرونا است و ثانیاً از حیث منطقه ای، بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه بیشتر از کشورهای پیشرفته ضربه خورده اند. از لحاظ سنی، جنسیتی و مهارتی نیز اشتغال جوانان، زنان و کارگران با مهارت های پایین تر هنوز با شدت بیشتری تحت تأثیر پیامدهای دوران کرونا قرار دارد.

جدول ۴- نرخ بیکاری مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۰ و چشم انداز آن در سال ۲۰۲۳ (درصد)

منطقه-کشور	محقق		پیش بینی	
	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
امریکا				
ایالات متحده امریکا	۸,۱	۵,۴	۳,۷	۴,۶
برزیل	۱۳,۵	۱۳,۲	۹,۸	۹,۵
کانادا	۹,۶	۷,۴	۵,۳	۵,۹
آلمان	۳,۸	۳,۶	۲,۹	۳,۴
فرانسه	۸	۷,۹	۷,۵	۷,۶
ایتالیا	۹,۳	۹,۵	۸,۸	۹,۴
اسپانیا	۱۵,۵	۱۴,۸	۱۲,۷	۱۲,۳
روسیه	۵,۸	۴,۸	۴	۴,۳
ترکیه	۱۳,۱	۱۲	۱۰,۸	۱۰,۵
انگلستان	۵,۴	۴,۵	۳,۸	۴,۸
چین	۴,۲	۴	۴,۲	۴,۱
کره جنوبی	۳,۹	۳,۷	۳	۳,۴
ژاپن	۲,۸	۲,۸	۲,۶	۲,۴
مالزی	۴,۵	۴,۷	۴,۵	۴,۳
آذربایجان	۶,۱	۶	۵,۹	۵,۸
قزاقستان	۴,۹	۴,۹	۴,۹	۴,۸
ارمنستان	۱۸	۱۵,۳	۱۵,۲	۱۵,۱

منبع: گزارش صندوق بین المللی پول- اکتبر ۲۰۲۳

از آنجا که چشم‌انداز اقتصادی سال ۲۰۲۳ امیدوار کننده نیست، انتظار تداوم کاهش نرخ بیکاری در کشورها تا حدودی مبهم است. براساس پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول، باستانای بهبود محدود در برزیل، ترکیه و اسپانیا، نرخ بیکاری در کشورهای منتخب در جدول (۴) روند افزایشی خواهد داشت که به طور مستقیم می‌توان این رویداد را به افت رشد اقتصادی کشورها در سال ۲۰۲۳ (در پی تدام سیاست‌های انقباضی دولتمردان) نسبت داد. لازم به ذکر است که به دلیل تاثیر نامتقارن جنگ روسیه-اوکراین و سیاست‌های بانک‌های مرکزی بر مناطق، فعالیت‌های مختلف اقتصادی، گروه‌های درآمدی، سنی، جنسیتی و ... ترمیم این وضعیت با نابرابری‌ها و تنش‌های اجتماعی همراه خواهد بود که ریسک‌های اقتصادی و اجتماعی اقتصاد جهانی را در سال ۲۰۲۳ به میزان قابل توجهی افزایش خواهد داد.

۱.۶. وضعیت مالی دولت‌ها

یکی از ابعاد مهم پاندمی کرونا افزایش قابل توجه بدهی دولت‌ها در اثر اقدامات حمایتی بوده که به انباشت قابل توجه آن طی دو سال منتهی به ۲۰۲۱ منجر شده و خطری بالقوه برای ثبات مالی اقتصاد جهانی محسوب می‌شود. چنین سطح افزایشی در بدهی‌های دولت‌ها که با کسری بودجه اغلب آنها همراه بوده علاوه بر اثر تراجمی برای تامین مالی دولت، فشار افزایشی بر نرخ‌های بهره داشته و در فاز بعدی بسیاری از دولت‌ها را ناگزیر به اعمال سیاست‌های پولی انبساطی کرده که فشار روی رشد نقدینگی و تورم را شدت بخشیده است. این در حالی است که بانک‌های مرکزی برای کنترل تورم افسارگسیخته، مجبور به اعمال سیاست‌های پولی انقباضی و افزایش نرخ بهره کرده اند و در اینجا ما شاهد یک تناقض بین اهداف دولت‌ها و بانک‌های مرکزی هستیم. جدول (۵) بطور اجمالی روند افزایش و انباشت بدهی دولت‌ها را در برخی گروه‌ها، مناطق و کشورها نشان می‌دهد. چنان که از این جدول مشاهده می‌شود نسبت بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی اغلب کشورهای جهان تحت تاثیر بسته‌های حمایتی از مردم با افزایش قابل توجه در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ مواجه شد. با این وجود بررسی این نسبت‌ها نشان می‌دهد که نسبت خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی قدرت‌های بزرگ جهان نه تنها در سال ۲۰۲۲ کاهش محسوسی نداشته بلکه این نسبت برای کشورهایی نظیر ژاپن و آلمان افزایش یافته است. با توجه به تدابیر بانک‌های مرکزی براس سال ۲۰۲۳ (حفظ نرخ‌های بهره بالاتر)، چشم‌انداز کاهش خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۳ نیز کم‌رنگ است و این نگرانی بزرگ برای دولت‌ها کماکان در سال آتی وجود خواهد داشت.

جدول ۵- نسبت خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۰-۲۰۲۲ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۳ (درصد)

منطقه-کشور	محقق		پیش‌بینی	
	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
حوزه یورو	۷۹,۴	۷۸,۶	۷۶,۷	۷۶,۲
امریکا	۹۹,۱	۹۹,۶	۹۴,۷	۹۶,۹
آلمان	۴۵,۸	۴۷	۴۷,۷	۴۷,۸
انگلستان	۹۰,۲	۸۴,۳	۷۵,۳	۶۸,۵
ژاپن	۱۶۲,۶	۱۶۸,۱	۱۷۲,۶	۱۷۲,۴

منبع: گزارش نظارت مالی صندوق بین‌المللی پول- اکتبر ۲۰۲۲

گرچه جدول (۵) تنها به اطلاعات برخی کشورهای جهان محدود شده، با این حال انباشت بدهی ها یک پدیده جهانی است که موجد بحرانی بالقوه بوده و ضرورت دارد سرعت مهار شود. این در حالی است که به دلیل شیوع ویروس کرونا طی سه سال گذشته فقر در جهان گسترش یافته است و موجب تشدید فشار بر هزینه های رفاهی و فقرزدایی شده است. تحت چنین شرایطی، اقتصاد جهانی بر سر دوراهی تداوم حمایت ها و تداوم انباشت بدهی دولت ها و یا کاهش هزینه های بودجه ای با هدف مدیریت بدهی ها و تحمل مخاطرات انسانی و اجتماعی آن روبروست. لذا اساسا سیاستگذاری در سال ۲۰۲۳ با مخاطرات قابل توجهی همراه خواهد بود. اگرچه انتظار می رود در اقتصادهای پیشرفته، تغییر در شیوه حمایت مالی از طریق بسته های میان مدت به «بازسازی بهتر» اقتصاد جهان کمک کند، اما اقتصادهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه و بویژه کمتر توسعه یافته با چشم انداز چالش برانگیزتری مواجه هستند. در این راستا، اثر بحران کرونا بر اقتصاد این کشورها از نقطه نظر از دست رفتن برخی بازارها، تنزل سطوح برخی فعالیت ها و فرصت های شغلی و کسب درآمد دائمی است و برخی از این کشورها برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار به حمایت های مالی بین المللی نیازمند خواهند بود. در افق ۲۰۲۳ بنظر می رسد بسیاری از کشورهای در حال توسعه در موقعیتی قرار گرفته اند که هنوز حمایت مالی جهت حفاظت از زندگی و معیشت مردم ضروری است، منتها بدلیل انباشت بدهی سال های گذشته و محدودیت منابع بودجه ای ناگزیر خواهند شد حمایت های مالی خود را کاهش داده یا قطع کنند. محدودیت منابع همچنین موجب می شود برای افزایش کارایی، مخارج دولت بسیاری از کشورها به اصلاح ساختار بودجه خود از طریق اصلاح مقررات و نسبت های مرتبط با حقوق بازنشستگی، اصلاح یارانه ها، تغییر در مالیات ها یا هزینه ها و وضع برخی قوانین مالی محاسباتی که موجب کاهش کسری بودجه در آینده شود، روی آورند. چنین وضعیتی کاهش تقاضای کل جهانی و فشار کاهشی روی رشد اقتصادی را اجتناب ناپذیر می سازد.

۱.۲. نرخ ارزهای معتبر جهانی

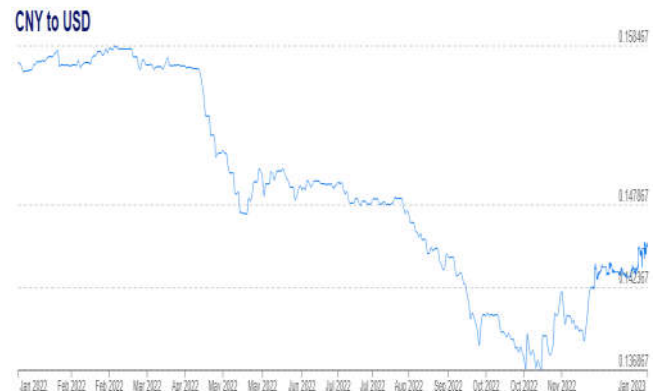
در سال ۲۰۲۲، بانک های مرکزی اکثر کشورها در راستای کنترل تورم کم سابقه در این کشورها، در مراحل مختلف اقدام به افزایش نرخ بهره کردند. در میان این کشورها، ایالات متحده آمریکا در چهار مرحله، نرخ بهره را افزایش داد و از حدود ۰٫۲۵ درصد به حدود ۴٫۵ درصد افزایش داد و بانک مرکزی اروپا نیز نرخ بهره خود را از حدود صفر درصد به ۲ درصد افزایش داد. لازم به ذکر است که در ادبیات اقتصادی، ارزش پول هر کشور برحسب نرخ بهره واقعی آن سنجیده می شود. بنابراین رکود بالقوه در سال ۲۰۲۲ و وجود ریسک های ژئوپولیتیکی در شرق اروپا و برخی مناطق در شرق آسیا موجب شد تا دلار به عنوان یک دارایی امن (پناهگاه امن) مورد استقبال بسیاری از سرمایه گذاران در اقصی نقاط جهان قرار گیرد و ما شاهد افزایش تقاضا برای دلار و در نتیجه کاهش ذخایر خارجی دلاری بانک های مرکزی (بجز آمریکا) باشیم. افزایش تقاضا برای دلار موجب تقویت نرخ برابری دلار نسبت به سایر ارزها شد. همانگونه که در نمودار (۲) مشاهده می شود، شاخص دلار از حوالی ۹۵ واحد در ابتدای سال ۲۰۲۲ به فراتر از ۱۱۴ واحد در اواخر ماه سپتامبر (اوایل مهر) افزایش یافت که در ادامه با انتشار برخی آمارهای اقتصادی نامطلوب و کاهش هیجانات مربوط به افزایش نرخ بهره به ۱۰۴ واحد در

آخرین روز پاییز سال ۱۴۰۱ کاهش یافت. در سایر نمودارها، کاهش ارزش نرخ برابری ارزهای معتبر جهانی نسبت به دلار کاملاً مشهود می‌باشد. لازم به ذکر است که سیاست جدید روسیه در قبال فروش انرژی خود به اروپا و جایگزینی روبل روسیه با دلار آمریکا در این بازار موجب بهبود ارزش پول ملی روسیه در قبال سایر ارزها شد.

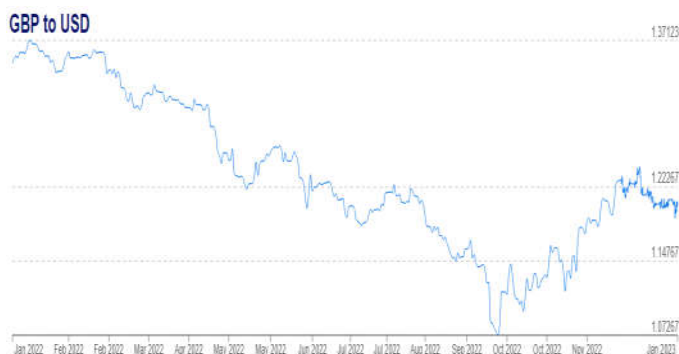
نمودار ۲- روند شاخص دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۱- نرخ برابری یوان چین به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۴- نرخ برابری پوند انگلستان به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

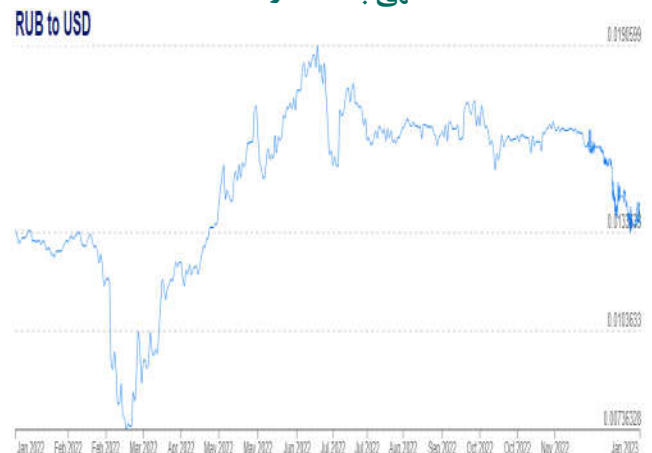
نمودار ۳- نرخ برابری یورو به دلار در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۶- نرخ برابری روپیه به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۵- نرخ برابری روبل روسیه به دلار آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

منبع: www.xe.com

۱,۸. عملکرد بازارهای سهام بزرگ جهان

بررسی شاخص سهام بورس های معتبر جهان نشان می دهد که در سال ۲۰۲۲ اکثر بورس های جهان تحت تاثیر سیاست های پولی انقباضی (از طریق افزایش نرخ بهره اسمی)، علیرغم منفی بودن نرخ بهره واقعی به سبب بالا بودن نرخ تورم نسبت به بهره اسمی، همراه با افزایش نااطمینانی و کندی رشد اقتصادی روند کاهشی را تجربه کردند. به عنوان نمونه نمودارهای (۷) تا (۹) به وضوح روند کاهشی شاخص سهام در بازارهای مالی آمریکا، چین و حوزه یورو را نشان می دهد. علاوه بر این عملکرد سایر بازارهای سهام در اقصی نقاط جهان در سال ۲۰۲۲ در جدول (۶) نشان از بازدهی منفی اکثر آنها در سال ۲۰۲۲ است. در تحلیل این موضوع بایستی عنوان داشت که سرمایه گذاران در بازارهای مالی با یک نوع توهم پولی مواجه شدند بگونه ای که با افزایش نرخ بهره اسمی از سوی بانک های مرکزی، این نرخ ها که به عنوان دارایی رقیب بازارهای ریسکی نظیر سهام بشمار می روند، مود استقبال سرمایه گذاران قرار گرفتن و بخشی از وجوه از بازار سهام به بازار پول و بدهی انتقال پیدا کردند. این در حالی است که تورم افزایش یافته در ارزش دارایی های شرکت ها بالاتر از نرخ های بهره اسمی بود و براساس ادبیات اقتصاد مالی، خرید دارایی با ارزش ذاتی (پشتیبان از محل تورم) به خرید دارایی با بازدهی ثابت (بدون پشتیبانی از سوی تورم) ترجیح داده می شود.

در ایالات متحده بازار سهام بواسطه سیاست های انقباضی فدرال رزرو (افزایش نرخ بهره اسمی) که با هدف کنترل تورم دنبال می شد موجب افزایش نرخ بازدهی اوراق خزانه داری کوتاه مدت و بلندمدت شد و بخشی از سرمایه گذاران اقدام به انتقال وجوه خود از بازار سرمایه به بازار بدهی و سپرده های بانکی کردند. از سوی دیگر سیاست های افزایش نرخ بهره موجب افزایش هزینه تامین مالی بنگاه های اقتصادی شده و این امر تاثیر منفی بر بهبود سود شرکت ها و در نتیجه افت شاخص سهام داشت. در سال ۲۰۲۲ شاخص S&P ۵۰۰، نیویورک و نزدک به ترتیب افت ۱۳,۷، ۹,۳ و ۲۹,۲ درصدی را تجربه کردند.

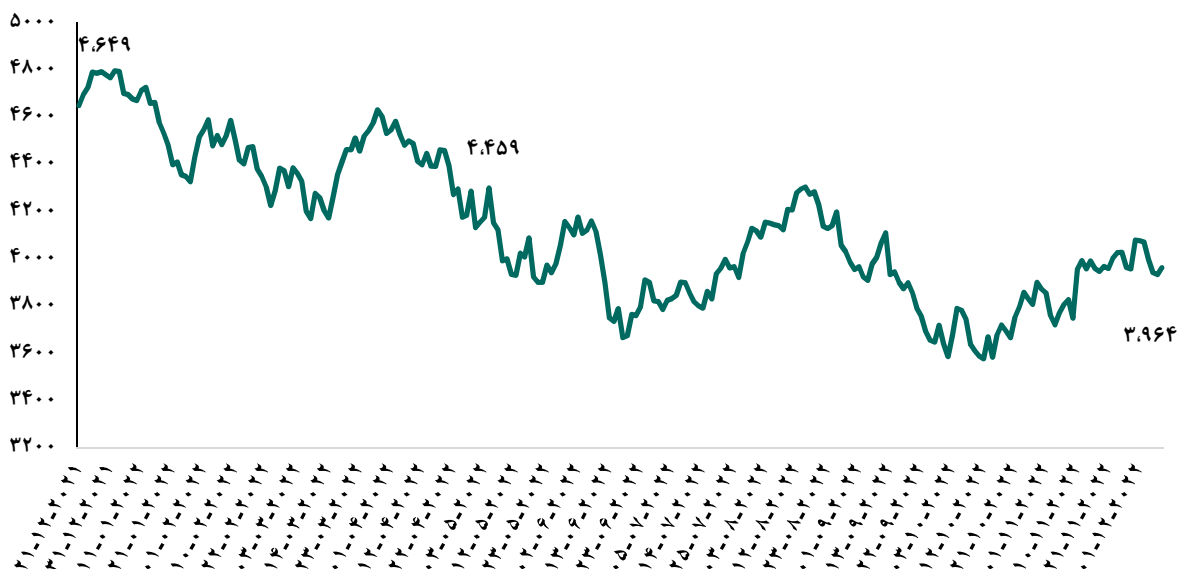
بورس های اروپایی نیز وضعیت نسبتاً مشابهی را تحت تاثیر سیاست های پولی و مالی انقباضی اتحادیه اروپا در این سال تجربه کردند. روند شاخص EURO STOXX ۵۰ که مشتمل بر شاخص قیمت سهام ۵۰ شرکت دارای بیشترین حجم تجارت و نقد شونده در اروپاست در سال ۲۰۲۲ روند مشابهی با شاخص سهام بورس های آمریکایی داشت (نمودار ۹). در جدول (۶) به استثنای انگلیس، شاخص سهام بازارهای معتبر اروپایی بازدهی منفی بین ۰,۶- تا ۱۰,۱- درصد را تجربه کردند.

اگرچه بورس های آسیایی فراز و فرود بیشتری را در این سال تجربه کردند، با این حال شاخص سهام در اکثر بازارها همچنان در پایان سال به میزان قابل توجهی پایین تر از سطوح اولیه آن در ابتدای سال بود. برای بورس چین (شاخص سهام شانگهای) روند کاهشی بازار سهام در طول سال به صورت متوالی ادامه داشت و بازدهی ۱۲,۵- درصدی را در سال ۲۰۲۲ ایجاد کرد. این در حالی است که در این سال، کشور چین برخلاف سایر کشورها کماکان به سیاست انبساط پولی خود ادامه داد و مانع از افزایش نرخ بهره شد اما شیوع گسترده سویه جدید ویروس کرونا و افزایش محدودیت ها و قرنطینه ها موجب رکود کسب و کارها شد و لطمه سنگینی بر جریان درآمدی شرکت ها و بنگاه های اقتصادی این کشور وارد ساخت. البته بازار سهام کره جنوبی و سنگاپور به ترتیب بازدهی مثبت ۲۵ و ۲ درصدی را در سال ۲۰۲۲ ایجاد کردند. در بازارهای سهام خاورمیانه، بازار سهام اکثر کشورها مثبت بود که دلیل آن را می توان به افزایش درآمد ارزی ناشی از

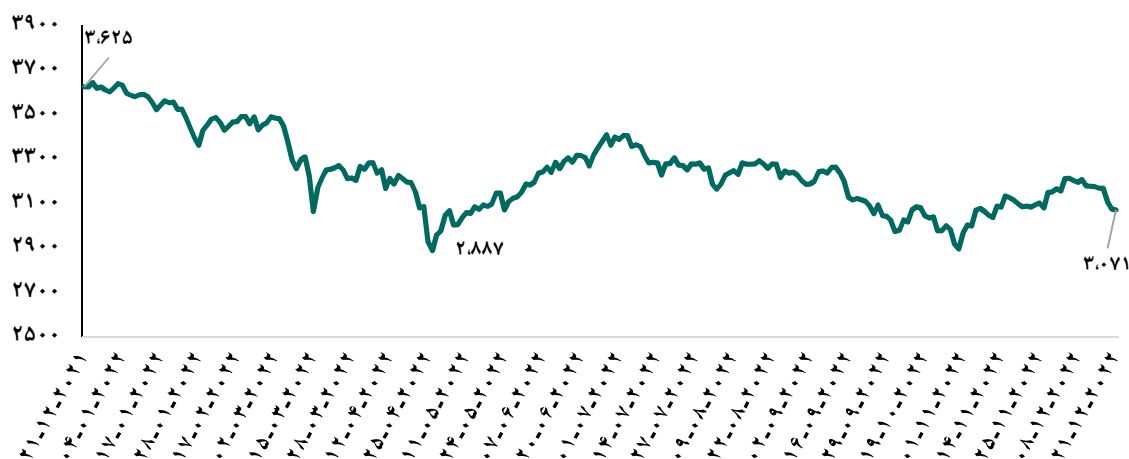
افزایش قیمت نفت نسبت داد. البته بازدهی شاخص بورس عربستان و قطر به ترتیب افت ۸ و ۷ درصدی داشتند. در میان کشورهای منتخب، بازدهی ۲۳۷ درصدی بورس ونزوئلا و ۱۶۳ درصدی بورس ترکیه تحت تاثیر تورم بالا قابل توجه بود. در خصوص پیش‌بینی وضعیت بازار سهام در سال ۲۰۲۳، بنظر می‌رسد علاوه بر پیامدهای جنگ روسیه-اوکراین، کندی رشد اقتصادی، مانع حمایت از بازارهای سهام خواهد بود، البته افزایش نرخ‌های بهره با هدف کنترل تورم از یکسو و اجتناب ناپذیر بودن کنترل بدهی‌های انباشته دولت‌ها از سوی دیگر موجب نااطمینانی و افزایش ریسک بازیگران این بازار در سال ۲۰۲۳ خواهد شد. از این جهت انتظار آن است که بورس‌های بین‌المللی با بازدهی پایین‌تر نسبت به سال ۲۰۲۲ مواجه شوند. در این میان احتمال تقویت یوان چین و دلار آمریکا در برابر سایر ارزها می‌تواند اختلاف قابل توجهی در مسیر و شدت رشد شاخص‌های قیمت در بازار دارایی‌ها ایجاد کند.

در خصوص بازار مالی چین، در صورت فائق آمدن این کشور بر کابوس کرونا در سال ۲۰۲۳ چشم‌انداز تداوم تقویت یوان چین در برابر دیگر ارزها می‌تواند مقبولیت سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی چین را افزایش داده و بر رونق آن بیفزاید.

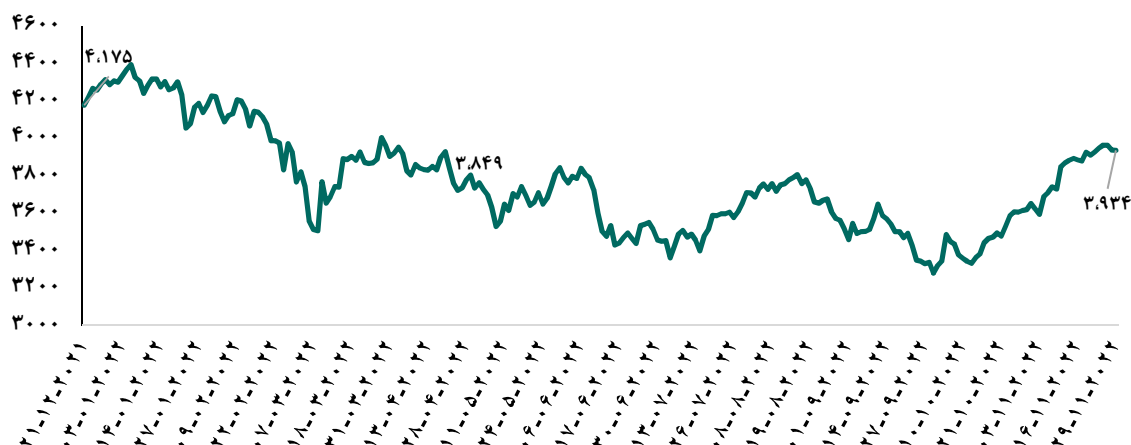
نمودار ۷- روند شاخص بورس S&P۵۰۰ در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۸- روند شاخص بورس شانگهای چین در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۹- روند شاخص ۵۰ EURO STOXX در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

جدول ۶- بازدهی بورس‌های معتبر جهان در سال ۲۰۲۲ (درصد)

آمریکا		اروپا		آسیای شرقی		خاورمیانه		سایر نقاط	
بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه
نیویورک	-۹,۳	انگلیس	۳,۱۴	شانگهای	-۱۲,۵	عربستان	-۷,۹	استرالیا	-۶
نزدک	-۲۹,۲	آلمان	-۵,۶	نیکی ژاپن	-۳,۸۱	قطر	-۶,۸	روسیه	-۴۲,۸
S&P۵۰۰	-۱۳,۷	فرانسه	-۴,۷	کره جنوبی	۲۵,۳	دبی	۲,۶	ترکیه	۱۶۲,۷
کانادا	-۷,۵	EURO STOXX	-۳,۷۶	هنگ کنگ	-۱۰,۷	بحرین	۵,۸	بمبئی	۰,۳
برزیل	۶,۱	اسپانیا	-۰,۶	سنگاپور	۲,۲	عمان	۱۶,۲	پاکستان	-۹,۶
آرژانتین	۲۴,۶	ایتالیا	-۸,۷	مالزی	-۴,۱	اردن	۱۹,۱	مصر	۳۳,۶
ونزوئلا	۲۳۶,۹	اسکاندیناوی	-۱۰,۱	اندونزی	-۰,۳	ایران	۱۳	آفریقای جنوبی	۳,۹

منبع: Investing.com

۱,۹ چشم‌انداز اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳

اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳ با وضعیتی مواجه است که علاوه بر افق کم‌رنگ پایان جنگ روسیه و اوکراین، متوقف کردن رشد بدهی‌های دولت‌ها، انقباض بودجه، تلاش برای افزایش کارایی و اثربخشی مخارج دولتی، افزایش نرخ بهره جهت کاهش فشارهای تورمی و اتخاذ سیاستهای افزایش سازگاری با تغییرات آب و هوا (که واجد آثار تورمی است)، مولفه‌های سیاستی اجتناب‌ناپذیر بسیاری از کشورهای جهان است و باید این سیاست‌ها در افق پریسک دنبال شود. با این حال با لحاظ کلیه الزامات سیاستی اشاره شده، حمایت از رشد اقتصادی همچنان اولین اولویت دولت‌های جهان (بویژه کشورهای توسعه یافته) باقی خواهد ماند و سیاستهای کنترل تورم با بهبود نسبی اوضاع اقتصادی کشورها بروز و ظهور خواهد یافت. در خصوص تداوم سیاست انقباضی بانک‌های مرکزی، افزایش نرخ‌های بهره بانکی که با اختلاف زمانی در کشورها اعمال خواهد شد، عاملی برای ایجاد نوسان و تضعیف نامتقارن بازارهای سهام در جهان خواهد بود. به علاوه با توجه به احتمال بهبود اوضاع اقتصادی در چین (خلاصی از کابوس کرونا) و سرعت بیشتر بهبود اقتصادی در آمریکا (نسبت

به اروپا و سایر نقاط جهان)، همچنان فشار افزایشی بر تقویت پول ملی این دو کشور تداوم یافته و اقبال به بازار دارایی های این دو کشور را افزایش خواهد داد. با این حال نباید از نظر دور داشت که رشد اقتصادی و تجاری معتدلتر جهان، چشم انداز سیاستهای پولی انقباضی بانکهای مرکزی و مالی دولت ها به منظور کنترل تورم و چشم انداز افزایشی نرخ بهره از رشد شاخص قیمت سهام در سال ۲۰۲۳ حمایت نمی کند و سال درخشان ۲۰۲۱ برای اغلب بورس های بین المللی قابل تکرار بنظر نمی رسد.

۲. مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

۲.۱. صنعت پتروشیمی

وضعیت صنعت پتروشیمی در سال ۲۰۲۲ تحت تاثیر نوسانات قیمت نفت و گاز طبیعی بود که ناشی از پیامدهای جنگ روسیه و اوکراین، سیاستهای انقباضی بانکهای مرکزی کشورها در جهت کنترل تورم افسارگسیخته و اقدامات کشورهای عضو اوپک پلاس در جهت کنترل قیمت نفت بود. البته شرایط نامناسب اقتصادی چین به عنوان دومین مصرف کننده بزرگ انرژی جهان نیز بر قیمت های جهانی مشتقات نفتی-گازی تاثیر گذار بود. در سال ۲۰۲۲، افزایش قیمت نفت در سطوح بالای ۸۰ دلار که با واکنش محدود سمت عرضه (براساس توافقات افزایش محدود تولید نفت اعضای سازمان اوپک و تحریم واردات نفت روسیه توسط کشورهای اروپایی و برخی کشورهای صنعتی) همراه شد، موجب افزایش هزینه تمام شده صنایع پتروشیمی و کاهش محسوس سود آنها (نسبت به سال های پیش از شیوع ویروس کرونا) در این سال شد. از طرف دیگر جهش قیمت گاز در سالی که گذشت فشار محسوسی بر سودآوری شرکت های صنعت پتروشیمی-گازی داشت. زیرا کاهش سمت تقاضا برای مشتقات نفتی و گازی از سوی کشورهایی نظیر چین و اروپا که اولی با پیامدهای ناشی از رکود اقتصادی و پاندمی کرونا در حال مبارزه بود و دومی بطور غیرمستقیم وارد جنگ ناخواسته با روسیه شده بود، فضای نااطمینانی را در صحنه جهانی ایجاد کرده بود و در حال حاضر نیز اگرچه نگرانی ها در خصوص گذر کم خطر اروپا از زمستان سرد کاسته شده است اما آینده اقتصادی کشورهای این منطقه در معرض خطر پیشروی جنگ روسیه به مناطق شرق اروپا است. اقتصاد چین نیز در حال حاضر با بالاترین نرخ مبتلایان و مرگ و میر ناشی از سویه های جدید دست و پنجه نرم می کند. از سوی دیگر پیامدهای منفی ناشی از افزایش نرخ بهره نیز در متغیرهای واقعی اقتصاد آمریکا در حال ظاهر شدن است.

در مجموع می توان بیان داشت، چشم انداز صنعت پتروشیمی در سال ۲۰۲۳ تحت سایه رکود اقتصاد جهانی ناشی از افزایش نرخ بهره و سویه های جدید کووید و افق کم رنگ پایان جنگ روسیه و اوکراین همانند سایر کامودیتی ها روشن نمی باشد. از سوی دیگر برخی از محققین معتقد هستند که سیاست های بین المللی منزوی سازی روسیه موفقیت آمیز بوده و خطری اروپا را تهدید نمی کند. همچنین با خوشبینی به پایان قرنطینه های سراسری در چین، بازگشت این کشور به بازارهای جهانی در ماه های آتی موجب حمایت از صنعت پتروشیمی و سایر کامودیتی ها خواهد شد. بنابراین ارایه تحلیل دقیق در خصوص چشم انداز محصولات پتروشیمی در سال ۲۰۲۳ دشوار است.

۲.۱.۱. متانول

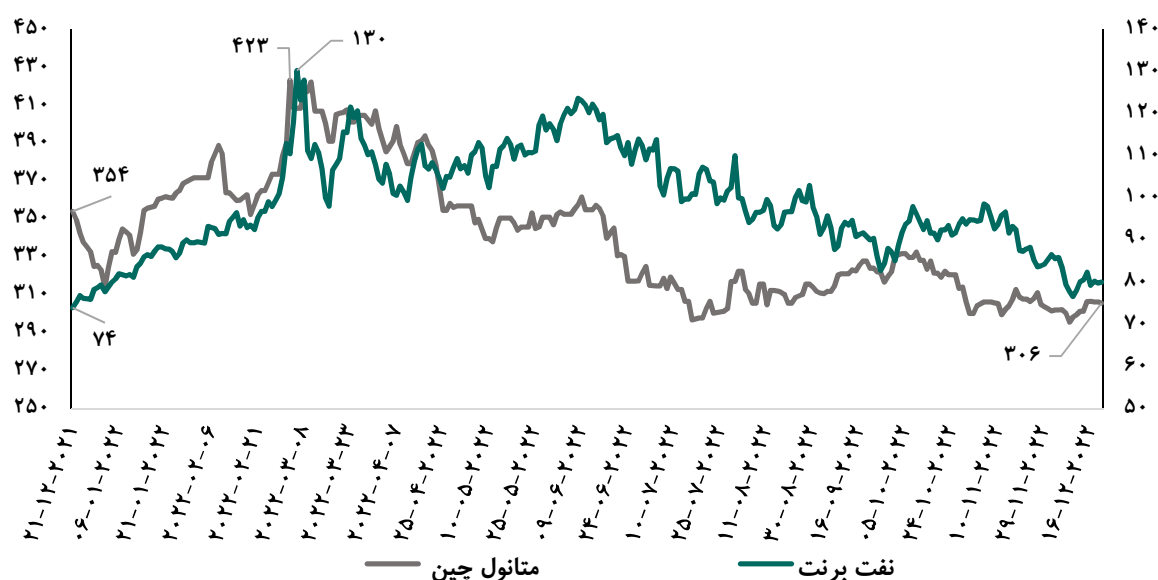
متانول یکی از مهم‌ترین محصولات پتروشیمی است که عمدتاً در تولید فرمالدئید استفاده می‌شود. متانول در تولید بسیاری از محصولات و کالاهای مورد استفاده قرار می‌گیرد و به عنوان سوختی جایگزین و غیر قابل تغییر در وسایل نقلیه به کار می‌رود. این محصول به عنوان ضد یخ، حلال، سوخت و همچنین جایگزین اتانول بکار می‌رود. متانول به عنوان سوخت پاک بسیار مورد توجه است. با توجه به کمبود منابع انرژی در آینده، مصرف مستقیم متانول تولید شده برای تهیه سوخت که حاصل ترکیب ۸۵ درصد متانول و ۱۵ درصد بنزین سوپر بدون سرب است، انتظار می‌رود سهم مصارف سوختی از متانول تولید شده اثر زیادی بر آینده تقاضا برای آن داشته باشد. با توجه به توسعه واحدهای MTO انتظار می‌رود تقاضای جهانی متانول در سال‌های آینده رو به رشد باشد.

بررسی روند قیمت جهانی متانول نشان می‌دهد که قیمت این فرآورده، تحت تاثیر قیمت نفت خام و گاز طبیعی بوده و قیمت زغال سنگ تاثیر محدودی بر نوسانات آن داشته است. با آغاز سال ۲۰۲۲، قیمت متانول به موازات افزایش قیمت نفت، گاز طبیعی و زغال سنگ (که در پی افزایش تقاضای فصلی تولید انرژی گرمایشی بود) در مسیر صعودی قرار گرفت و از ۳۵۴ دلار در پایان فصل پاییز با رشد ۱۹ درصدی به ۴۲۳ دلار در ۳ مارس (۱۲ اسفند) افزایش یافت. در نیمه دوم آخرین ماه فصل زمستان، در حالی که قیمت گاز طبیعی تحت تاثیر جنگ روسیه و اوکراین در حال افزایش بود، بازگشت قیمت نفت از کانال ۱۳۰ دلاری (به دلیل عقب نشینی خریداران نفت از قیمت‌های بالای نفت در کنار افزایش تولید نفت در آمریکا و عربستان) موجب عقب نشینی قیمت متانول از کانال ۴۲۰ دلاری شد و به تدریج قیمت این نهاد در یک بازه ۴ ماهه به زیر کانال ۳۰۰ دلاری رسید و در ۱۵ جولای (۲۴ تیر) به ۲۹۷ دلار کاهش یافت. افت قیمت نفت، افت قیمت اتانول (به عنوان رقیب متانول)، تقویت شاخص دلار و عملکرد اقتصادی ضعیف کسب و کارها در چین و اروپا مهمترین عوامل تاثیرگذار بر روند نزولی قیمت متانول در این دوره بود. در فصل تابستان در حالی که افت تقاضای واردکنندگان چینی و اروپایی موجب عدم حمایت از قیمت متانول شده بود، قیمت‌های انرژی (نفت و گاز) به دلیل کاهش عرضه جهانی (به دلیل تحریم واردات انرژی روسیه و تداوم سیاست تولید محدود نفت از سوی کشورهای اوپک پلاس) و ترس از زمستان سخت برای اروپا در مسیر صعودی بودند. در این بین بسیاری از شرکت‌های متانول‌ساز با زیان قابل توجهی مواجه شدند و اقدام به تعطیلی و کاهش تولید خود کردند. از اواسط تابستان، کاهش عرضه متانول مصادف با بازگشت تدریجی شرکت‌های چینی به بازارهای جهانی شد و قیمت متانول مجدداً با عبور از کانال ۳۰۰ دلاری به ۳۳۲ دلار تا ۱۵ اکتبر (۱۱ مهر) افزایش یافت، اما روند کاهشی قیمت نفت (به دلیل فروکشی هیجانانگیز و نگرانی‌های مربوط به تامین انرژی اروپا، افزایش صادرات آمریکا و کاهش محدودیت‌های مربوط به صادرات نفت ونزوئلا) و گاز طبیعی (به دلیل توافق کشورهای اروپایی مبنی تعیین سقف قیمت واردات گاز از روسیه، تکمیل انبارهای ذخیره گاز و بازگشت مجدد کرونا به چین و افزایش قرنطینه‌ها و محدودیت‌های تردد در این کشور)، زغال سنگ (به دلیل تسهیل شرایط سختگیرانه زیست محیطی

استفاده از زغال سنگ) و اتانول موجب فشار بر قیمت متانول شد و قیمت این نهاده در بازگشت مجدد به مسیر نزولی به ۳۰۶ دلار در آخرین روز پاییز کاهش یافت.

در مجموع قیمت متانول در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر با افت ۱۴ درصدی (نسبت به ۳۰ آذر ۱۴۰۰) از ۳۵۴ دلار به ۳۰۶ دلار کاهش یافت. در خصوص چشم‌انداز قیمت متانول می‌توان بیان داشت که قیمت این محصول علاوه بر شرایط کلی اقتصاد جهانی، تحت تاثیر قیمت انرژی، بویژه قیمت گاز طبیعی در سال ۲۰۲۳ خواهد بود. البته در بلندمدت، با توجه به هدف‌گذاری استراتژی‌های صنعتی بر تولید پاک در کشورهای صنعتی که بصورت جدی و هماهنگ از سوی آنها پیاده‌سازی می‌شود، تقاضا را برای انرژی‌های پاک نظیر گاز طبیعی، هیدروژن، اتانول و متانول افزایش خواهد داد که این امر چشم‌انداز روند صعودی برای قیمت متانول و مشتقات آن را در سال‌های آتی تداعی می‌کند.

نمودار ۱۰- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت نفت خام در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۱۱- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت گاز طبیعی آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

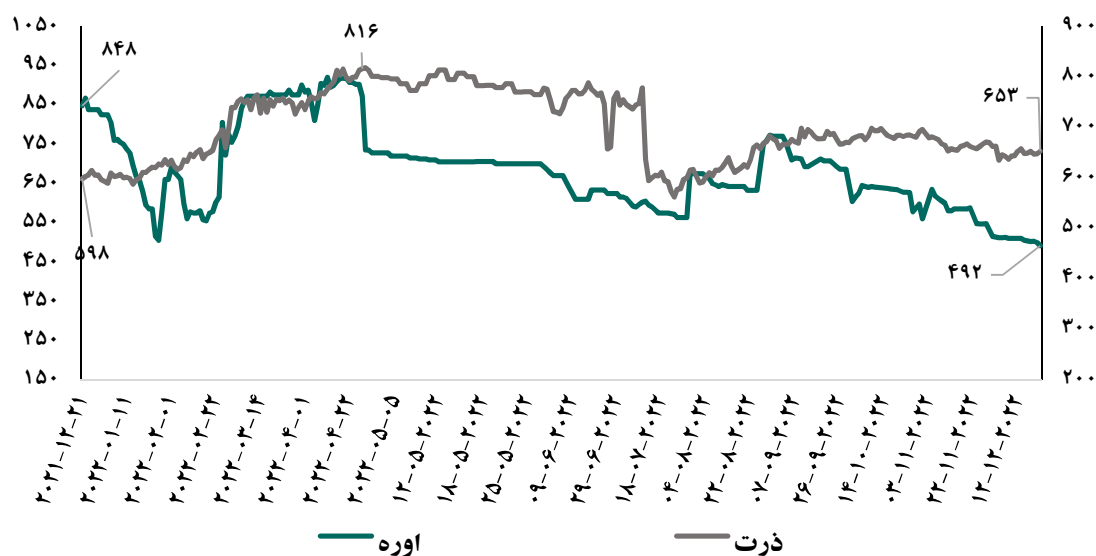

عمده مصرف اوره در تهیه کودهای شیمیایی جهت تولید محصولات کشاورزی است و به همین دلیل دو کشور پر جمعیت چین و هند عمده مصرف کنندگان این ماده شیمیایی هستند. قیمت اوره عمدتاً با قیمت محصولات کشاورزی خصوصاً گندم، ذرت و جو رابطه مستقیم دارد، چرا که با افزایش قیمت این محصولات تولید آنها افزایش می‌یابد و به تناسب تقاضای بیشتری برای کود اوره نیز ایجاد می‌شود. افزایش یا کاهش قیمت مواد اولیه تولید اوره همچون گاز طبیعی و زغال سنگ نیز از عوامل موثر بر قیمت اوره است. در منطقه خاورمیانه با توجه به منابع عظیم گاز طبیعی عموماً از گاز و در شرق آسیا از زغال سنگ برای تولید اوره استفاده می‌شود.

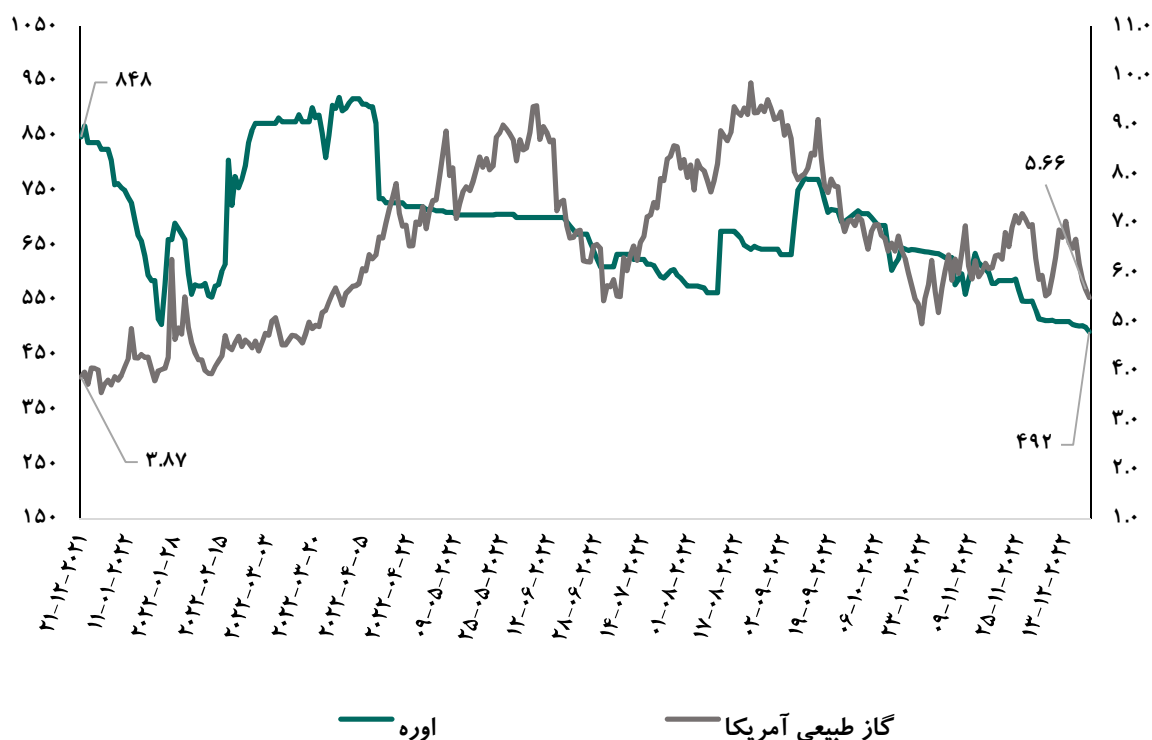
بررسی قیمت اوره در منطقه خاورمیانه نشان می‌دهد که در نخستین ماه سال میلادی، افت تقاضای فصلی از سوی کشاورزان (به دلیل آغاز فصل زمستان و پایان سال زراعی) موجب روند کاهشی قیمت اوره و رسیدن آن از ۸۴۸ دلار در تن به ۵۰۵ دلار در اواخر ماه فوریه شد، اما آغاز جنگ روسیه و اوکراین از چند جهت موجب حمایت از قیمت اوره شد و قیمت این نهاده با رشد ۸۲ درصدی به ۹۲۰ دلار در اواسط آوریل (اواخر فروردین) افزایش یافت. از آنجایی که روسیه یکی از بزرگترین صادرکنندگان اوره در جهان است و آغاز جنگ این کشور با اوکراین موجب ایجاد اختلال در عرضه جهانی این نهاده و به تبع افزایش قیمت آن شد. از سوی دیگر، با افزایش قیمت جهانی گاز (ناشی از اختلال در عرضه گاز روسیه به اروپا در پی جنگ)، هزینه تولید اوره در سایر کشورهای جهان افزایش یافت. ثالثاً، اثر سرریز افزایش قیمت غلات بویژه گندم و جو (که به دلیل جنگ موجب کاهش عرضه جهانی از سوی اوکراین و روسیه شده بود) بر قیمت ذرت، موجب افزایش قیمت ذرت شد و افزایش این نهاده از قیمت اوره حمایت کرد. لازم به ذکر است که آغاز فصل کشاورزی و افزایش تقاضای فصلی نیز دیگر عامل تاثیرگذار بر افزایش قیمت اوره بود. با آغاز دومین ماه فصل بهار، اگرچه قیمت گاز طبیعی در مسیر صعودی بود و قیمت ذرت نیز در سطوح بالا قرار داشت، قیمت اوره تحت تاثیر افزایش شاخص دلار (و کاهش قدرت خرید متقاضیان غیرآمریکایی) و عرضه بیشتر اوره از سوی روسیه (برخلاف انرژی، کشورهای جهان بر روی این نهاده روسیه را تحریم نکردند) در مسیر نزولی قرار گرفت و در اواخر ماه جولای به ۶۱۰ دلار کاهش یافت. در واقع از آنجایی که روسیه با کاهش صادرات گاز مواجه شده بود، مازاد گاز صادراتی را در غالب محصولات دیگر بویژه اوره به سایر کشورها صادر می‌کرد. در اواسط دومین ماه فصل تابستان که مصادف بود با افزایش تقاضای فصلی اوره برای کشت پاییزه، قیمت اوره مجدداً به مسیر صعودی بازگشت و تا اواسط آخرین ماه تابستان از کانال ۷۰۰ دلاری عبور کرد. البته افزایش مجدد قیمت ذرت (که در اوایل تابستان کاهش یافته بود) و گاز طبیعی نیز از قیمت این نهاده حمایت کرد، اما در اواخر فصل پاییز کاهش محسوس قیمت گاز طبیعی مهمترین عامل اثرگذار بر قیمت اوره شد و روند کاهش قیمت اوره در فصل پاییز ادامه یافت و نهایتاً قیمت این نهاده در آخرین روز فصل پاییز به ۴۵۲ دلار کاهش یافت. در مجموع قیمت اوره در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ با افت ۴۲ درصدی (نسبت به ۳۰ آذر ۱۴۰۰) از ۸۴۸ دلار به ۴۹۲ دلار کاهش یافت.

در خصوص چشم‌انداز قیمت اوره می‌توان بیان داشت که قیمت این محصول نیز علاوه بر شرایط کلی اقتصاد جهانی، تحت تاثیر قیمت انرژی، بویژه قیمت گاز طبیعی و همچنین برخی متغیرهای آب و هوایی (میزان بارش‌های فصلی) خواهد بود. از سوی دیگر به دلیل پایین بودن کشش قیمتی تقاضای محصولات کشاورزی، در کنار تورم موجود در اقتصاد جهانی، انتظار کاهش قیمت اوره در سال ۲۰۲۳ کم‌رنگ‌تر به نظر می‌رسد.

نمودار ۱۲- روند قیمت جهانی اوره و ذرت در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۱۳- روند قیمتی اوره و گاز طبیعی آمریکا در سال ۲۰۲۱

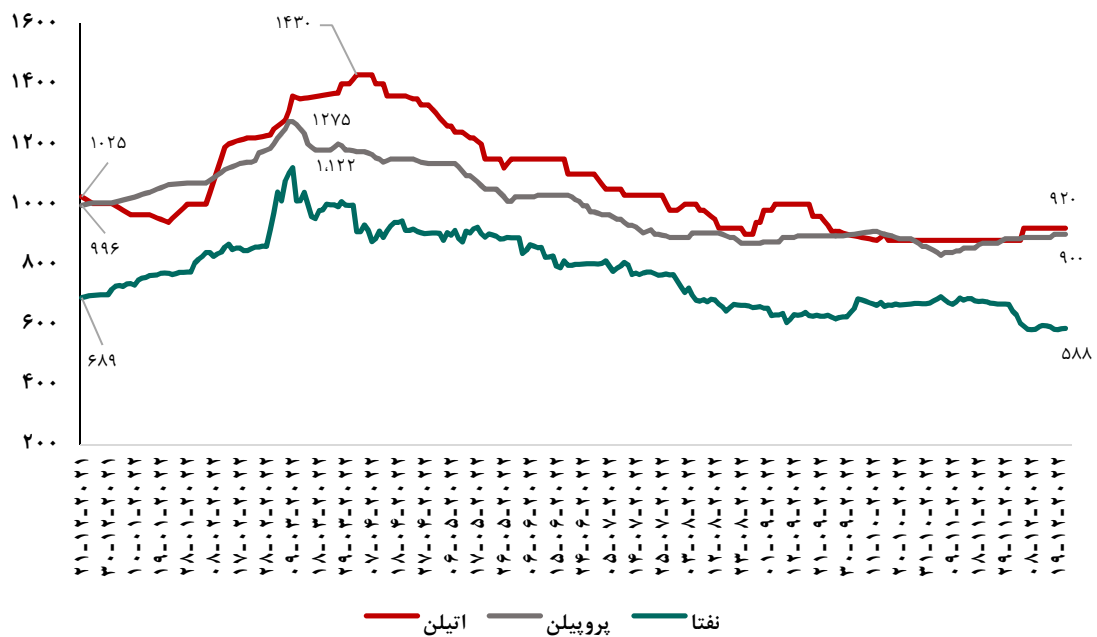
۲،۱،۳. الفین

الفین‌ها نمونه‌ای از ترکیبات هیدروکربنی اشباع نشده می‌باشند و در صنعت پتروشیمی کاربردهای زیادی دارند. الفین‌ها شامل ترکیبات دو کربنه (اتیلن)، سه کربنه (پروپیلن) و چهار کربنه (بوتادین و بوتن) می‌باشند. پرمصرف‌ترین ماده پایه صنعت پتروشیمی در دنیا اتیلن می‌باشد که به عنوان سبک‌ترین الفین محسوب می‌شود. اتیلن و پروپیلن دو الفین بزرگ و مهم هستند و عمدتاً جهت تهیه پلیمرها از آنها استفاده می‌شود. واحدهای الفینی براساس خوراکشان به دو دسته خوراک گازی (اتان) و خوراک مایع (نفتا) تقسیم می‌شوند. محصولات تولیدی این واحدها شامل پلی‌اتیلن‌ها، پلی‌پروپیلن‌ها، زایلن‌ها و پی‌وی‌سی می‌باشد که در صنایع پلاستیک سازی، نساجی، صنایع غذایی، خودرو، عایق‌ها و ... استفاده می‌شوند. با توجه به تنوع این محصولات، رشد مصرف آنها ارتباط تنگاتنگی با رشد اقتصاد جهانی و افزایش تولید کشورهای صنعتی دارد.

اتیلن و پروپیلن دو محصول اصلی مورد استفاده در صنایع می‌باشند که ماده اصلی آنها، نفتا و برخی مشتقات گازی (نظیر گاز اتان، بوتان، پروپان و LPG) است. بررسی روند قیمت جهانی نفتا، اتیلن و پروپیلن در دوازده ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ (نمودار ۱۴) نشان می‌دهد که رفتار این فرآورده‌ها به موازات یکدیگر بوده و کاملاً تابعی از قیمت نفت (نمودار ۱۳) بوده است، بگونه‌ای که با رشد ۷۶ درصدی قیمت نفت از ۷۴ دلار از ابتدای فصل زمستان به ۱۳۰ دلار در ۳ مارس (۱۵ اسفند)، قیمت نفتا، اتیلن و پروپیلن نیز طی این دوره (با یک تا دو هفته تاخیر) به ترتیب با رشد ۶۳، ۴۰ و ۲۸ درصد افزایش یافتند. در ادامه نیز روند کاهشی قیمت نفت در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۱ که با افت ۳۸ درصدی به ۸۰ دلار کاهش یافت، قیمت قیمت نفتا، اتیلن و پروپیلن نیز در یک روند کاهشی هموار و کم‌نوسان طی این دوره به ترتیب افت ۴۸، ۳۷ و ۲۹ درصدی را به ثبت رساندند. در مجموع قیمت نفتا، اتیلن و پروپیلن به در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ (نسبت به ۳۰ آذر ۱۴۰۰) همانند قیمت متانول و اوره روند کاهش داشتند، بگونه‌ای که قیمت آنها طی این دوره به ترتیب افت ۱۵، ۱۰ و ۱۰ درصدی داشته است. چشم‌انداز صنعت اولفین در سال ۲۰۲۳ نیز همانند توضیحاتی است که در خصوص متانول و اوره ارائه شد و از بازگویی مجدد آنها در این بخش صرف نظر می‌شود.

لازم به ذکر است که به دلیل استفاده از فناوری‌های جدید کم‌هزینه در تولید مشتقات نفتی، بویژه از سوی شرکت‌های چینی در سال‌های اخیر هزینه تمام‌شده این محصولات رو به کاهش گذاشته و انتظار می‌رود در سال‌های آتی اثر نوسانات و شوک‌های قیمت‌های انرژی نیز به دلیل افزایش ظرفیت‌های ذخیره‌سازی نفت و تعدیل تقاضاهای موقتی تاثیر کمی بر قیمت کوتاه‌مدت این محصولات نداشته باشد.

نمودار ۱۴- روند قیمتی نفتا، اتیلن و پروپیلن در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

۲.۲. صنعت فلزات اساسی

۲.۲.۱. سنگ آهن

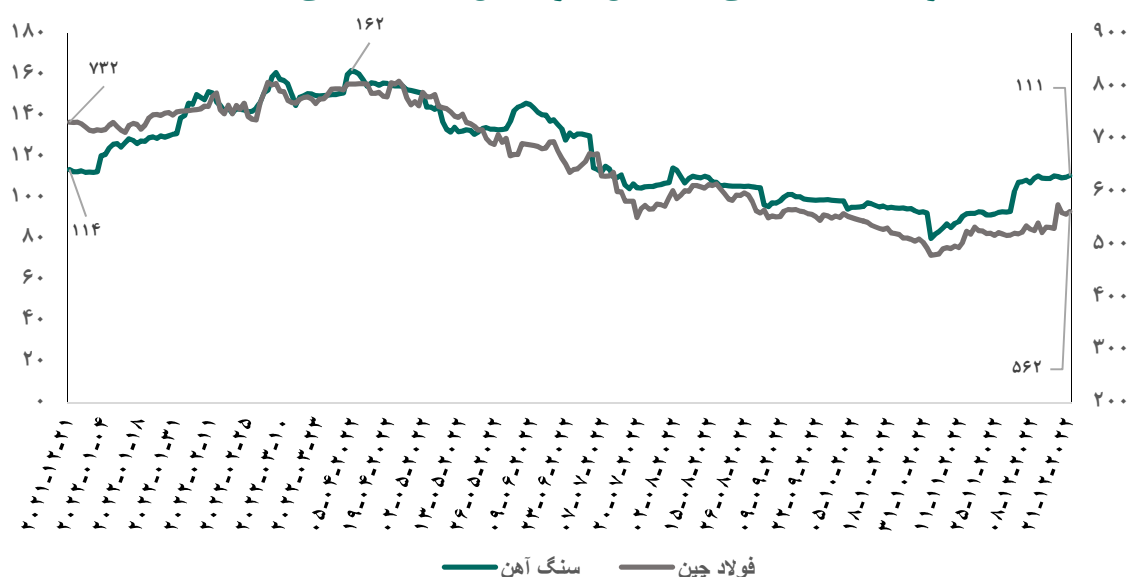
بررسی روند قیمت جهانی سنگ آهن و محصولات فولادی در طول سال ۲۰۲۲ نشان می‌دهد که قیمت این محصولات روندی مشابه با قیمت محصولات شیمیایی داشته است، بگونه‌ای که اکثر محصولات فولادی در سه یا چهار ماه نخست سال میلادی روند افزایشی داشتند که مولفه‌های سیاسی (جنگ روسیه-اوکراین) و پیامدهای آن (نظیر افزایش قیمت انرژی و اختلال در عرضه انرژی و برخی محصولات معدنی از مبادا روسیه و اوکراین) در کنار روند افزایشی نرخ تورم (به دلیل سیاست‌های حمایتی دولت‌ها در دوران پاندمی) مهمترین عامل تاثیرگذار بر افزایش قیمت آنها بشمار می‌رود. از سوی دیگر در هشت یا نه ماه منتهی به آذر ۱۴۰۱، روند قیمت جهانی اکثر محصولات فولادی در مسیر نزولی بود که فروکش کردن هیجانات ناشی از جنگ روسیه و اوکراین (که موجب کاهش قیمت نفت شد)، سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی در خصوص کنترل تورم (افزایش نرخ بهره) و پیامدهای این سیاست که در ماه‌های اخیر در حال ظهور است در کنار افزایش عرضه محصولات فولادی در بازارهای آسیایی از سوی روسیه (تغییر بازار مقصد صادراتی از سوی اروپا به سمت آسیا با قیمت‌های پیشنهادی پایین‌تر از قیمت‌های تسویه شده در بازارهای جهانی) سه عامل اثرگذار بر افت قیمت جهانی این محصولات بشمار می‌رود. لازم به ذکر است که محدودیت‌های مربوط به شیوع کووید-۱۹ در چین و انتشار آمارهای اقتصادی نامناسب از این کشور و منطقه اروپا (به دلیل درگیری غیرمستقیم با جنگ) نیز از دیگر عوامل تاثیرگذار بر افت تقاضای سنگ آهن و به تبع افت قیمت محصولات فولادی بشمار می‌رود.

شایان ذکر است که افزایش ارزش شاخص دلار (به دلیل افزایش نرخ بهره در آمریکا و استقبال سرمایه‌گذاران ریسک‌گریز از این ارز به عنوان پناهگاه امن در برابر تحولات سیاسی و تنش‌های بین‌المللی اخیر) نقش مهمی بر افت قیمت جهانی سنگ آهن و محصولات فولادی داشت. لازم به ذکر است که در یک ماه اخیر با کاهش موجودی انبار سنگ آهن در انبارهای چین، تقاضا برای سنگ آهن افزایش و قیمت این محصول از کف یک ساله خود بازگشته است. در مجموع قیمت سنگ آهن در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر (نسبت به ۳۰ آذر ۱۴۰۰) همانند محصولات شیمیایی با افت ۳ درصد همراه بوده است بگونه‌ای که قیمت آن از ۱۱۴ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ به ۱۱۱ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۱ کاهش یافت.

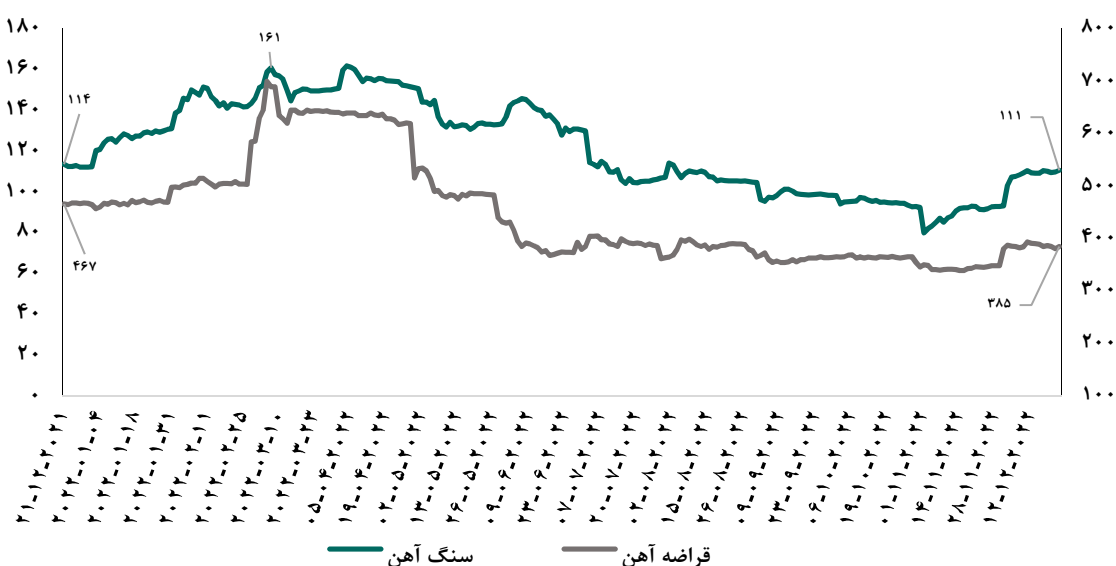
لازم به ذکر است که در سال‌های اخیر با توسعه قابل توجه صنعت بازیافت، قیمت جهانی قراضه به یک بازیگر توانمند تاثیرگذار در صنعت فولاد تبدیل شده است. همانگونه که در نمودار (۱۶) مشاهده می‌شود، در سال ۲۰۲۲ قیمت سنگ آهن و قراضه (با همبستگی ۸۸ درصدی) و به تبع آن قیمت سنگ آهن و فولاد چین (با همبستگی ۹۴ درصدی) به موازات یکدیگر در سه ماه نخست سال میلادی افزایش و در ۹ ماه باقیمانده از سال کاهش داشتند.

روند قیمت فولاد (نمودار ۱۵) در بازارهای چین نیز حکایت از رفتار رفت و برگشتی در بازار این کشور دارد که علاوه بر نوسانات قیمت سنگ آهن، قوانین و مقررات در چین در خصوص صنایع فولادسازی و همچنین نوسانات قیمت انرژی بویژه گاز طبیعی نیز دیگر متغیر تاثیرگذار بر قیمت فولاد طی سال ۲۰۲۲ بود. در مجموع قیمت فولاد چین از ۷۳۲ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ با افت ۲۳ درصدی به ۵۶۲ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۲ کاهش یافت. قیمت قراضه فولاد نیز طی این دوره با افت ۱۷ درصدی در قیمت مواجه شد. در خصوص چشم‌انداز آتی قیمت سنگ آهن و فولاد می‌توان بیان داشت که وضعیت اقتصادی چین و شرایط مربوط به محدودیت‌های کووید-۱۹ در سال ۲۰۲۳ می‌تواند به عنوان مهمترین عامل تاثیرگذار بر بازار این صنعت در نظر گرفته شود. لازم به ذکر است با توجه به مسائل زیست محیطی و رشد صنعت بازیافت، تقویت صنعت قراضه و تولید با هزینه تمام‌شده پایین در سال‌های آتی انتظار می‌رود و این صنعت چشم‌انداز مناسبی خواهد داشت. لازم به ذکر است که کُندی رشد تقاضای خودروسازان و انبوه‌سازان مسکن در سال ۲۰۲۲ (به دلیل شرایط تورمی و کاهش قدرت خرید مردم) با سیاست‌های کنترلی دولت‌ها در کاهش نرخ تورم ممکن است در سال ۲۰۲۳ جبران شود و از صنعت خودرو و ساختمان حمایت شود که یک محرک خوب حمایتی برای فولادسازان باشد. هرچند ریسک افزایش قیمت گاز به دلیل تنش‌های منطقه شرق اروپا از دیگر نگرانی‌های فولادسازان بویژه شرکت‌های آلمانی است.

نمودار ۱۵- روند قیمتی سنگ آهن و فولاد چین در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

نمودار ۱۶- روند قیمتی سنگ آهن و قراضه در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

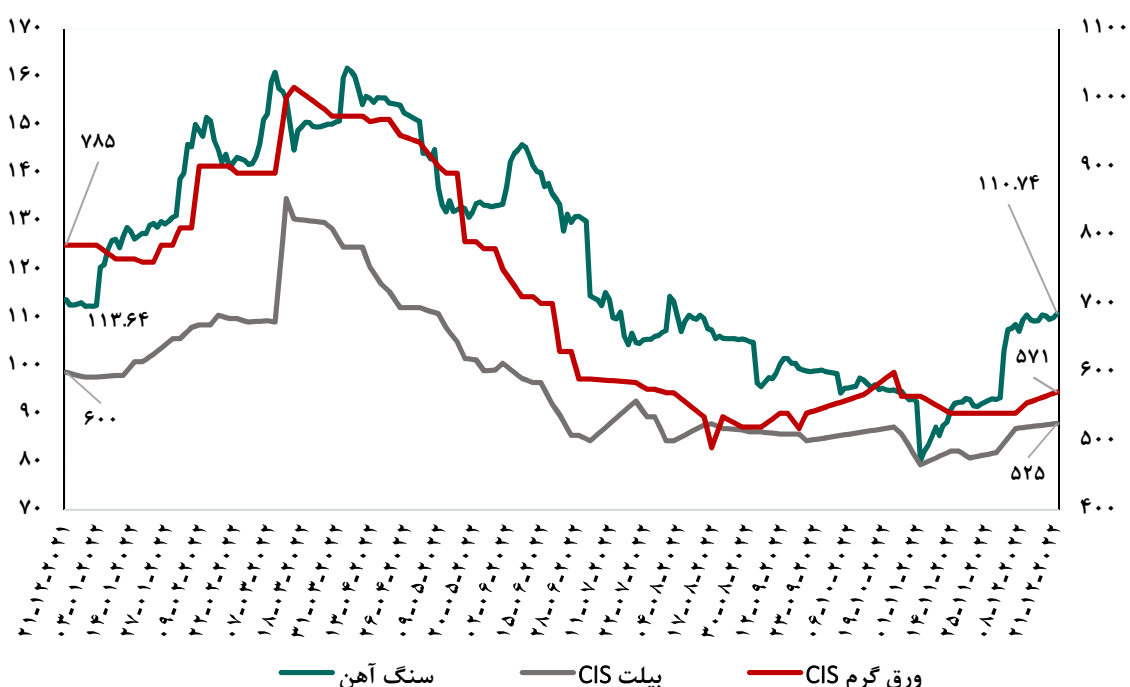

۲.۲.۲. محصولات فولادی

نمودار (۱۷) روند قیمت بیلت و ورق گرم در منطقه دریای سیاه (CIS) را در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ را نشان می‌دهد. براساس نمودار، همبستگی ۹۲ درصدی بین سنگ آهن و ورق گرم و ۹۰ درصدی بین سنگ آهن و بیلت کاملاً گویای تبعیت قیمتی دو محصول ورق گرم و بیلت از قیمت جهانی سنگ آهن است. تنها نکته قابل توجه اینکه در ابتدای زمستان سال ۱۴۰۰ فاصله قیمتی بین بیلت و ورق گرم به ازای هر تن ۱۸۵ دلار بود و در دوره سه ماه نخست سال ۲۰۲۲ که قیمت‌ها در حال افزایش بود، این فاصله حفظ شد، اما در دوره ۹ ماه باقیمانده فاصله مذکور رفته رفته کاسته شد و در مقطعی کوتاه حتی قیمت ورق گرم به کمتر از بیلت کاهش یافت و در ادامه روند قیمتی این دو محصول به یکدیگر نزدیک شد و در پایان فصل پاییز این فاصله قیمتی به ۴۶ دلار کاهش یافت.

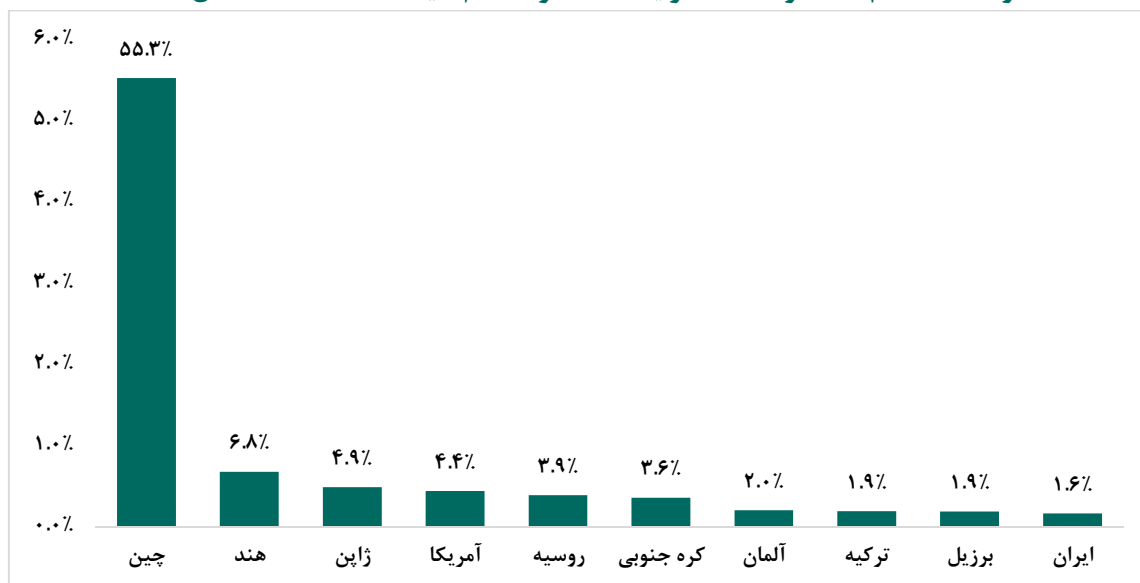
در مجموع قیمت ورق گرم از ۷۵۸ دلار به ازای هر تن در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ با افت ۲۷ درصدی به ۵۷۱ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۱ کاهش یافت. همچنین قیمت بیلت از ۶۰۰ دلار به ازای هر تن در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ با افت ۱۲ درصدی به ۵۲۵ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۱ کاهش یافت. در خصوص چشم‌انداز آتی این صنعت می‌توان بیان داشت که در کوتاه مدت، وضعیت اقتصادی چین مهمترین نقش را در این بازار دارد اما در بلندمدت با توجه به استراتژی صنعتی کشور چین که به دنبال سرمایه‌گذاری گسترده در زیرساخت‌هاست و همچنین بازگشت تقاضای صنایع خودرو سازی و ساخت و سازها، تداوم قیمت‌های کنونی و بالاتر از آن دور از انتظار نیست. با این وجود همانگونه که پیش‌تر بیان شد کاهش سیاست انبساطی دولت‌ها، رکود احتمالی بخش مسکن، افزایش بدهی دولت‌ها، محدودیت‌های زیست‌محیطی و تنش‌های سیاسی احتمالی از جمله موانع افزایش قیمت محصولات فولادی در سال پیش‌رو می‌باشد.

نمودار ۱۷- روند قیمت جهانی سنگ آهن، بیلت، ورق گرم در منطقه دریای سیاه در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

بر اساس آخرین گزارش انجمن جهانی فولاد (دسامبر ۲۰۲۲)، در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲ تولید فولاد خام جهان معادل ۱/۶۹ میلیارد تن بود که نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ افت ۳/۷ درصدی داشته است. کشورهای چین، هند، ژاپن، آمریکا، روسیه، کره جنوبی، آلمان، ترکیه، برزیل و ایران رتبه‌های اول تا دهم را در زمینه تولید فولاد در این دوره به خود اختصاص داده‌اند. مطابق آمارها، کشور چین به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان با تولید ۹۳۵ میلیون تن در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲ سهم ۵۵ درصدی از کل تولید فولاد خام جهان را به خود اختصاص داده است که نسبت به سال ۲۰۲۱ با افت ۱,۴ درصدی همراه بوده است. ایران نیز با تولید ۲۷/۹ میلیون تن فولاد خام طی این دوره سهم ۱/۶ درصدی از تولید کل دنیا را به خود اختصاص داده است.

نمودار ۱۸- سهم ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲

جدول ۷- مقدار تولید ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا در سال ۲۰۲۰ تا ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲ (میلیون تن)

رتبه	کشور	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲	درصد تغییر ۱۱ ماه نخست ۲۰۲۲ نسبت به ۱۱ ماه نخست ۲۰۲۱
۱	چین	۱۰۶۴,۷	۱۰۳۲,۸	۹۳۵,۱	-۱,۴
۲	هند	۱۰۰,۳	۱۱۸,۱	۱۱۴,۲	۶
۳	ژاپن	۸۳,۲	۹۶,۳	۸۲,۳	-۶,۹
۴	آمریکا	۷۲,۷	۸۶	۷۴,۴	-۵,۵
۵	روسیه	۷۱,۶	۷۶	۶۵,۹	-۷
۶	کره جنوبی	۶۷,۱	۷۰,۶	۶۰,۶	-۶,۱
۷	آلمان	۳۵,۷	۴۰,۱	۳۴,۲	-۷,۹
۸	ترکیه	۳۵,۸	۴۰,۴	۳۲,۵	-۱۲,۳
۹	برزیل	۳۱,۴	۳۶	۳۱,۵	-۵,۹
۱۰	ایران	۲۵,۶	۲۹	۲۷,۹	۸,۵

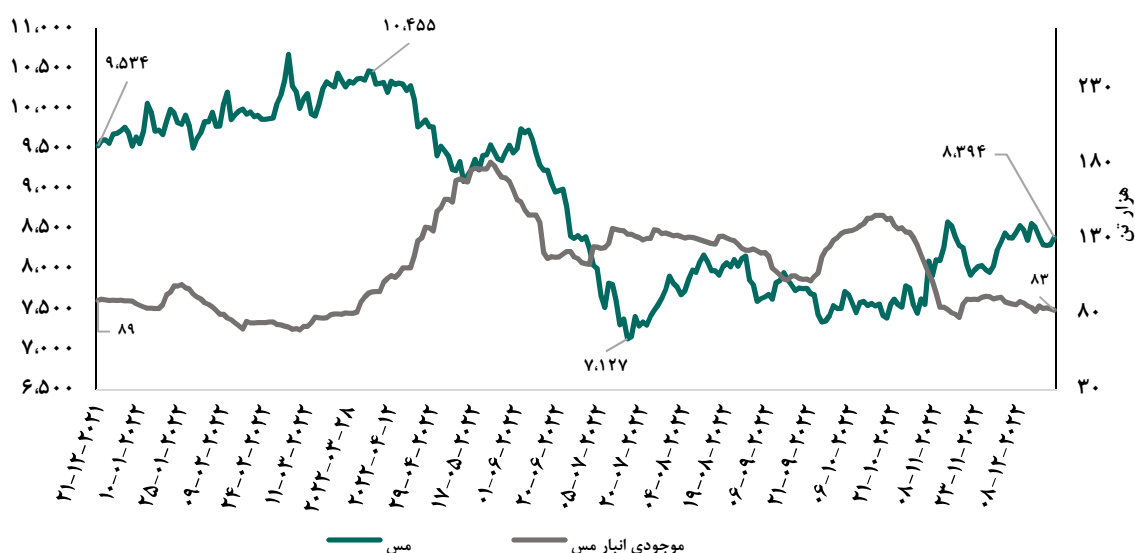
۲.۲.۳. مس

بررسی روند قیمت جهانی مس در سال ۲۰۲۲ نیز همانند روند سایر کامودیتی‌ها بوده است بگونه‌ای که قیمت جهانی مس که در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۱ وارد کانال ۹,۵۰۰ دلاری شده و در مسیر رشد قیمتی بود، با آغاز سال ۲۰۲۲ در مدار صعودی قرار داشت و تا اواسط فروردین ماه با عبور از کانال ۱۰,۰۰۰ دلاری به ۱۰,۴۵۵ دلار در ۵ آوریل (۱۶ فروردین) افزایش یافت. اما در نیمه دوم فروردین، جهش محسوس موجودی انبار مس (نمودار ۱۹) موجب فشار بر قیمت مس شد و در ادامه با سرریز کاهش قیمت نفت به بازار مس و همچنین تقویت شاخص دلار، قیمت مس در مسیر نزولی قرار گرفت

و ظرف سه ماه با افت ۳۲ درصدی به ۷،۱۲۷ دلار در ۱۴ جولای (۲۳ تیر) کاهش یافت. اما قیمت‌های بالای انرژی کماکان موجب افزایش بهای تمام شده تولید و حمل و نقل مس شد و مانع از تداوم روند کاهشی قیمت مس (علیرغم افزایش شاخص دلار) گشت. از سوی دیگر کاهش متوالی موجودی انبار مس و افزایش تقاضای خریداران چینی و سایر خریداران (جهت انتفاع از قیمت‌های پایین مس) موجب شد تا قیمت مس در مسیر افزایشی قرار بگیرد و در نیمه دوم شهریور نیز بازگشت شاخص دلار به مسیر نزولی، دیگر عامل حمایتی از قیمت مس شد و قیمت آن با عبور از کانال ۸،۰۰۰ دلاری به ۸،۳۹۴ دلار در آخرین روز فصل پاییز رسید. در مجموع قیمت مس از ۹۵۳۴ دلار به ازای هر تن در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ با افت ۱۲ درصدی به ۸،۳۹۴ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۲ کاهش یافت.

نکته قابل توجه در نمودار (۱۹) همبستگی منفی نزدیک به ۵۰ درصدی بین قیمت مس و موجودی انبار مس است که نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۲، عرضه مس نقش محسوسی در نوسانات قیمت مس داشته است. لازم به ذکر است که تغییرات موجودی انبار مس به عنوان نماگر طرف عرضه این محصول به شمار می‌آید. در خصوص چشم‌انداز قیمت جهانی مس در سال ۲۰۲۳، پیش‌بینی نهادهای بین‌المللی حاکی از افق روشن بازار جهانی مس در سال‌های آتی خواهد داشت که از قیمت این کامودیتی حمایت می‌کند. به اعتقاد کارشناسان بازارهای کالایی، پیاده سازی قوانین مرتبط با توافق‌نامه پاریس در کشورها، بیشترین حمایت را بسوی افزایش تقاضا برای مس منعطف می‌کند. همچنین پروژه‌های زیرساختی در چین و آمریکا نیز دیگر عامل حمایتی از قیمت فلزات جهانی بویژه مس است. براساس برآورد نهادهای بین‌المللی، قیمت مس در سال ۲۰۲۳ در دامنه ۸۵۰۰ تا ۹۲۰۰ دلار خواهد بود.

نمودار ۱۹- روند قیمت جهانی مس در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

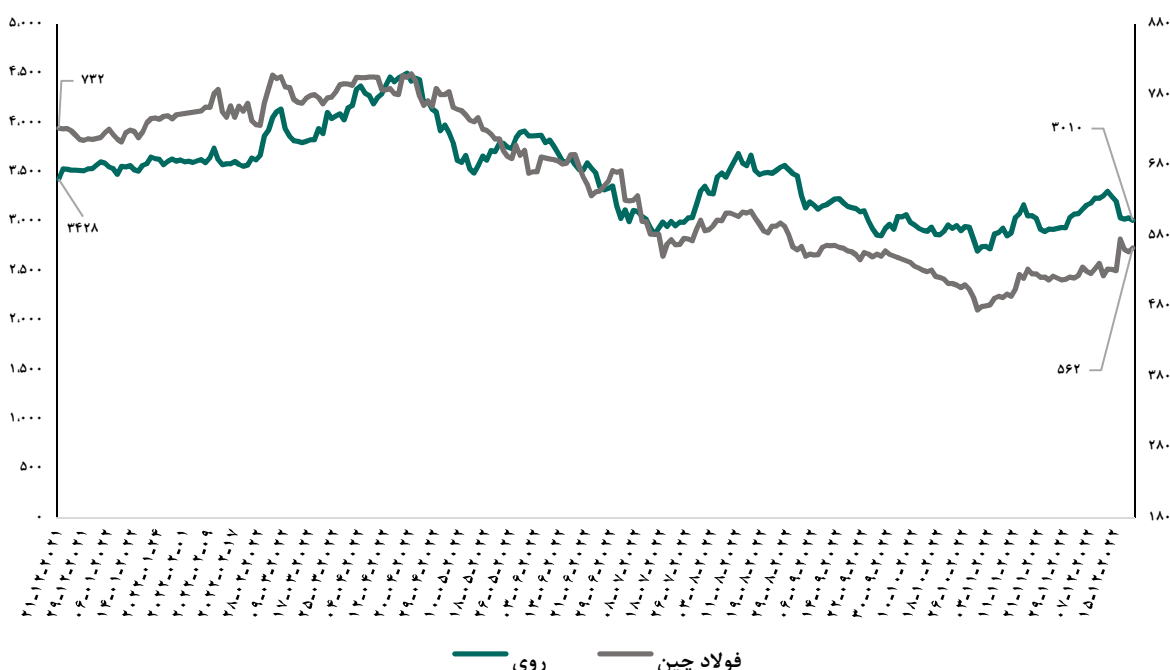
۲,۲,۴. روی

روند قیمت جهانی روی در سال ۲۰۲۲ کاملاً همراستا با روند قیمت جهانی مس بود، بگونه‌ای که قیمت این محصول در اوایل فصل زمستان از ۳۴۲۸ دلار با رشد ۳۱ درصدی ظرف ۴/۵ ماه به ۴,۴۹۹ دلار در ۱۹ آوریل (۴ اردیبهشت) افزایش یافت اما همانند قیمت مس، از اوایل اردیبهشت ماه قیمت روی نیز در مسیر نزولی قرار گرفت. در این رابطه برخلاف قیمت مس، کاهش موجودی انبار روی در سرتاسر سال ۲۰۲۲ بطور هموار ادامه داشت اما نتوانست مانع از کاهش قیمت روی شود. همبستگی بین این دو متغیر نیز طی این دوره مثبت بود که برخلاف تئوری‌های اقتصادی بود. در این رابطه مهمترین عامل تاثیرگذار بر قیمت روی، روند قیمت فولاد بود. براساس نمودار (۲۱) قیمت روی با همبستگی بالای ۹۰ درصد به موازات روند قیمت فولاد چین حرکت کرد و از اینرو به جرات می‌توان بیان داشت که روند قیمت فولاد تعیین‌کننده اصلی مسیر قیمت روی در سال ۲۰۲۲ بود. در مجموع قیمت روی از ۳,۴۲۸ دلار به ازای هر تن در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ با افت ۱۲ درصدی به ۳,۰۱۰ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۱ کاهش یافت.

در خصوص اثرپذیری قیمت روی از قیمت فولاد نیز می‌توان بیان داشت که از آنجاییکه بخش عمده‌ای از مصارف روی جهت گالوانیزه ورق فولادی مورد استفاده قرار می‌گیرد و یک فرآیند برای محافظت از فلز در برابر خوردگی می‌باشد لذا همانگونه که در نمودار (۲۱) مشاهده می‌گردد روند قیمت روی و فولاد چین همبستگی بالای ۹۰ درصدی داشته و به موازات یکدیگر در حال حرکت هستند. در خصوص پیش‌بینی قیمت جهانی روی در سال ۲۰۲۳ می‌توان بیان داشت که قیمت‌های بالای محصولات فولادی مهمترین حامی قیمت این فلز در سال ۲۰۲۳ خواهد بود. همچنین انتظار می‌رود افزایش تولید خودرو و افزایش تقاضا برای باتری از قیمت سرب حمایت کرده و در نتیجه موجب حفظ قیمت روی در کانال بالای ۳,۳۰۰ دلار باشد. همچنین موجودی انبار پایین روی نیز از این چشم‌انداز حمایت می‌کند.

نمودار ۲۱- روند قیمت جهانی روی و فولاد چین در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

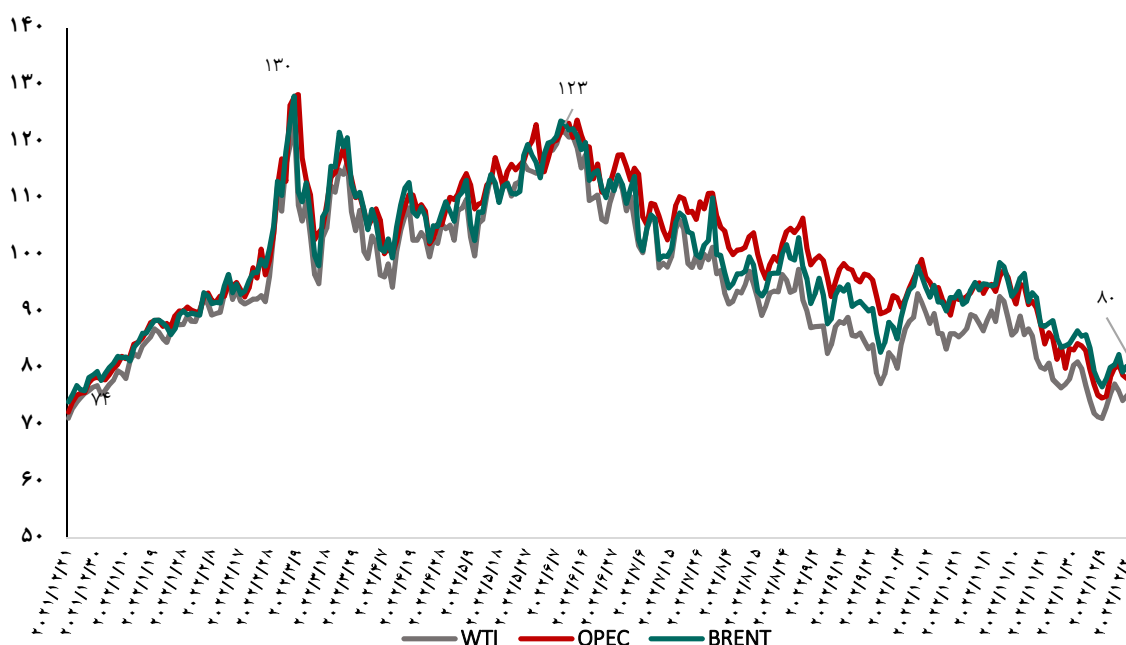

۲.۳. تحولات نفت در سال ۲۰۲۲

بررسی روند قیمت جهانی سوخت‌های فسیلی در سال ۲۰۲۲ حکایت از اثرپذیری معنادار قیمت نفت از تحولات سیاسی (نظیر جنگ روسیه و اوکراین)، اقتصادی (نظیر پیاده‌سازی سیاست‌های انقباض پولی جهت کنترل تورم) و حتی پیامدهای پاندمی بویژه در چین در نیمه دوم سال میلادی بود. قیمت جهانی نفت با آغاز زمستان ۲۰۲۲ به تناسب افزایش تقاضا برای مصارف گرمایشی در مسیر صعودی قرار گرفت و در ادامه با آغاز جنگ روسیه-اوکراین و ایجاد اختلال در عرضه نفت روسیه از یکسو و ممانعت کشورهای اوپک پلاس از افزایش تولید موجب شد تا قیمت نفت خام با عبور از کانال ۱۰۰ دلار تا ۱۳۰ دلار در ۸ مارس (۱۷ اسفند) افزایش یابد. اما در ادامه با فروکش کردن شوک جنگ، آغاز روند افزایشی شاخص دلار (در پی سیاست انقباضی فدرال رزور مبنی بر افزایش نرخ بهره)، افزایش تولیدات نفت آمریکا و برخی کشورهای نفتی برای انتفاع از درآمدهای نفتی، افزایش دمای هوا و کاهش تقاضای گرمایشی و همچنین عقب‌نشینی مشتریان نفت از سطوح قیمت‌های بالای ۱۱۰ دلار موجب شد تا قیمت جهانی نفت در مسیر نزولی قرار گیرد و با عقب‌نشینی از کانال ۱۰۰ دلاری به ۹۹/۴۱ دلار در ۱۱ آوریل (۲۲ فروردین) کاهش یافت. با این وجود افزایش تقاضا بویژه بازگشت مشتریان چینی به بازارهای انرژی (پس از کاهش محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا) و همچنین اظهارنظر مقامات اروپایی در خصوص تحریم نفت روسیه (به منزله کاهش عرضه جهانی نفت) مجدداً موجب افزایش قیمت نفت شد و قیمت نفت خام برنت تا ۱۲۳ دلار در ۸ ژوئن (۱۸ خرداد) افزایش یافت. در ادامه مجدداً افزایش تولید کشورهای نفتی، تصمیم اوپک پلاس مبنی بر افزایش تولید، تداوم افزایش شاخص دلار و خوشبینی نسبت به احیای برجام در مذاکرات هسته‌ای بین ایران و گروه ۱+۵ موجب شد تا قیمت نفت از اواخر خرداد به مسیر نزولی بازگردد و در نهایت با افت بیش از ۴۳ دلار در ۶ ماه به ۸۰

دلار در آخرین روز فصل پاییز برسد. لازم به ذکر است که در مقطعی (دو هفته نخست اکتبر مصادف با نیمه دوم مهرماه) کاهش محدودیت‌های مربوط به قرنطینه در چین و به بن بست رسیدن مذاکرات هسته‌ای از قیمت نفت به طور موقتی حمایت کرد، اما کاهش تحریم‌های مربوط به صادرات نفت ونزئلا و اعمال سقف قیمتی برای صادرات نفت روسیه در کنار افزایش تولید نفت آمریکا موجب فشار بر قیمت نفت شد. در مجموع قیمت جهانی نفت برنت از ۷۴ دلار به ازای هر بشکه در ۳۰ آذر ۱۴۰۰ با رشد ۸ درصدی به ۸۰ دلار در ۳۰ آذر ۱۴۰۱ افزایش یافت. پیش‌بینی‌های بین‌المللی از قیمت جهانی نفت حاکی از قرار گرفتن آن در دامنه ۹۰ تا ۹۵ دلاری در سال ۲۰۲۳ می‌باشد. البته جنگ روسیه و اوکراین، شرایط اقتصادی چین و سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی نقش تعیین‌کننده‌ای در روند قیمت نفت در سال آتی خواهد داشت.

نمودار ۲۲- روند قیمت جهانی نفت در ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

۳. مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۲

۳.۱. رشد اقتصادی و اجزای آن

بررسی عملکرد اقتصاد کشور در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال گذشته گویای تداوم رشد مثبت اقتصاد کشور و ثبت رقم ۳ درصد در سمت عرضه کل اقتصاد می‌باشد که همانند دوره گذشته با پشتیبانی رشد ۶,۶ درصدی ارزش افزوده گروه نفت و البته رشد ۵,۸ درصدی گروه صنعت حمایت شد. در مقایسه با نیمه نخست سال ۱۴۰۰، رشد اقتصادی بدون نفت بهبود محدودی داشت و به ۲,۷ درصد رسید. از سوی دیگر تداوم خشکسالی و کاهش محسوس بارش‌ها موجب تداوم رکود در بخش کشاورزی شد و اگرچه در مقایسه با دوره گذشته، ارزش افزوده گروه کشاورزی رشد داشت اما رقم آن ناچیز بود. رکود اقتصادی کماکان در بخش ساختمان مشاهده می‌شود. رشد ارزش افزوده بخش خدمات نیز در حدود ۲,۶ درصد بود که حدود نیمی از رقم دوره قبلی خود را محقق ساخت. از سوی دیگر بخش صنعت و معدن که به عنوان موتور اقتصادی هر کشوری قلمداد می‌شود، در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ عملکرد مناسبی داشت و نه تنها از رشد منفی سال‌های گذشته خارج شد بلکه رشد ارزش افزوده بخش صنعت بالغ بر ۴ برابر دوره مشابه سال ۱۴۰۰ بود.

در سمت تقاضای اقتصاد نیز، رشد ۲/۹ درصدی تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) با حمایت رشد ۶ درصدی مصرف نهایی بخش خصوصی همراه شد. اگرچه رشد مصرف بخش خصوصی نسبت به دوره گذشته حدود ۳ برابر شد، اما افت ۷/۸ درصدی مصارف بخش دولتی قابل توجه بود. در این بخش، مثبت شدن رشد متغیر «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص»، رویداد مطلوبی برای اقتصاد کشور می‌باشد و انتظار می‌رود کسب و کارها در دوره‌های آتی بهبود یابد. رشد واردات نسبت به صادرات نیز حدود دو برابر است.

جدول ۸- درصد تغییر (رشد) تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی و اقلام هزینه‌ای - به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵

شرح	نیمه اول سال ۱۴۰۰	نیمه اول سال ۱۴۰۱
۱. تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (عرضه)	۳,۶	۳
تولید ناخالص داخلی بدون نفت	۲,۳	۲,۷
ارزش افزوده گروه نفت	۲۰	۶,۶
ارزش افزوده گروه کشاورزی	-۲,۴	۱,۱
ارزش افزوده گروه صنایع و معادن	-۱,۵	۳,۸
ارزش افزوده گروه صنعت	۱,۴	۵,۸
ارزش افزوده گروه ساختمان	-۱۳,۶	-۱,۵
ارزش افزوده گروه خدمات	۵,۴	۲,۶
۲. تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار (تقاضا)	۳,۷	۲,۹
مخارج مصرف نهایی بخش خصوصی	۲,۱	۶
مخارج مصرف نهایی بخش دولتی	۵,۵	-۷,۸
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	-۶,۴	۳,۹
صادرات کالا و خدمات	۱۵,۲	۷,۴
واردات کالا و خدمات	۲۴,۳	۱۴,۱

منبع: بانک مرکزی

۳,۲. تورم و شاخص‌های قیمت

۳,۲,۱. شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی

به گزارش مرکز آمار ایران، متوسط رشد شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری، در دوازده ماه منتهی به آذر ۱۴۰۱ به رقم ۴۴,۳ درصد رسید. همچنین تورم نقطه به نقطه در آذر ۱۴۰۱ معادل ۴۷,۹ درصد بوده است.

جدول ۹- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی مناطق شهری منتهی به آذر ۱۴۰۱-۱۳۹۹

شرح	آذر ۱۳۹۹	آذر ۱۴۰۰	آذر ۱۴۰۱
شاخص CPI	۲۷۷,۷	۳۷۴,۹	۵۵۴,۴
تورم نقطه به نقطه منتهی به آذر ماه هر سال	۴۴,۱	۳۵	۴۷,۹
تورم دوازده ماهه منتهی به آذر ماه هر سال	۳۰,۰۸	۴۲,۷	۴۴,۳

نگاهی به سهم اجزای شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری از رشد آن نشان می‌دهد که گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها با توجه به سیاستهای ارزی بالاترین سطح تورم را نسبت به دیگر گروه‌های کالایی و خدماتی (به استثناء گروه هتل‌داری و رستوران) داشته است. در سال منتهی به آذر ۱۴۰۱ از کل تورم نقطه ای ۴۷,۹ درصدی، گروه مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها حدود ۱۸,۲۴ واحد درصد، گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها حدود ۱۱,۷۵ واحد درصد، و گروه حمل و نقل ۴,۵۲ درصد (مجموعاً ۳۴,۵۱ درصد از رشد ۴۷,۹ درصدی تورم نقطه به نقطه) را به خود اختصاص می‌دهند.

جدول ۱۰- سهم از رشد اجزای شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی مناطق شهری کشور در ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۱

شرح	ضریب اهمیت (درصد)	شاخص در آذر ۱۴۰۱	درصد تغییرات شاخص در آذر ۱۴۰۱ نسبت به آذر ۱۴۰۰	متوسط تغییرات شاخص در ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه (درصد)	سهم از رشد نقطه ای (درصد)
شاخص کل	۱۰۰	۵۵۴,۴	۴۷,۹	۴۴,۳	
۱. خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۴,۵۳	۸۴۰,۲	۶۵,۸	۶۳,۵	۱۱,۷۵
نان و غلات	۵,۹۸	۷۳۰,۶	۷۷,۲	۷۸,۴	۲,۸۶
گوشت قرمز و سفید و فرآورده‌های آن	۵,۵۴	۷۹۱,۹	۵۸	۴۹,۶	۲,۶۵
۲. دخانیات	۰,۵	۷۶۴,۲	۳۴,۴	۴۱	۰,۲۴
۳. پوشاک و کفش	۴,۵۲	۶۳۹,۸	۴۵,۱	۴۷	۲,۱۷
۴. مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۳۸,۰۷	۳۶۵,۴	۳۸,۸	۳۱,۷	۱۸,۲۴
۵. مبلمان لوازم خانگی و نگهداری معمول آن	۳,۶۴	۶۷۰,۸	۳۳,۵	۳۳,۷	۱,۷۴
۶. بهداشت و درمان	۷,۱۳	۴۵۷,۶	۵۳	۳۷,۹	۳,۴۲
۷. حمل و نقل	۹,۴۴	۶۵۸,۸	۳۴,۳	۳۶,۶	۴,۵۲
۸. ارتباطات	۲,۸۵	۲۰۸,۲	۱۰,۶	۸,۲	۱,۳۷
۹. تفریح و فرهنگ	۱,۶۴	۶۱۸	۳۰,۶	۳۰,۹	۰,۷۹
۱۰. آموزش	۲,۰۲	۳۵۳,۴	۳۲,۲	۳۰,۹	۰,۹۷
۱۱. هتل و رستوران داری	۱,۵۴	۷۳۹	۷۸,۲	۷۴,۱	۰,۷۴
۱۲. کالاهای متفرقه	۴,۱۳	۵۴۹,۸	۳۵,۲	۳۵	۱,۹۸

منبع: مرکز آمار ایران

۳,۳. تجارت خارجی

نگاهی به عملکرد تجارت خارجی کشور از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی ماه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که صادرات غیرنفتی کشور نسبت به دوره مشابه سال ۱۴۰۰ با افزایش ۲,۸۶ درصدی از نظر وزن و ۱۹,۰۶ درصدی از نظر ارزش مواجه بوده است. افزایش قیمت جهانی کامودیتی‌ها در بازارهای بین‌المللی از یکسو و افزایش فعالیت بنگاه‌های اقتصادی کشور از سوی دیگر موجب رشد ارزش دلاری صادرات غیرنفتی کشور (نسبت به سال مالی ماقبل) و رسیدن آن به حدود ۴۳ میلیارد دلار شد.

این در حالی است که واردات کشور که کالاهای واسطه‌ای در آن سهم عمده را دارد^۱ از جهت وزنی افت معنادار ۱۰ درصدی نسبت به دوره مشابه سال ۱۴۰۰ دارد، اما تحت تاثیر افزایش قیمت کالاها در بازارهای بین‌المللی با افزایش ۱۴,۷۴ درصدی از نظر ارزش دلاری مواجه گردیده و به حدود ۴۴,۳ میلیارد دلار رسیده است. افزایش تولیدات داخلی لوازم خانگی و برخی ماشین‌آلات صنعتی یکی از مهمترین عوامل کاهنده ارزش وزنی واردات می‌باشد. برآیند رشد کمی و قیمتی صادرات غیر نفتی، در کنار افت مقدار واردات توأم با افزایش قیمت کالاهای وارداتی در بازار بین‌المللی، کسری ۱,۲ میلیارد دلاری تراز کالایی بدون نفت بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حدود ۵۰ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱۱- عملکرد صادرات غیر نفتی و واردات طی ۹ ماه و ده روز نخست سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰

شرح	ابتدای فروردین تا ۱۰ دی ماه		ابتدای فروردین تا ۱۰ دی ماه		تغییرات	درصد
	سال ۱۴۰۰		سال ۱۴۰۱			
	مقدار	ارزش	مقدار	ارزش		
	(میلیون تن)	(میلیارد دلار)	(میلیون تن)	(میلیارد دلار)		
صادرات غیر نفتی	۹۵,۱	۳۶,۲	۹۷,۸	۴۳,۱	۲,۸۶	۱۹,۰۶
واردات	۳۱,۳	۳۸,۶	۲۸,۲	۴۴,۳	-۱۰,۰۶	۱۴,۷۴
تراز کالایی بدون نفت	۶۳,۸	-۲,۴	۶۹,۶	-۱,۲	۹,۱	-۵۰

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۱ براساس گزارش دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی گمرک ایران از کل ارزش واردات سال‌های اخیر، حدود ۱۶ درصد آن مصرفی، ۷۰ درصد کالاهای واسطه‌ای و در نهایت حدود ۱۴ درصد آن کالاهای سرمایه‌ای بوده است. به جهت وزنی سهم کالاهای واسطه‌ای ۹۳ درصد و سرمایه‌ای ۲ درصد می‌باشد.

۳،۴. بازار کار و نرخ بیکاری

گزارش مرکز آمار ایران از تحولات بازار کار در تابستان ۱۴۰۱ نسبت به تابستان ۱۴۰۰ حاکی از کاهش نرخ بیکاری به ۸/۹ درصد می باشد که عمدتاً تحت تاثیر افزایش جمعیت فعال و متناسب آن افزایش جمعیت شاغل بوده که جمعیت جویای کار را حدود ۱۶۳ هزار نفر کاهش داده است. گزارش مرکز آمار ایران همچنین بیان می کند که از تابستان ۱۴۰۰ تا تابستان ۱۴۰۱ حدود ۷۲۵ هزار نفر به جمعیت بالای ۱۵ سال کشور افزوده شده که برای ۳۷۴ هزار نفر آنها اشتغال ایجاد شده است.

جدول ۱۲- تغییرات عمده بازار کار در تابستان ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (هزار نفر)

شرح	تابستان ۱۴۰۰ (هزار نفر)	تابستان ۱۴۰۱ (هزار نفر)	تغییرات تابستان ۱۴۰۱ به پاییز ۱۴۰۰ (هزار نفر)
۱. جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر	۶۲،۹۷۶	۶۳،۷۰۲	۷۲۵
۲. جمعیت فعال	۲۵،۹۰۱	۲۶،۱۱۲	۲۱۱
۳. نرخ مشارکت	۴۱،۱	۴۱	-
۴. جمعیت شاغل	۲۳،۴۰۵	۲۳،۷۷۹	۳۷۴
۵. جمعیت بیکار	۲،۴۹۶	۲،۳۳۳	-۱۶۳
۶. نرخ بیکاری	۹،۶	۸،۹	-۰،۷

منبع: مرکز آمار ایران

از حیث تغییرات اشتغال به تفکیک بخش های مختلف اقتصادی همانطور که در جدول (۱۳) مشاهده می شود، تحت تاثیر تداوم خشکسالی بخش کشاورزی طی سال منتهی به تابستان ۱۴۰۱ با ۳۰۱ هزار فرصت شغلی از دست رفته مواجه بوده است. از دستاوردهای اقتصادی سال مالی منتهی به تابستان ۱۴۰۱ کشور می توان به ایجاد ۵۴۷ هزار شغل در بخش خدمات و ۱۲۲ هزار شغل در بخش صنعت اشاره کرد. از دیگر مولفه های مهم تحولات بازار کار کاهش حدود ۳۲ هزار نفری اشتغال ناقص در سال منتهی به تابستان ۱۴۰۱ است.

جدول ۱۳- تغییرات اشتغال به تفکیک بخش های اقتصادی در پاییز ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

شرح	تابستان ۱۴۰۰ (میلیون نفر)	تابستان ۱۴۰۱ (میلیون نفر)	تغییرات تابستان ۱۴۰۱ به پاییز ۱۴۰۰ (هزار نفر)
کشاورزی	۴،۰۶۳	۳،۷۶۳	-۳۰۱
صنعت	۷،۹۰۷	۸،۰۲۹	۱۲۲
خدمات	۱۱،۴۲۹	۱۱،۹۷۶	۵۴۷
اشتغال ناقص	۲،۲۱۶	۲،۱۸۳	-۳۲

منبع: مرکز آمار ایران

۳,۵. بازار پول و سیاست‌های پولی

بررسی نقدینگی از سمت عرضه نشان می‌دهد که این متغیر در دوازده ماه منتهی به مهر سال ۱۴۰۱ با رشد ۳۴/۳ درصدی مواجه بوده که با احتساب رشد آن از آذر ۱۴۰۰، رشد نقدینگی در حدود ۲۸/۲ درصد می‌باشد.

جدول ۱۴- نقدینگی و اجزای پایه پولی از سمت عرضه ۱۴۰۱-۱۳۹۹ (هزار میلیارد ریال- درصد)

شرح	آذر ۱۳۹۹	مهر ۱۴۰۰	آذر ۱۴۰۰	مهر ۱۴۰۱	نرخ رشد مهر ۱۴۰۱ به مهر ۱۴۰۰	نرخ رشد آذر ۱۴۰۱ به آذر ۱۴۰۰
نقدینگی (عرضه)	۳۱,۳۰۰	۴۲,۲۷۴	۴۴,۲۷۰	۵۶,۷۷۰	۳۴,۳	۲۸,۲
پایه پولی (منابع)	۴۰,۷۵	۵,۳۰۱	۵,۶۰۹	۷,۱۲۹	۳۴,۵	۲۷,۱
خالص دارایی‌های خارجی	۳,۸۳۸	۵,۰۰۸	۴,۹۳۶	۵,۸۴۶	۱۶,۷	۱۸,۴
خالص بدهی‌های بخش دولتی به بانک مرکزی	۱۲۳	-۲۰۹,۶	-۳۹۳,۶	-۴۶۹,۵	-۱۲۴	۱۹,۳
بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی	۱,۲۶۸	۱,۵۶۴,۱	۱,۵۳۸,۲	۱,۹۷۴,۹	۲۶,۳	۲۸,۴
خالص سایر اقلام	-۱,۱۵۴	-۱۰۶۱,۷	-۴۷۱,۷	-۲۲۱,۷	۷۹,۱	۴۷
ضریب تکاثری نقدینگی	۷,۶۸	۷,۹۷۵	۷,۸۹۳	۷,۹۶۳	-۰,۲	۰,۹

ماخذ: بانک مرکزی

بررسی اجزای پایه پولی نشان می‌دهد که خالص دارایی‌های خارجی از آذر ۱۴۰۰ تا مهر ۱۴۰۱ با رشد ۱۸,۴ درصدی به ۵۸۰۰ هزار میلیارد ریال افزایش یافت. همچنین خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی به دلیل فروش اوراق بدهی دولت و سپرده‌گذاری آن نزد بانک مرکزی منفی شده و طی این دوره نقش محدودی در رشد پایه پولی داشته است. ضمن آنکه خالص بدهی‌های بانک‌ها به بانک مرکزی هم علیرغم محدودیت‌های وضع شده برای استقراض بانک‌ها از آن بانک و تقویت بازار بین بانکی جهت تامین منابع مورد نیاز آنها، رشد ۲۸,۴ درصدی داشته است. اگرچه تحلیل سرفصل سایر اقلام به اطلاعات بیشتری نیاز دارد، منتها روند کاهشی سهم آن در تنزل پایه پولی طی سه سال گذشته، گویای کاهش سهم بالقوه آن برای ممانعت از رشد پایه پولی است. طی دو سال منتهی به مهر ۱۴۰۱ ضریب فزاینده تحت سیاست‌های پولی بانک مرکزی در دامنه ۷,۹ واحدی ثابت مانده است.

بررسی رشد نقدینگی در دوازده ماهه منتهی به مهر ۱۴۰۱ از سمت تقاضا گویای آن است که با افزایش نرخ رشد پول (۵۶,۳ درصد) نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ و کاهش نرخ رشد شبه پول طی این دوره (۲۹ درصد)، ترکیب نقدینگی را تغییر داده است.

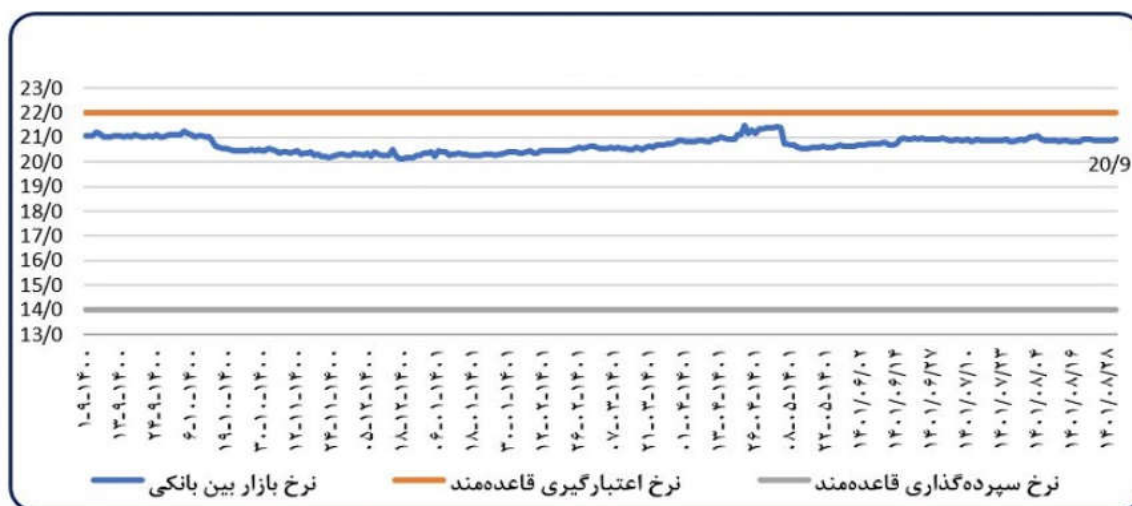
جدول ۱۵- نقدینگی و اجزای آن در سمت تقاضا ۱۴۰۱-۱۳۹۹ (هزار میلیارد ریال-درصد)

شرح	آذر ۱۳۹۹	مهر ۱۴۰۰	آذر ۱۴۰۰	مهر ۱۴۰۱	نرخ رشد مهر ۱۴۰۱ به مهر ۱۴۰۰	نرخ رشد مهر ۱۴۰۱ به آذر ۱۴۰۰
نقدینگی (تقاضا)	۳۱,۳۰۰	۴۲,۲۷۴	۴۴,۲۷۰	۵۶,۷۷۰	۳۴,۳	۲۸,۲
پول (اسکناس و مسکوک و سپرده های دیداری)	۶,۱۷۰	۸,۱۸۶,۸	۸,۷۷۹	۱۲,۷۹۸,۷	۵۶,۳	۴۵,۸
شبه پول (سپرده های مدت دار)	۲۰,۴۴۸	۳۴,۰۸۷,۴	۳۵,۴۹۰,۹	۴۳,۹۷۱	۲۹	۲۳,۹
نسبت پول به نقدینگی (درصد)	۲۰	۱۹	۲۰	۲۳	۲۱	۱۵

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ایران

در سال مالی منتهی به آذر ۱۴۰۱ سیاست های پولی بانک مرکزی تحت تاثیر فروش اوراق دولتی (با نرخ های سود بالای ۲۰ درصد) و ضرورت اتخاذ سیاستهای ضد تورمی، با افزایش نرخ های سود بین بانکی همراه بود. در این سال بانک مرکزی کوشید نرخ سود در بازار بین بانکی (به عنوان نرخ حداقل و پایه نظام بانکی) را در کریدوری که سقف آن ۲۲ درصد بود مدیریت نماید که برآیند آن حاکمیت نرخ های سود بین ۲۰ تا ۲۲ درصد بود.

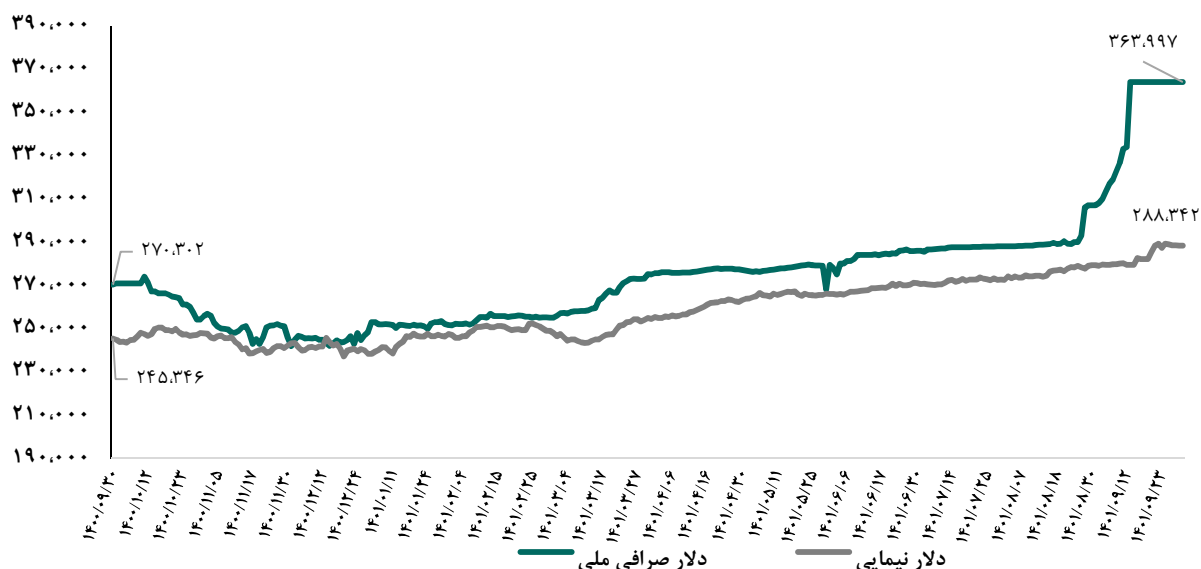
نمودار ۲۳- دالان نرخ سود در بازار بین بانکی از اول آذر ۱۴۰۰ تا پایان آبان ۱۴۰۱ (ریال)

۳.۶. تحولات بازار ارز و سیاست‌های ارزی

در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱، سیاست‌های ارزی بانک مرکزی موجب مدیریت مناسب نرخ دلار نیمایی و ثبات نسبی آن شد. همچنین نوسانات نرخ دلار در بازار ارز نیز محدود بود.

نمودار ۲۴- روند نرخ دلار نیمایی و صرافی ملی طی یک سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ (ریال)

نگاهی به میانگین و انحراف معیار نرخ دلار نیمایی و نرخ دلار صرافی ملی طی دو سال منتهی به آذر ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که میانگین نرخ فروش دلار آمریکا در سامانه نیما با ۱۳ درصد افزایش از حدود ۲۳۳,۰۰۰ ریال در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۰ به حدود ۲۶۳,۰۰۰ ریال در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ افزایش یافت.

جدول ۱۶- نرخ دلار آمریکا در سال منتهی به آذر ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ (ریال-درصد)

شرح	سال منتهی به پایان آذر ۱۴۰۰	سال منتهی به پایان آذر ۱۴۰۱	درصد تغییرات
میانگین نرخ در سامانه نیما	۲۳۳,۰۴۲	۲۶۳,۰۰۹	۱۲,۹
میانگین نرخ دلار صرافی ملی	۲۴۸,۷۹۲	۲۶۸,۹۲۲	۸
اختلاف نرخ نیما و صرافی ملی	۲۴,۰۱۵	۵۳,۰۵۸	-
انحراف معیار نرخ در سامانه نیما	۱۲,۸۲۸	۱۲,۷۹۵	-۰,۳
انحراف معیار نرخ دلار صرافی ملی	۱۷,۷۱۹	۱۹,۳۷۲	۹

منبع: اتحادیه طلا و جواهر تهران

۳,۷. بازار مسکن و تحولات قیمت و بازدهی

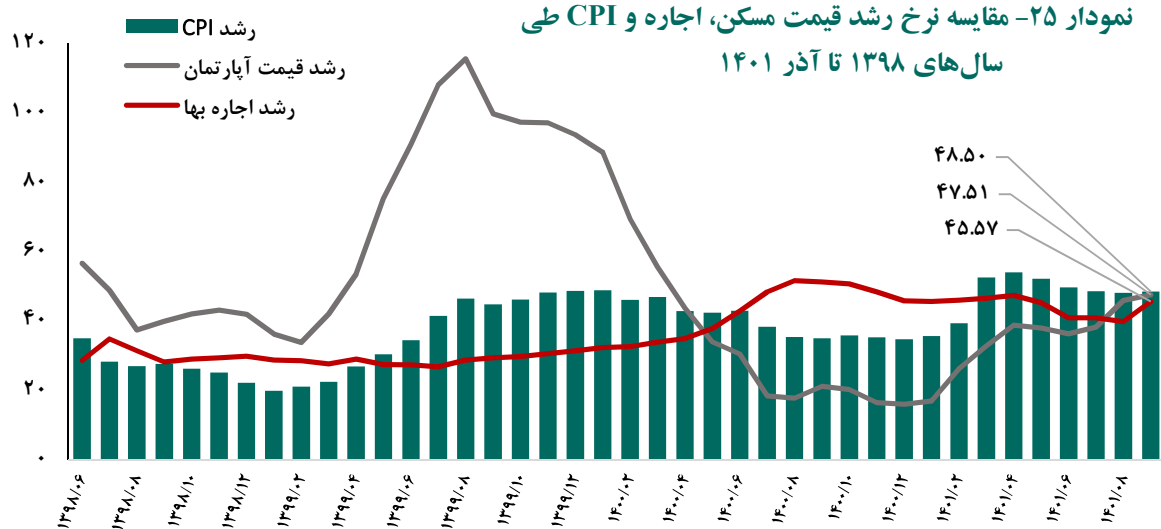
بازار مسکن در دوازده ماهه سال مالی منتهی به آذر ۱۴۰۱ با رشد متوسط ۵۵,۶ درصدی تعداد معاملات و رشد متوسط ۳۱,۶ درصدی قیمت هر متر مربع واحد مسکونی ۲ مواجه بود. در این راستا، عملاً بدلیل رشد قیمت هر متر مربع واحد مسکونی طی چند سال گذشته، بخش قابل توجهی از متقاضیان واحدهای مسکونی از این بازار خارج شده‌اند، اما در سال جاری به دلیل رکود در بازار سهام و کسب و کارها و انباشت تقاضای واقعی از سال‌های گذشته، هر دو تقاضای سفته‌بازی و واقعی در این بازار افزایش یافته‌اند.

جدول ۱۲- عملکرد معاملات مسکن انجام شده در شهر تهران در دوره های سالانه منتهی به پایان آذر ۱۴۰۱

شرح	۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۳۹۹	۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۰	۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۱	درصد تغییرات ۱۴۰۱ به ۱۴۰۰
تعداد معاملات (واحد مسکونی)	۸,۸۴۳	۵,۳۹۵	۸,۳۹۴	۵۵,۶
متوسط قیمت هر متر مربع (هزار ریال)	۲۰۳,۸۸۸	۳۰۲,۳۲۳	۳۹۷,۷۵۵	۳۱,۶

صرف نظر از کاهش تقاضای موثر (نسبت به تقاضای سفته‌بازی)، کاهش توان اثرگذاری تسهیلات خرید مسکن و کاهش سرعت نقدشوندگی سرمایه‌گذاری در این بازار (نسبت به سایر بازار دارایی‌های مالی) از چالش‌های قابل ملاحظه در بازار مسکن است. همچنین افزایش قیمت نهاده‌های ساختمانی نیز موجب کاهش انگیزه در بخش تولید مسکن شده است. چنانکه در نمودار (۲۵) مشاهده می‌شود، مقایسه تغییرات نقطه‌ای قیمت مسکن و نرخ اجاره با نرخ تورم نقطه‌ای کل کشور نشان می‌دهد که از سال ۱۳۹۸ تا خرداد ۱۴۰۰ رشد قیمت مسکن بالاتر از تورم سراسری بوده است. همچنین از اواخر سال ۱۳۹۶ تا تیر ۱۴۰۰ رشد قیمت مسکن بالاتر از رشد نرخ اجاره بوده است. اما به دلیل رکود بازار مسکن، رشد قیمت مسکن تا اواسط پاییز ۱۴۰۱ کمتر از رشد اجاره آپارتمان بوده است. در آذرماه رشد سالانه نرخ اجاره بها آپارتمان و قیمت آپارتمان در شهر تهران و نرخ تورم نقطه‌ای کل کشور به یکدیگر نزدیک شدند.

نمودار ۲۵- مقایسه نرخ رشد قیمت مسکن، اجاره و CPI طی سال‌های ۱۳۹۸ تا آذر ۱۴۰۱

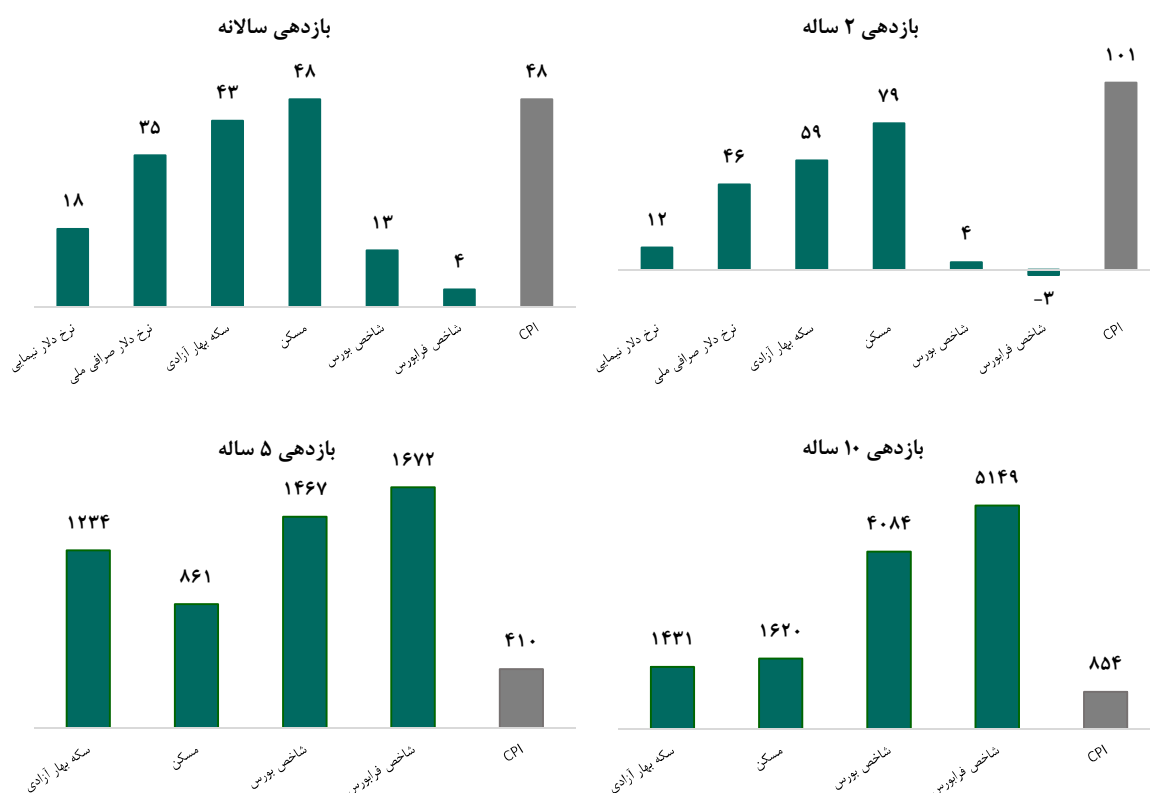

^۲ نظر به دقت بالای داده‌های مربوط به شهر تهران، این اطلاعات به عنوان نماینده وضعیت بازار مسکن ارایه می‌شود.

۳,۸. مقایسه بازدهی دارایی‌های نقدشونده

بررسی بازدهی دوره‌ای دارایی‌های سرمایه‌ای نقدشونده نشان می‌دهد که در افق یکساله، اگرچه بازدهی کلیه دارایی‌ها مثبت بود، اما بازدهی واقعی آنها (کسرشده از تورم) منفی و تنها بازدهی بازار مسکن در حد صفر درصد بوده است. این وضعیت در بازدهی دوساله بازارها نیز مشاهده می‌شود. در واقع شاخص قیمت کالا و خدمات مصرفی طی دو سال منتهی به آذر ۱۴۰۱ بالغ بر ۱۰۰ درصد رشد داشته اما بازدهی واقعی بهترین دارایی دوره (مسکن) برابر با ۲۲- درصد بود. اما بررسی بازدهی پنج ساله و ده ساله دارایی‌های منتخب بیانگر این حقیقت است که بازار سهام بیشترین بازدهی را در میان بازارهای رقیب داشته است.

نمودار ۲۶- عملکرد دوره‌ای بازدهی دارایی‌های مالی و نقدشونده منتهی به پایان آذر ۱۴۰۰ (درصد)

۳,۹. چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲

صرفنظر از تاثیر عواملی چون کاهش رشد اقتصاد جهانی، تداوم تورم در کشورهای جهان، چشم‌انداز مبهم بازار انرژی در سایه جنگ روسیه-اوکراین، افزایش نرخ بهره در بازارهای بین‌المللی و ... که از محیط خارجی به اقتصاد کشور تحمیل می‌گردد، اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۲ می‌تواند متأثر از تغییر نگرش در روابط بین‌المللی (نگاه به شرق و کاهش وابستگی به دلار) باشد.

در یک سناریوی خوشبینانه؛ افزایش مناسبات بین‌المللی می‌تواند مستقیماً باعث تقویت خالص صادرات (عمدتاً هیدروکربوری پایه) و رشد کلیه بخش‌های اقتصادی شود. در این سناریو افزایش اعتماد به اقتصاد کشور در کنار افزایش منابع ارزی در دسترس می‌تواند ضمن تحریک مصرف و سرمایه‌گذاری، امکان پوشش نیازهای ارزی کشور را فراهم ساخته و توانان موجب کاهش کسری بودجه دولت و تحریک هزینه‌های عمرانی شود. به علاوه دولت در رژیم مصرفی خود اتکاء به انتشار اوراق بهادار و افزایش قیمت انرژی و مواد معدنی را تعدیل خواهد کرد. چشم‌انداز دسترسی به منابع ارزی باثبات همچنین می‌تواند موجب اصلاح ترازنامه بانک مرکزی، سطح ذخائر، میزان رشد اقتصادی توأم با تغییر ترکیب پایه پولی و فشار کاهشی روی نرخ ارز گردیده و روند کاهشی تورم را تقویت نماید.

۴. مروری بر بورس اوراق بهادار

۴.۱. تحولات عمده بورس در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

بورس اوراق بهادار تهران در دوره یک ساله منتهی به انتهای آذرماه ۱۴۰۱، پایین‌ترین بازدهی را در بین بازارها مالی رقم زد. شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که در ابتدای دی‌ماه سال ۱۴۰۰ در رقم ۱،۳۱۸،۳۶۰ واحد قرار داشت با افزایش ۱۳/۵ درصدی در انتهای آذرماه سال ۱۴۰۱ به رقم ۱،۴۹۶،۲۰۱ واحد رسید. شاخص هم وزن که نماینده سهام کوچکتر بازار است شرایط بهتری داشت و با رشد ۲۸ درصدی همراه شد.

جدول ۱۸- آمار متغیرهای بورس اوراق بهادار تهران در سنوات گذشته

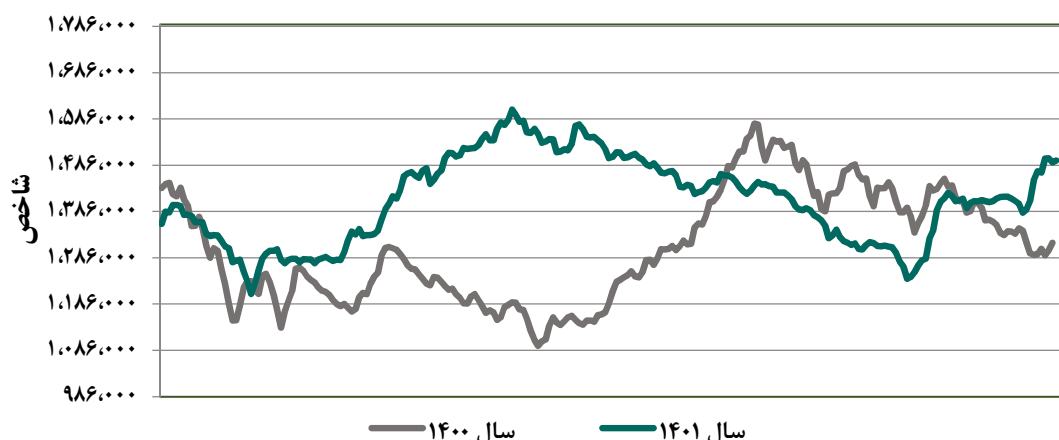
شرح	واحد	۱۳۹۸/۰۹	۱۳۹۹/۰۹	۱۴۰۰/۰۹	۱۴۰۱/۰۹
تعداد شرکتهای موجود بورسی	عدد	۳۳۱	۳۶۷	۳۷۹	۳۷۷
شاخص کل	واحد	۳۵۳،۹۹۷	۱،۴۳۹،۱۲۴	۱،۳۱۸،۳۶۰	۱،۴۹۶،۲۰۱
حجم سهام و حق تقدم مبادله شده	میلیون سهم	۸۵۶،۵۸۸	۲،۰۷۷،۷۸۸	۱،۶۲۰،۹۹۶	۱،۹۳۱،۵۰۹
ارزش معاملات	میلیارد ریال	۲،۶۹۹،۸۵۰	۲۲،۱۱۰،۰۲۷	۱۱،۸۶۱،۲۳۳	۱۲،۷۵۹،۱۶۰
ارزش بازار	میلیارد ریال	۱۲،۹۱۵،۵۸۷	۵۷،۰۵۹،۰۸۷	۵۲،۱۴۳،۱۷۳	۵۵،۳۷۹،۲۰۱
متوسط ارزش معاملات روزانه	میلیارد ریال	۱۱،۱۵۶	۹۰،۶۱۵	۴۹،۰۱۳	۵۲،۷۲۴
میانگین P/E ttm	مرتب	۷،۵	۲۲،۳	۸	۶،۵
بازده شاخص کل	درصد	۱۲۶،۸	۳۰۶،۵	(۸،۴)	۱۳،۵

منبع: گزارش‌های آماری بورس اوراق بهادار

۴.۲. روند شاخص بورس اوراق بهادار

شاخص بورس اوراق بهادار تهران در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ افزایش ۱۳،۵ درصد را به ثبت رساند و از مقدار ۱،۳۱۸،۳۶۰ واحد در ابتدای سال مالی به مقدار ۱،۴۹۶،۲۰۱ واحد در انتهای سال مالی افزایش یافت.

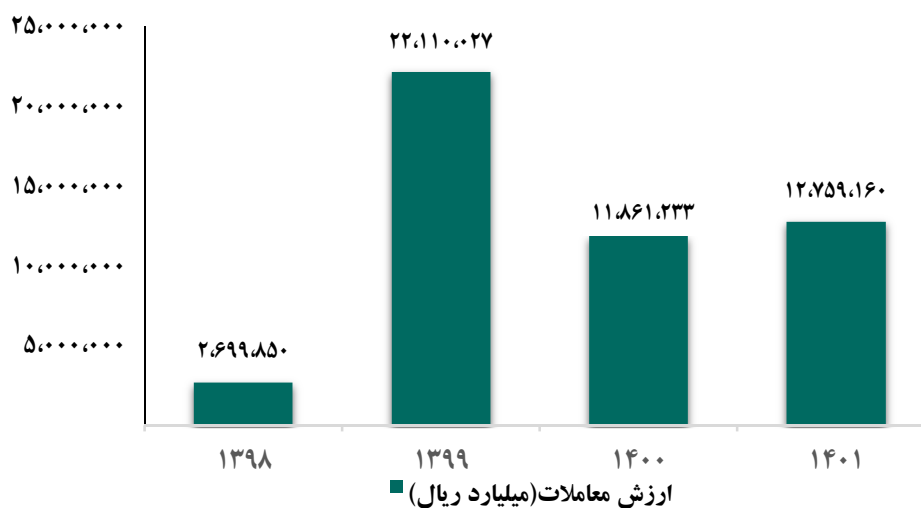
نمودار ۲۷- روند شاخص بورس اوراق بهادار تهران در دو سال اخیر

۴,۳. وضعیت معاملات در بورس اوراق بهادار

آمار مقایسه‌ای حجم و مبلغ معاملات بازار اوراق بهادار تهران در چهار سال گذشته در نمودارهای زیر ارائه شده است.

نمودار ۲۸- خلاصه وضعیت معاملات بورس اوراق بهادار در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱

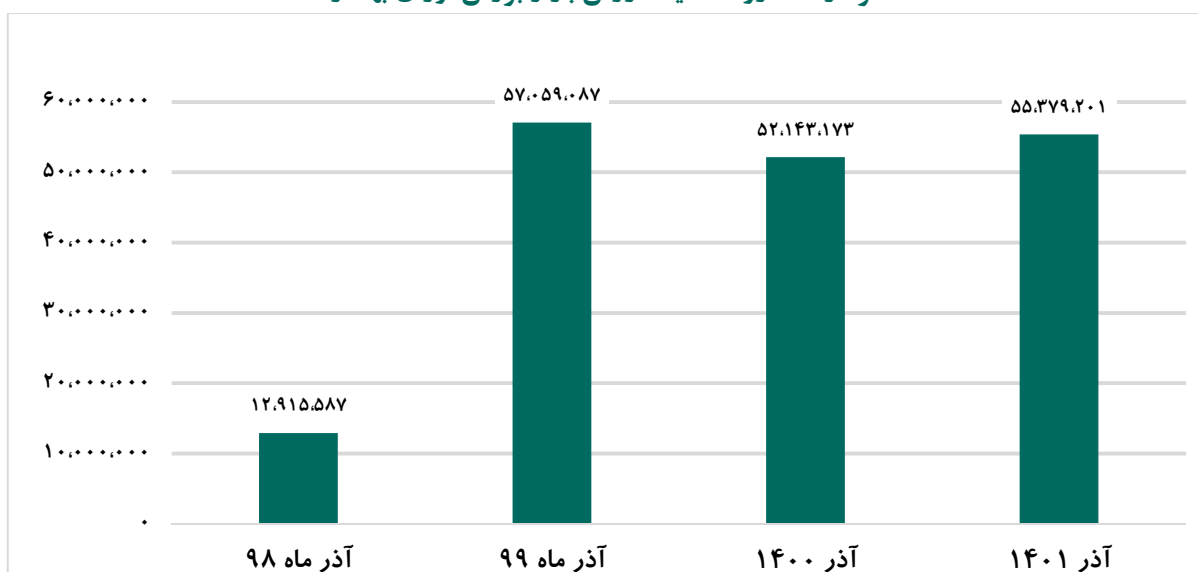

همانطور که در نمودار فوق نیز مشهود است، ارزش معاملات بورس اوراق بهادار در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ نسبت سال گذشته حدوداً ۸ درصد افزایش داشته است.

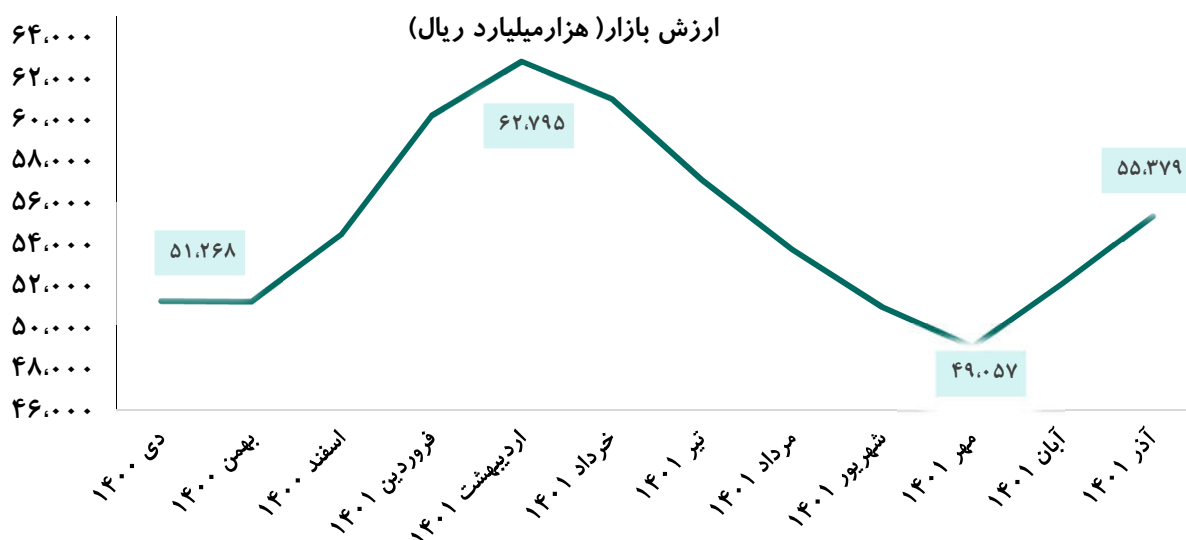
۴,۴. روند ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران

بررسی‌ها نشان می‌دهد که ارزش بورس اوراق بهادار در پایان آذرماه سال ۱۴۰۱ با افزایش ۶ درصدی نسبت به پایان آذرماه ۱۴۰۰ به رقم ۵۵,۳۷۹ هزار میلیارد ریال رسیده است.

نمودار ۲۹- روند سالیانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار

نمودار ۳۰- روند ماهانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

۴.۵. بازدهی بازار بورس اوراق بهادار

شاخص بورس اوراق بهادار پس از کاهش ۸,۵ درصدی طی ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۰، از ابتدای دی ماه ۱۴۰۱ طی ریزش کوتاه مدت روندی صعودی پیش گرفت و طی پنج ماه ابتدایی سال مالی مورد گزارش با توجه به شرایط حاکم بر بازار سرمایه در مجموع با افزایش ۲۰ درصدی مواجه شد، اما با تغییر روند از روزهای ابتدایی خرداد ماه تا انتهای مهر ماه، نزول ۲۰ درصدی را تجربه نمود و پس از آن روند مثبت شاخص تا انتهای آذر ماه ادامه یافت و در مجموع شاخص کل بورس تهران طی ۱۲ ماهه منتهی به آذرماه ۱۴۰۱ افزایش ۱۳,۵ درصدی را به ثبت رساند.

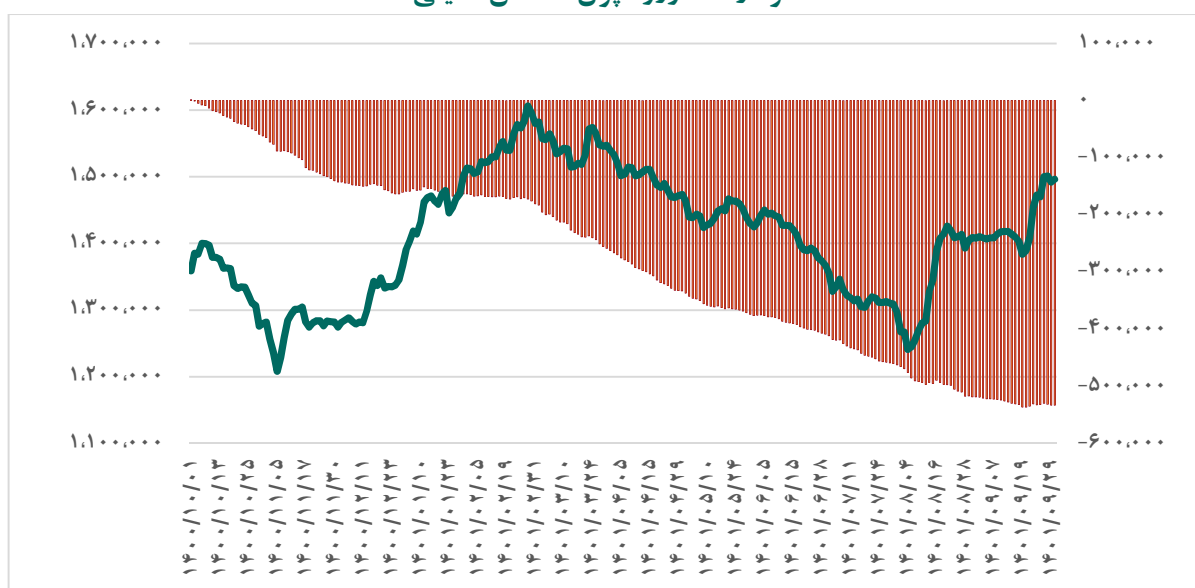
نمودار ۳۱- بازده تجمعی ماهانه بورس

۴,۶. ورود و خروج پول اشخاص حقیقی

یکی از مهمترین عوامل رشد و رکود بازار سرمایه ورود و خروج پول اشخاص حقیقی به بازار سرمایه است. این مطلب را می توان در نمودار زیر نیز مشاهده کرد به گونه ای که تا اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ با میانگین روزانه خروج پول حقیقی ۱۸۳۳ میلیارد ریالی، شاخص کل با ۲۲ درصد رشد از ابتدای دی ماه، به ارتفاع ۱,۶۰۶,۲۴۰ واحد رسید. اما در خرداد ماه روند شاخص بورس نزولی بوده و خروج پول حقیقی با سرعت و شتاب بیشتری صورت گرفت و بطور میانگین مبلغ ۲۸۶۲ میلیارد ریال را تا ابتدای آبان ماه ثبت کرد و در ادامه طی دو ماهه پایانی سال مالی با بهبود خروج پول حقیقی و ثبت میانگین مبلغ ۱,۳۹۲ میلیارد ریالی، شاهد رشد شاخص کل در مدت مذکور بودیم.

نمودار ۳۲- ورود پول اشخاص حقیقی

بخش دوم: نگاهی بر وضعیت و عملکرد شرکت

۱. تاریخچه، موضوع فعالیت، سرمایه و سهامداران و نیروی انسانی شرکت

شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها در تاریخ ۸۳/۰۴/۰۵ بصورت سهامی عام و پس از پذیره نویسی تأسیس و از همان زمان فعالیت رسمی خود را آغاز نمود. به موجب ماده ۳ اساسنامه موضوع فعالیت شرکت خرید و فروش سهام، هر گونه عملیات مشارکت، سرمایه گذاری، بازرگانی و ساختمانی و غیره می باشد. نماد معاملاتی شرکت با نام "وسکاب" در بهمن سال ۱۳۹۰ در بازار دوم فرابورس درج گردید و پس از آن در تاریخ ۹۲/۰۶/۱۰ از تابلوی فرابورس به بازار دوم بورس منتقل گردید. همچنین به موجب تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۹۴/۰۸/۰۶ نام شرکت به سرمایه گذاری نور کوثر ایرانیان و مجدداً به موجب تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۹۸/۰۱/۲۸ به نام "شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها" تغییر یافت. سرمایه ثبت شده شرکت در تاریخ ترازنامه مبلغ ۱۲,۰۰۰ میلیارد ریال می باشد. ترکیب سهامداران شرکت در پایان آذر ماه سال ۱۴۰۱ به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۱۹- سهامداران شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها

سهامداران	۱۴۰۰/۰۹/۳۰		۱۴۰۱/۰۹/۳۰	
	تعداد سهامدار	تعداد سهم	درصد	تعداد سهم
صندوق بازنشستگی، وظیفه، از کار افتادگی و پس انداز کارکنان بانکها	۱	۷۰۰۱۸۰۹۳۱۰۲۳۱	۵۸٫۵٪	۷۰۰۸۰۰۵۱۵۰۱۸۱
شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا	۱	۱۰۸۶۳۰۸۷۶۰۴۸۴	۱۵٫۵٪	۱۰۸۶۰۰۳۶۸۰۶۱۱
کارکنان بانک ملی	۴۵۰۸۴۳	۳۵۷۰۵۸۵۰۸۶۲	۳٫۰٪	۳۵۰۰۶۹۳۰۳۲۴
کارکنان بانک تجارت	۱۳۰۲۴۶	۱۶۶۰۴۶۲۰۴۳۰	۱٫۴٪	۱۵۸۰۰۵۲۰۹۹۹
کارکنان بانک صادرات	۲۱۰۹۰۵	۱۵۶۰۷۵۲۰۰۸۰	۱٫۳٪	۱۴۹۰۸۷۸۰۶۶۸
سایر سهامداران	۴۸۰۴۳۶	۲۰۴۳۶۰۳۹۱۰۹۱۳	۲۰٫۳٪	۲۰۴۰۰۰۴۹۱۰۲۱۷
جمع	۱۲۹۰۴۳۲	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰٪	۱۲۳۰۹۳۰

تعداد کارکنان شرکت در حال حاضر ۲۶ نفر و وضعیت تحصیلات ایشان به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۲۰- وضعیت نیروی انسانی شرکت

شرح	تعداد (نفر)
مدیرعامل	۱
مدیران	۵
کارشناسان و مسئولین	۱۷
کارمند و خدمات	۳
جمع	۲۶

شرح	تعداد (نفر)
فوق لیسانس و بالاتر	۱۷
لیسانس	۴
دیپلم و زیردیپلم	۵
جمع	۲۶

۲. روند افزایش سرمایه‌های شرکت

سرمایه شرکت در تاریخ تاسیس مبلغ ۶۷۵،۵۰۰ میلیون ریال بوده است. در سال ۱۳۹۱ اولین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۶۷۵،۵۰۰ میلیون ریال به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ میلیون ریال از محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران انجام گردید. با دومین افزایش سرمایه به میزان ۱۰۰ درصد و از محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران، سرمایه شرکت به مبلغ ۳،۰۰۰ میلیارد ریال رسید. سومین افزایش سرمایه از مبلغ ۳،۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۳،۵۰۰ میلیارد ریال از محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران انجام گردید. چهارمین افزایش سرمایه شرکت نیز از مبلغ ۳،۵۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۵،۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته، آورده نقدی و مطالبات سهامداران بر اساس مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۱ انجام گردید. پنجمین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۵،۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۶،۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته بر اساس اختیارات حاصله از مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۱ و تشکیل جلسه هیات مدیره مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۲ در خصوص افزایش سرمایه صورت گرفته است که ثبت آن نیز در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۷ انجام شده است. آخرین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۶،۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۱۲،۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته بر اساس مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۹ انجام گردید و در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رسیده است. جدول زیر افزایش سرمایه‌های شرکت را نشان می‌دهد.

جدول ۲۱- افزایش سرمایه‌های شرکت

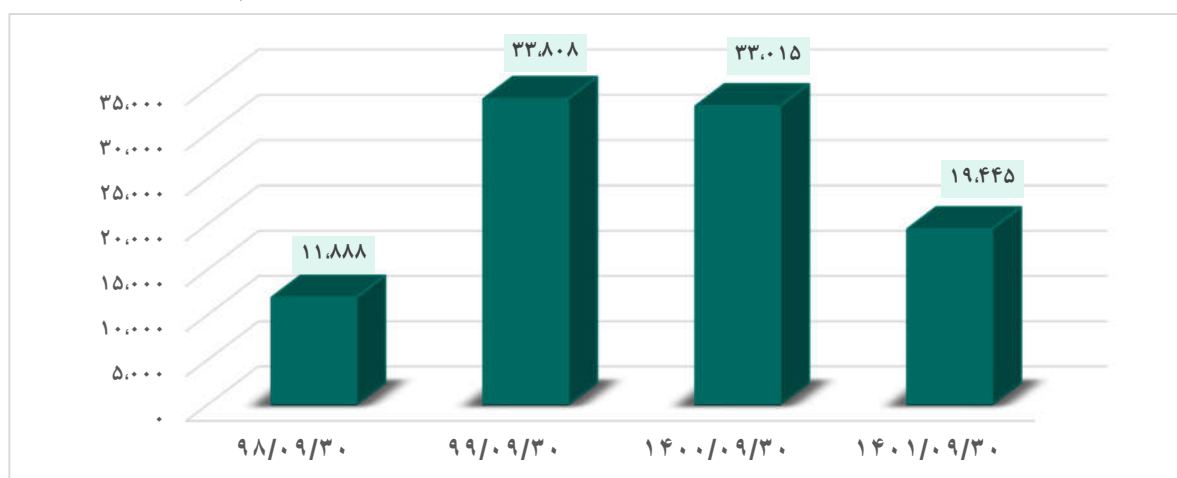
محل افزایش سرمایه	درصد افزایش سرمایه	سرمایه جدید (میلیون ریال)	مبلغ افزایش سرمایه (میلیون ریال)	سرمایه قبلی (میلیون ریال)	تاریخ ثبت افزایش سرمایه
آورده نقدی	-	۶۷۵،۵۰۰	۶۷۵،۵۰۰	-	۱۳۸۳/۰۴/۰۵
آورده نقدی و مطالبات سهامداران	۱۲۲	۱،۵۰۰،۰۰۰	۸۲۴،۵۰۰	۶۷۵،۵۰۰	۱۳۹۱/۰۵/۰۱
آورده نقدی و مطالبات سهامداران	۱۰۰	۳،۰۰۰،۰۰۰	۱،۵۰۰،۰۰۰	۱،۵۰۰،۰۰۰	۱۳۹۳/۱۰/۳۰
آورده نقدی و مطالبات سهامداران	۱۶	۳،۵۰۰،۰۰۰	۵۰۰،۰۰۰	۳،۰۰۰،۰۰۰	۱۳۹۵/۰۴/۳۰
آورده نقدی، مطالبات سهامداران و سود انباشته	۴۳	۵،۰۰۰،۰۰۰	۱،۵۰۰،۰۰۰	۳،۵۰۰،۰۰۰	۱۳۹۸/۰۱/۰۶
سود انباشته	۲۰	۶،۰۰۰،۰۰۰	۱،۰۰۰،۰۰۰	۵،۰۰۰،۰۰۰	۱۳۹۸/۱۰/۰۷
سود انباشته	۱۰۰	۱۲،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰	۱۴۰۰/۰۴/۲۶

۳. ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس

نمودار زیر ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس اوراق بهادار را به صورت سالیانه نشان می‌دهد. ارزش معاملات پرتفوی شرکت در سال مالی ۱۴۰۱ مبلغ ۱۹،۴۴۵ میلیارد ریال بوده است و نسبت به سال مالی گذشته که مبلغ ۳۳،۰۱۵ میلیارد ریال بوده است، معادل ۴۱ درصد کاهش یافته است.

نمودار ۳۳- مقایسه ارزش معاملات سالیانه شرکت

ارقام به میلیارد ریال

جدول زیر شاخص گردش پرتفوی بورسی شرکت را در چند سال اخیر نمایش می‌دهد. این نسبت بیانگر میانگین ارزش معاملات پرتفوی نسبت به میانگین ارزش بازار پرتفوی طی دوره می‌باشد. همانگونه که مشاهده می‌شود شاخص گردش پرتفوی شرکت معادل ۰/۲ مرتبه و در دوره مشابه گردش معاملات کل بورس نیز معادل ۰/۲ مرتبه می‌باشد.

جدول ۲۲- مقایسه گردش پرتفوی بورسی وسکاب و گردش معاملات بورس در سنوات گذشته

شرح	سال مالی ۹۸	سال مالی ۹۹	سال مالی ۱۴۰۰	سال مالی ۱۴۰۱
ارزش بازار ابتدای دوره (میلیارد ریال)	۵,۹۱۰	۱۱,۵۱۹	۴۷,۹۳۷	۴۴,۰۷۰
ارزش بازار انتهای دوره (میلیارد ریال)	۱۱,۵۱۹	۴۷,۹۳۷	۴۴,۰۷۰	۴۲,۲۱۲
ارزش معاملات طی دوره (میلیارد ریال)	۱۱,۸۸۸	۳۳,۸۰۸	۳۳,۰۱۵	۱۹,۴۴۵
شاخص گردش پرتفوی (مرتبه)	۰,۷	۰,۶	۰,۴	۰,۲

* گردش معاملات شرکت از تقسیم متوسط انباشت معاملات (خرید و فروش) از ابتدای سال مالی بر میانگین ارزش بازار در ابتدا و انتهای دوره مورد گزارش محاسبه می‌شود.

شرح	سال مالی ۹۸	سال مالی ۹۹	سال مالی ۱۴۰۰	سال مالی ۱۴۰۱
ارزش بازار ابتدای دوره (میلیارد ریال)	۵,۹۲۴,۳۴۸	۱۲,۹۱۵,۵۸۷	۵۷,۰۵۹,۰۸۷	۵۲,۱۴۳,۱۷۳
ارزش بازار انتهای دوره (میلیارد ریال)	۱۲,۹۱۵,۵۸۷	۵۷,۰۵۹,۰۸۷	۵۲,۶۹۴,۸۹۳	۵۵,۳۷۹,۲۰۱
ارزش معاملات طی دوره (میلیارد ریال)	۲,۶۹۹,۸۵۰	۲۲,۱۱۰,۰۲۷	۱۱,۸۶۱,۲۳۳	۱۲,۷۵۹,۱۶۰
شاخص گردش معاملات (مرتبه)	۰,۳	۰,۶	۰,۲	۰,۲

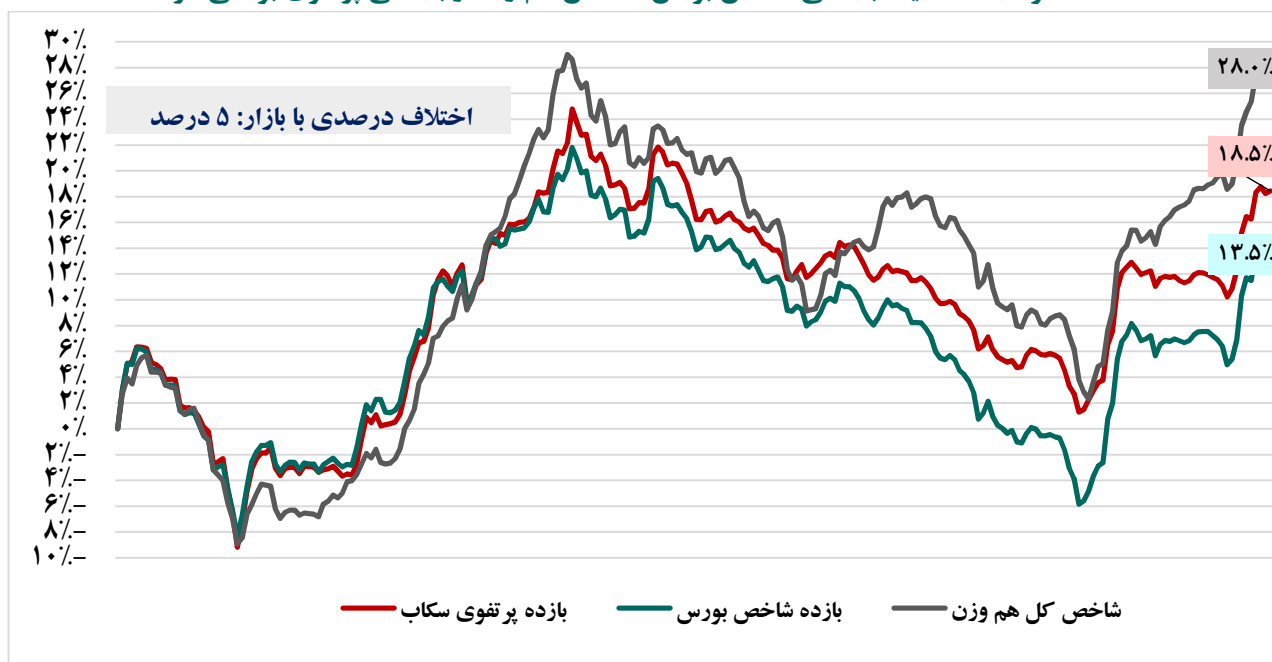
* گردش معاملات بورس از تقسیم انباشته معاملات از ابتدای سال مالی بر میانگین ساده ارزش بازار در ابتدا و انتهای دوره مورد گزارش محاسبه می‌شود.

۴. بررسی عملکرد پرتفوی بورسی شرکت

در این بخش به بررسی بازدهی شاخص بورس و عملکرد پرتفوی شرکت در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ پرداخته شده است. شاخص بورس از رقم ۱,۳۱۸,۳۶۰ واحد در ابتدای دی ماه ۱۴۰۰ به رقم ۱,۴۹۶,۲۰۱ واحد در انتهای آذر ماه ۱۴۰۱ رسیده است و بازدهی ۱۳,۵ درصد را رقم زده است. طی این دوره بازدهی پرتفوی شرکت معادل ۱۸,۵ درصد بوده

است و شاخص هم وزن نیز در این سال مالی بازدهی ۲۸ درصدی داشته است. طی این دوره بازدهی پرتفوی شرکت بالاتر از بازدهی شاخص کل می باشد.

نمودار ۳۴- مقایسه بازدهی شاخص بورس، شاخص هم وزن و بازدهی پرتفوی بورسی شرکت

۵. ترکیب سرمایه گذاری های شرکت

جدول زیر ترکیب سرمایه گذاری های شرکت طی سال های ۱۳۹۸ تا سال مالی منتهی به آذرماه ۱۴۰۱ را نشان می دهد.

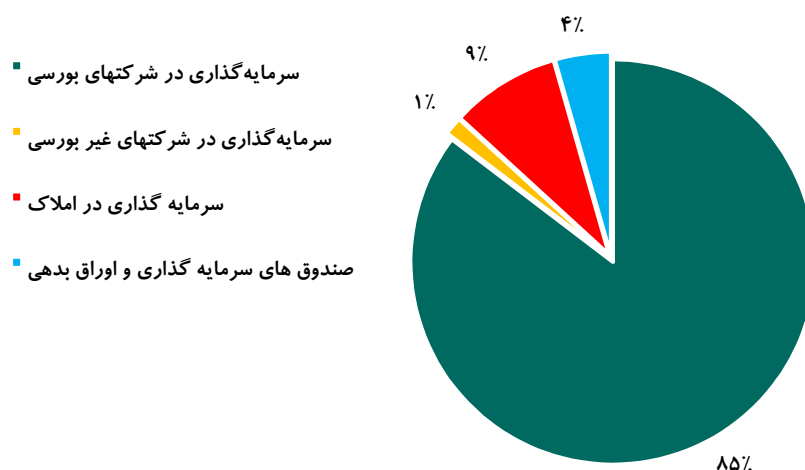
جدول ۲۳- ترکیب سرمایه گذاری های شرکت به بهای تمام شده

شرح	سال مالی ۱۴۰۱		سال مالی ۱۴۰۰		سال مالی ۹۹		سال مالی ۹۸
	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال
سرمایه گذاری در شرکتهای بورسی	۲۶,۷۰۰,۴۳۴	۸۵٪	۲۵,۰۴۶,۵۵۶	۸۸٪	۱۶,۴۸۷,۸۹۰	۷۹٪	۶,۵۵۵,۵۹۲
سرمایه گذاری در شرکتهای غیر بورسی	۴۵۹,۹۹۵	۱٪	۲۴۹,۹۱۱	۱٪	۴۹۹,۶۵۲	۲٪	۴۹۹,۶۵۲
سرمایه گذاری در املاک	۲,۷۳۸,۱۶۵	۹٪	۱,۶۳۸,۱۱۶	۶٪	۱,۳۳۰,۱۵۸	۶٪	۱,۳۰۴,۹۹۶
صندوق سرمایه گذاری و اوراق بدهی	۱,۳۸۶,۵۵۲	۴٪	۱,۵۹۳,۸۸۶	۶٪	۲,۶۶۸,۴۹۳	۱۳٪	۱,۰۴۸,۱۵۵
جمع	۳۱,۲۸۵,۱۴۶	۱۰۰٪	۲۸,۵۲۸,۴۶۹	۱۰۰٪	۲۰,۹۸۶,۱۹۳	۱۰۰٪	۹,۴۰۸,۳۹۵

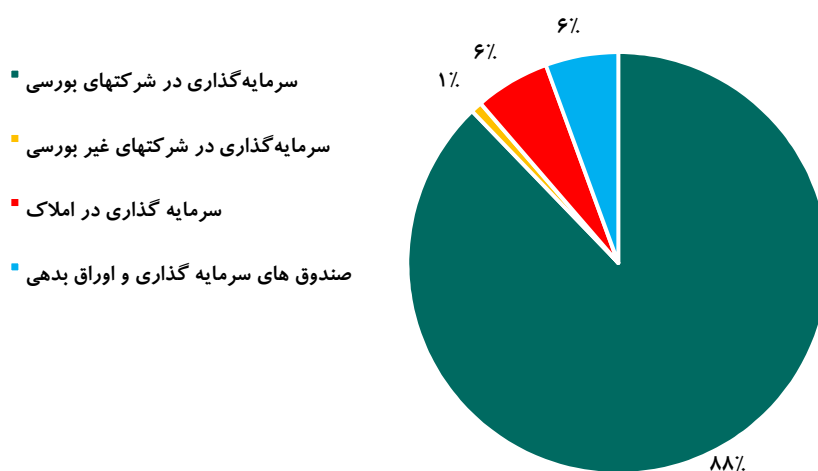
همان گونه که در جدول فوق مشاهده می گردد، در سال مالی منتهی به ۱۴۰۱ معادل ۸۵ درصد از سرمایه گذاری ها در شرکت های بورسی صورت پذیرفته است، سهم سرمایه گذاری در شرکت های غیر بورسی حدود ۱ درصد، سهم سرمایه گذاری در املاک ۹ درصد، سهم صندوق های سرمایه گذاری و اوراق بدهی ۴,۴ درصد از کل سرمایه گذاری های شرکت می باشد.

نمودار ۳۵- مقایسه ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت در دو سال اخیر

ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت در سال ۱۴۰۱

ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت در سال ۱۴۰۰

با توجه به این که تنوع‌بخشی در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها منجر به کاهش ریسک می‌گردد، لذا سرمایه‌گذاری‌های شرکت با توجه به ریسک هر صنعت و بازدهی آنها انجام شده است. بدین منظور حوزه‌های مختلف براساس تحلیل‌های بنیادی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. در این تحلیل به مؤلفه‌های کلان و خرد مؤثر در وضعیت سودآوری هر حوزه در حال و آینده توجه می‌شود. در راستای تنوع‌بخشی سرمایه‌گذاری‌های بورسی، این شرکت سرمایه‌گذاری‌های خود را به حوزه‌های مختلف تخصیص داده است که در ادامه به بررسی آنها پرداخته می‌شود. لازم به ذکر است که ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت در پایان آذرماه ۱۴۰۱ مبلغ ۴۲،۲۱۲ میلیارد ریال می‌باشد.

۵.۱. ترکیب سرمایه‌گذاری‌های بورسی

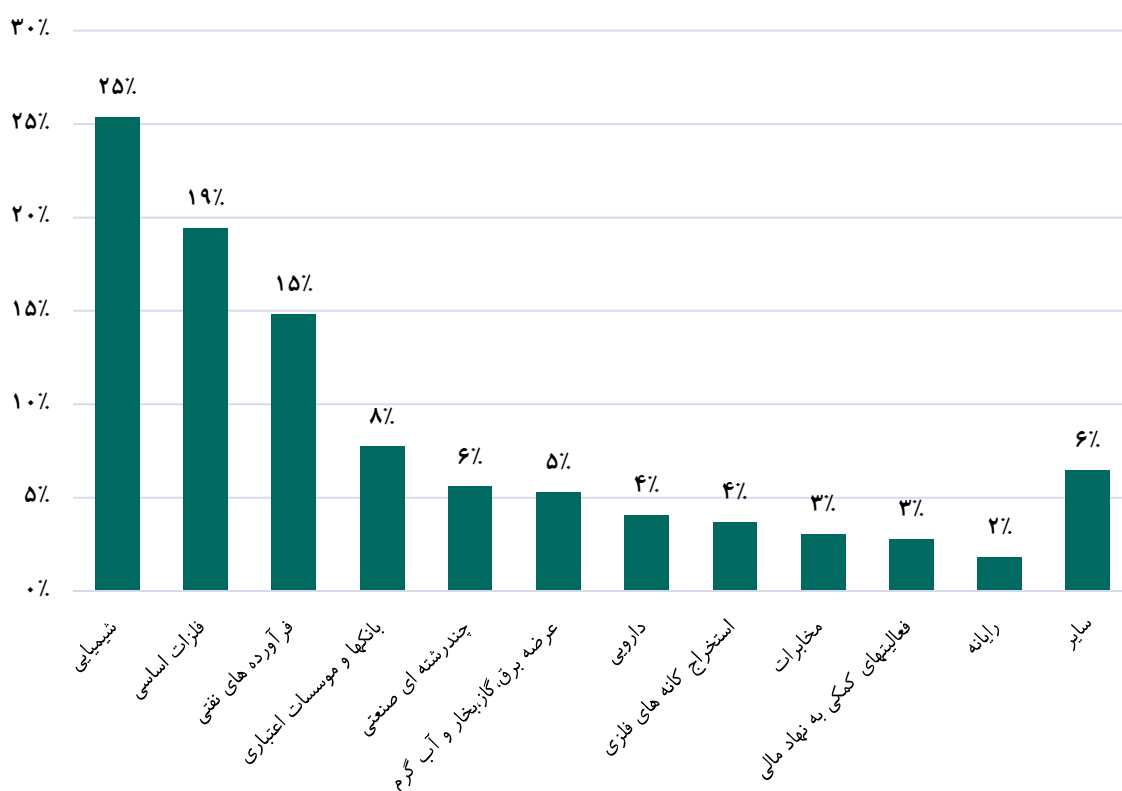
بهای تمام شده و ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های بورسی شرکت به تفکیک صنایع در پایان سال مالی مورد گزارش به شرح جدول زیر است.

جدول ۲۴- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بورسی شرکت

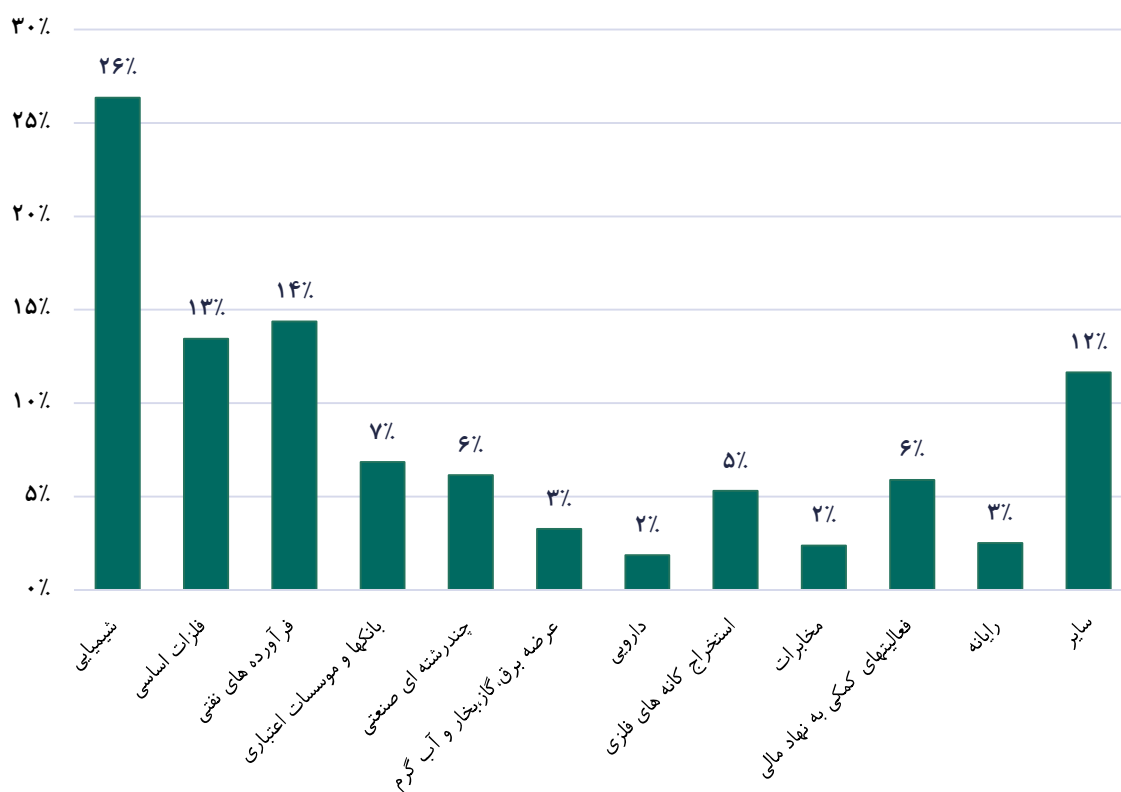
۱۴۰۱/۰۹/۳۰			
صنعت	بهای تمام شده (میلیون ریال)	درصد از کل	ارزش روز (میلیون ریال)
شیمیایی	۷,۰۳۸,۶۵۷	۲۶٪	۱۰,۷۱۴,۰۸۷
فلزات اساسی	۳,۵۹۱,۷۵۸	۱۳٪	۸,۱۸۶,۶۴۱
فرآورده‌های نفتی	۳,۸۳۹,۲۵۲	۱۴٪	۶,۲۵۳,۱۱۶
استخراج کانه‌های فلزی	۱,۸۲۶,۵۸۲	۷٪	۳,۲۵۷,۴۵۹
بانکها و موسسات اعتباری	۱,۶۳۸,۲۶۴	۶٪	۲,۳۵۳,۲۷۰
چند رشته‌ای صنعتی	۸۷۱,۵۳۶	۳٪	۲,۲۲۴,۴۴۹
عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم	۴۹۶,۳۰۰	۲٪	۱,۷۱۶,۰۰۳
دارویی	۱,۴۱۳,۴۵۰	۵٪	۱,۵۵۹,۰۵۶
مخابرات	۶۳۴,۶۴۲	۲٪	۱,۲۹۰,۱۰۰
واسطه‌گری‌های پولی و مالی	۱,۵۷۲,۹۲۲	۶٪	۱,۱۶۸,۵۳۵
سرمایه‌گذاری‌ها	۶۶۸,۴۶۸	۳٪	۷۶۴,۹۰۲
سایر	۳,۱۰۸,۶۰۲	۱۲٪	۲,۷۲۳,۸۹۲
جمع	۲۶,۷۰۰,۴۳۴	۱۰۰٪	۴۲,۲۱۱,۵۱۱

همان‌طوریکه ملاحظه می‌گردد عمده‌ترین صنایع تشکیل‌دهنده پرتفوی بر اساس ارزش روز به گروه‌های شیمیایی (۲۵٪)، فلزات اساسی (۱۹٪)، فرآورده‌های نفتی (۱۵٪)، بانکها و موسسات اعتباری (۸٪)، چند رشته‌ای صنعتی (۶٪)، عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم (۵٪)، دارویی (۴٪)، استخراج کانه‌های فلزی (۴٪)، مخابرات (۳٪)، فعالیتهای کمکی به نهادهای مالی واسطه (۳٪) و رایانه (۲٪) از پرتفوی تقسیم می‌گردد.

نمودار ۳۶- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس ارزش روز در آذرماه سال ۱۴۰۱

نمودار ۳۷- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس بهای تمام شده در آذرماه سال ۱۴۰۱

جدول ۲۵- ترکیب شرکت‌های موجود در پرتفوی بورسی در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

نام شرکت	تعداد سهام	بهای تمام شده (میلیون ریال)	ارزش روز (میلیون ریال)	افزایش (کاهش) ارزش (میلیون ریال)	درصد از ارزش روز
فولاد مبارکه اصفهان	۶۰۱,۱۶۸,۲۲۲	۴۵۷,۳۰۹	۳,۳۲۴,۴۶۰	۲,۸۶۷,۱۵۱	۸٪
پتروشیمی خراسان	۱۷,۸۲۴,۸۳۷	۳۲۳,۰۷۹	۲,۰۹۳,۱۷۱	۱,۷۷۰,۰۹۲	۵٪
پتروشیمی پارس	۸۷۶,۳۵۸,۸۶۶	۹۱۵,۹۶۲	۲,۰۱۰,۳۶۷	۱,۰۹۴,۴۰۵	۵٪
فولاد خوزستان	۷۰۸,۸۴۱,۴۱۲	۱,۲۱۳,۹۸۱	۱,۷۹۶,۲۰۴	۵۸۲,۲۲۳	۴٪
شرکت ملی صنایع مس ایران	۲۴۲,۴۱۲,۸۲۹	۱۹۷,۴۶۷	۱,۶۸۴,۷۶۹	۱,۴۸۷,۳۰۲	۴٪
صنایع پتروشیمی خلیج فارس	۱۸۶,۵۰۰,۰۰۰	۱,۳۲۸,۵۸۹	۱,۶۴۳,۰۶۵	۳۱۴,۴۷۶	۴٪
سرمایه گذاری دارویی تامین	۷۲,۶۰۵,۵۰۳	۲۶۸,۴۳۳	۱,۴۸۳,۳۳۰	۱,۲۱۴,۸۹۸	۴٪
نفت بهران	۸۱,۴۷۵,۳۱۹	۹۳۷,۱۷۳	۱,۴۶۰,۰۳۸	۵۲۲,۸۶۵	۳٪
پتروشیمی فجر	۷۰,۶۹۰,۵۳۵	۷۲۸,۳۳۳	۱,۳۲۱,۲۰۶	۵۹۲,۸۷۳	۳٪
مخابرات ایران	۱۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۳۴,۶۴۲	۱,۲۹۰,۱۰۰	۶۵۵,۴۵۸	۳٪
سرمایه گذاری امید	۹۴,۵۴۵,۷۴۸	۴۱۶,۲۶۶	۱,۲۳۰,۰۴۰	۸۱۳,۷۷۴	۳٪
سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات	۲۶۷,۲۵۷,۰۸۳	۱,۳۱۵,۷۵۷	۱,۲۰۲,۱۲۲	(۱۱۳,۶۳۴)	۳٪
پالایش نفت اصفهان	۱۶۳,۴۷۰,۷۹۰	۸۲۳,۱۷۴	۱,۱۷۳,۷۲۰	۳۵۰,۵۴۷	۳٪
پتروشیمی جم	۳۴,۴۶۱,۳۱۲	۱,۳۳۹,۹۲۴	۱,۱۴۵,۸۳۹	(۱۹۴,۰۸۶)	۳٪
فولاد کاوه جنوب کیش	۱۴۷,۲۸۹,۷۷۴	۱,۱۴۴,۵۶۹	۱,۰۳۵,۴۴۷	(۱۰۹,۱۲۲)	۲٪
پالایش نفت بندر عباس	۱۱۰,۹۰۰,۰۰۰	۵۸۶,۲۹۳	۹۹۱,۴۴۶	۴۰۵,۱۵۳	۲٪
تامین سرمایه نوین	۲۷۷,۸۲۹,۹۹۷	۱,۱۳۰,۸۳۰	۹۳۴,۸۹۸	(۱۹۵,۹۳۲)	۲٪
پالایش نفت تبریز	۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۵۳۶,۱۹۲	۹۰۴,۹۶۰	۳۶۸,۷۶۸	۲٪
پتروشیمی مبین	۳۰,۳۰۰,۰۰۰	۱۴۳,۲۱۰	۹۰۳,۲۴۳	۷۶۰,۰۳۳	۲٪
بانک خاورمیانه	۲۱۶,۷۵۸,۸۰۸	۲۳۹,۹۱۴	۹۰۲,۱۵۰	۶۶۲,۲۳۶	۲٪
بانک ملت	۲۹۰,۹۴۳,۴۵۴	۵۸۸,۸۶۷	۸۵۹,۴۴۷	۲۷۰,۵۸۰	۲٪
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۹۰۱,۰۰۰,۰۰۰	۹۲۰,۲۳۳	۸۲۰,۸۱۱	(۹۹,۴۲۲)	۲٪
پتروشیمی تندگوین	۷۷,۶۲۴,۴۳۷	۸۵۰,۰۵۹	۸۰۲,۶۳۷	(۴۷,۴۲۳)	۲٪
پالایش نفت شیراز	۵۹,۲۹۸,۰۳۹	۳۲۹,۰۹۲	۷۹۵,۷۸۰	۴۶۶,۶۸۷	۲٪
سایر		۹,۳۳۱,۰۸۶	۱۰,۴۰۲,۲۶۰	۱,۰۷۱,۱۷۴	۲۵٪
جمع		۲۶,۷۰۰,۴۳۴	۴۲,۲۱۱,۵۱۱	۱۵,۵۱۱,۰۷۷	۱۰۰٪

۵,۲. ترکیب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی

بهای تمام شده سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی به مبلغ ۴۰۸,۹۹۵ میلیون ریال می‌باشد که عمدتاً مربوط به شرکت‌های کارگزاری سینا می‌باشد. در جدول زیر وضعیت سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی مشاهده می‌گردد.

جدول ۲۶- سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی

شرکت	بهای تمام شده (میلیون ریال)
شرکت کارگزاری سینا	۳۶۸,۰۸۳
سندوق بازارگردانی اختصاصی پیشرفت و توسعه صبا	۵۱,۰۰۰
سبدگردان پیشرفت و توسعه صبا	۴۰,۰۰۰
گسترش ایوان پایدار	۲۵۰
خدمات بازرگانی پشتیبانی آتیه اندیشان امید شهریار	۱۰۰
سایر	۵۶۲
جمع سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی	۴۵۹,۹۹۵

۵,۲,۱. شرکت کارگزاری سینا

شرکت کارگزاری سینا (سهامی خاص) با سرمایه ۱۵۰ میلیارد ریال با مالکیت ۹۹/۸ درصدی شرکت سکاب، دارای تمامی مجوزهای اوراق بهادار، کالا، مشتقه و انرژی می‌باشد و از مهرماه سال ۱۳۹۷ نیز اقدام به انجام معاملات در حوزه اوراق بهادار نموده است. این شرکت بعنوان بازوی اجرائی سکاب در بازار سرمایه می‌باشد و معاملات اوراق بهادار را برای سکاب انجام می‌دهد، تا با حفظ استراتژی معاملاتی، خرید و فروش‌های سکاب همواره در سریع‌ترین و بهترین شرایط معاملاتی اجراء گردد.

۵,۲,۲. شرکت گسترش ایوان پایدار

شرکت گسترش ایوان پایدار با سرمایه اولیه به مبلغ ۱۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ و به شکل سهامی خاص با مالکیت ۹۹/۹ درصدی تاسیس شد و سرمایه کنونی آن مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال می‌باشد. با توجه به تصمیم هیأت مدیره نسبت به محدود نمودن فعالیت شرکت، سهام شرکت کارگزاری سینا به سکاب منتقل شد. همچنین کاهش سرمایه شرکت گسترش ایوان پایدار نیز از مبلغ ۲۵۰ میلیارد ریال به ۲۵۰ میلیون ریال در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۰۷ به ثبت رسیده است.

۵,۲,۳. شرکت خدماتی بازرگانی آتیه امید شهریار

این شرکت در سال ۱۳۹۲ به صورت سهامی خاص و با مالکیت ۹۹/۹ درصد شرکت مادر تأسیس شده و سرمایه شرکت نیز در حال حاضر مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال می‌باشد. با توجه به تصمیمات هیأت مدیره استراتژی محدود نمودن فعالیت شرکت پیگیری می‌گردد.

۵,۳. سرمایه گذاری در بخش املاک و مستغلات

مالکیت از پروژه عاطفی شامل زمین به متراژ ۲,۶۶۷ متر (معادل چهار دانگ زمین) و مالکیت از واحدهای اداری آن شامل ۱۳,۲۸۷ مترمربع فضای مفید اداری به انضمام دو سوم از کلیه مشاعات، پارکینگ‌ها و فضاهای خدماتی از ساختمان اداری واقع در تهران، بلوار نلسون ماندلا، خیابان عاطفی غربی، پلاک ۸۴ است؛ دو دانگ دیگر به شرکت ستاره عمران زمین (سهامی خاص) از شرکت‌های هم‌گروه تعلق دارد که متولی و متعهد اجرای تعهدات قراردادی مبنی بر ساخت و تکمیل ساختمان مطابق اوصاف مقرر در قرارداد، تحویل قطعی واحدهای احداثی، ارائه تقسیم‌نامه رسمی به اداره ثبت اسناد و املاک و انجام تشریفات ثبتی بیع در دفترخانه به شرح قراردادی بر عهده آن شرکت است.

زمان تکمیل پروژه ۳۰ آذر ۱۴۰۴ تعیین شده است. شرکت ستاره عمران زمین متعهد است حداکثر ظرف مدت ۱۲ (دوازده) ماه بعد از تحویل موقت در خصوص تحویل قطعی، تهیه پایان کار و اخذ صورتمجلس تفکیکی و تنظیم اسناد رسمی واحدهای احداثی اقدام لازم را به عمل آورد. به ازای هر روز تأخیر غیرمجاز مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال (دویست میلیون ریال) و جریمه عدم حضور در دفتر اسناد رسمی و تنظیم تقسیم‌نامه رسمی در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۵ به ازای هر روز تأخیر مبلغی برابر ۲۵۰ میلیون ریال (دویست و پنجاه میلیون ریال) می‌باشد.

پیشرفت فیزیکی پروژه حدود ۴۱,۲۴ درصد شامل اخذ جواز و تجهیز کارگاه، عملیات تخریب و خاکبرداری، خرید آهن آلات، تکمیل عملیات فونداسیون و پایدارسازی به روش تاپ داون و اجرای اسکلت و سقف ۷ طبقه می‌باشد.

ملک پیروز با مالکیت شش دانگ واقع در تهران، خیابان آفریقا، خیابان پیروز، شماره ۲۰ با مشخصات زمین به مساحت ۳۴۲,۶ مترمربع در ۵ طبقه اداری، طبقه همکف و ۳ طبقه منفی با متراژ ۱۰۴۶ مترمربع مساحت مفید اداری و ۲۰ واحد پارکینگ تکمیل و آماده بهره‌برداری است. با توجه به در حال ساخت بودن این ملک در سال مالی پیش، بهای تمام شده آن در بخش دارایی‌های در جریان تکمیل طبقه بندی شده بود. لازم به ذکر است که به موجب مبیعه‌نامه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۴ معادل ۵۰٪ ملک موسوم به پیروز به شرکت کارگزاری سینا پیش فروش شده است که از این بابت در مجموع مبلغ ۲۹۱ میلیارد ریال بحساب بدهی آن شرکت منظور شده، لیکن وجهی دریافت نشده است. در ادامه به موجب مبیعه‌نامه تنظیمی مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۱، سه دانگ سهم شرکت مذکور با

استناد به گزارش کارشناس رسمی دادگستری مبلغ ۷۱۵ میلیارد ریال خریداری شده که تفاوت مبالغ مذکور به حساب بهای تمام شده سرمایه گذاری منظور گردیده است.

جدول ۲۷- سرمایه گذاری در املاک

ارقام به میلیون ریال

شرح	۹۸/۰۹/۳۰	۹۹/۰۹/۳۰	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰
املاک و مستغلات	۱.۳۰۴.۹۹۶	۱.۳۳۰.۱۵۸	۱.۶۳۸.۱۱۶	۲.۷۳۸.۱۶۵

۵.۴. سرمایه گذاری ها با درآمد ثابت

سرمایه گذاری در سپرده های بانکی و ابزارهای با درآمد ثابت در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ مبلغ میلیون ۱,۲۶۲,۷۵۹ ریال بوده است که کاهش ۱۶ درصدی نسبت به ۱۴۰۰/۰۹/۳۰ داشته است.

ارقام به میلیون ریال

جدول ۲۸- سرمایه گذاری با درآمد ثابت

شرح	۹۸/۰۹/۳۰	۹۹/۰۹/۳۰	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰
سرمایه گذاری ها با درآمد ثابت	۱.۲۴۶.۳۶۱	۲.۹۳۰.۰۷۱	۱.۴۹۸.۱۳۸	۱.۲۶۲.۷۵۹

۶. اطلاعات مالی شرکت

جدول ۲۹- خلاصه صورت وضعیت مالی

ارقام به میلیون ریال

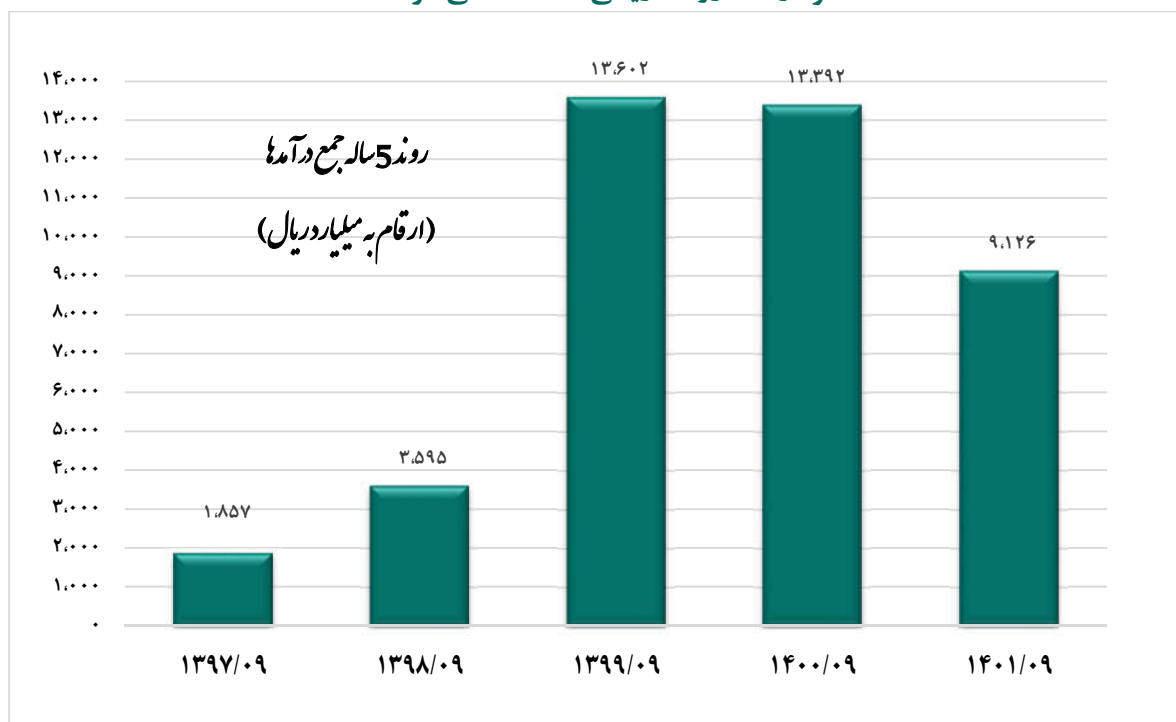
شرح	سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۰۹/۳۰	سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰
دارایی های جاری	۲۸,۵۳۶,۷۸۰	۳۰,۴۱۵,۸۹۳
دارایی های غیر جاری	۲,۲۷۴,۶۳۲	۴,۱۸۶,۶۸۳
جمع دارایی ها	۳۰,۸۱۱,۴۱۲	۳۴,۶۰۲,۵۷۶
بدهی جاری	۳۳۰,۹۳۵	۵۴۷,۸۵۸
بدهی های غیر جاری	۱۰,۲۰۳	۲۱,۸۰۹
حقوق صاحبان سهام	۳۰,۴۷۰,۲۷۴	۳۴,۰۳۲,۹۰۹
جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام	۳۰,۸۱۱,۴۱۲	۳۴,۶۰۲,۵۷۶

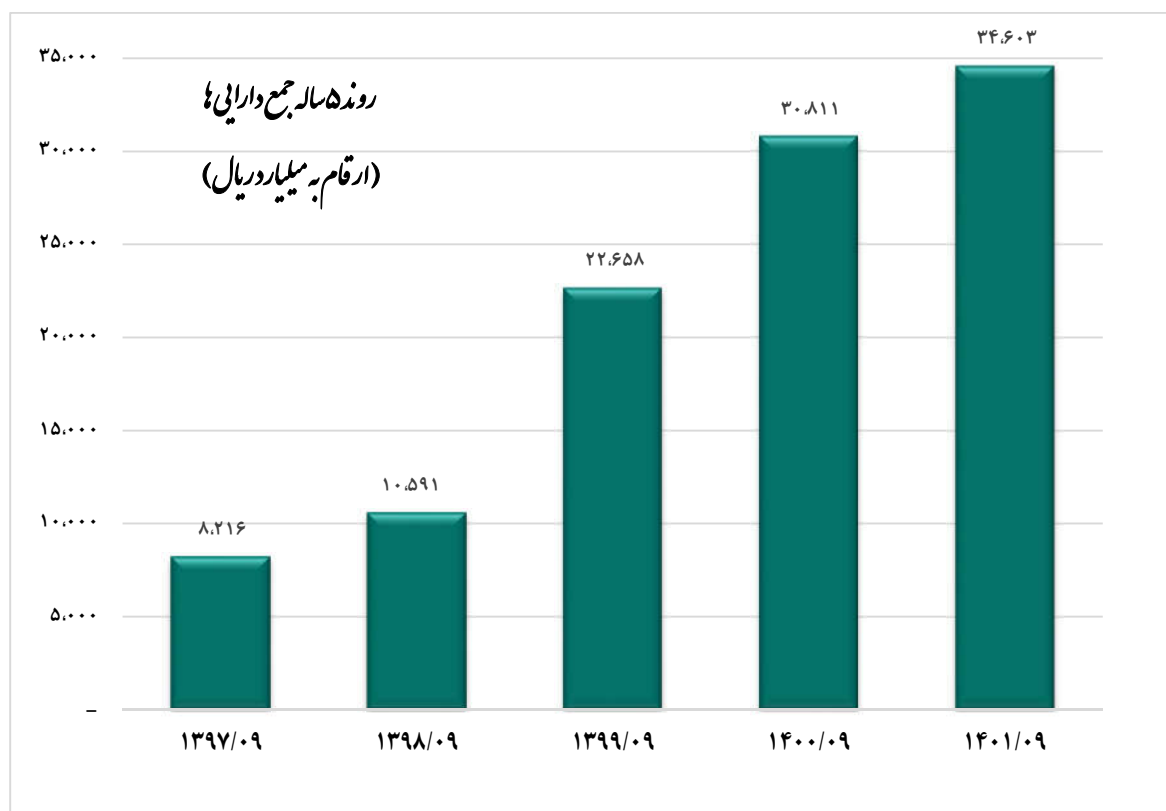
جدول ۳۰ - خلاصه صورت سود و زیان

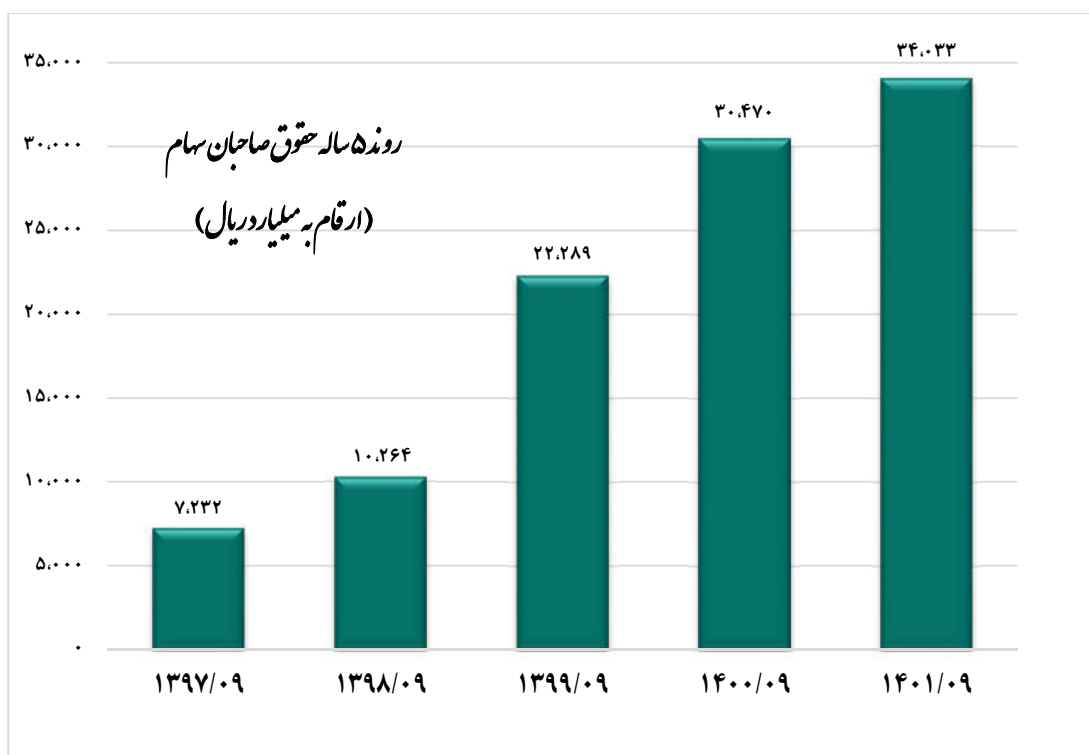
ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۰۹/۳۰	سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰
درآمد سود سهام	۳,۲۰۱,۵۲۰	۵,۰۲۰,۸۳۶
درآمد فروش سرمایه گذاری ها	۹,۸۱۸,۸۱۹	۳,۸۴۴,۹۳۵
سود اوراق مشارکت و سپرده های بانکی	۳۷۱,۷۸۳	۲۵۹,۸۲۳
جمع درآمدهای عملیاتی	۱۳,۳۹۲,۱۲۲	۹,۱۲۵,۵۹۴
هزینه های عمومی و اداری	(۱۱۰,۹۹۹)	(۱۶۲,۹۶۰)
سایر اقلام عملیاتی	.	.
سود (زیان) عملیاتی	۱۳,۲۸۱,۱۲۳	۸,۹۶۲,۶۳۴
هزینه های مالی	.	.
خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی	.	.
سود (زیان) خالص	۱۳,۲۸۱,۱۲۳	۸,۹۶۲,۶۳۴
سرمایه	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
سود هر سهم (EPS) - ریال	۱,۱۰۷	۷۴۷

نمودار ۳۸ - روند تاریخی اطلاعات مالی شرکت

۷. ارزش خالص دارایی‌های شرکت (NAV)

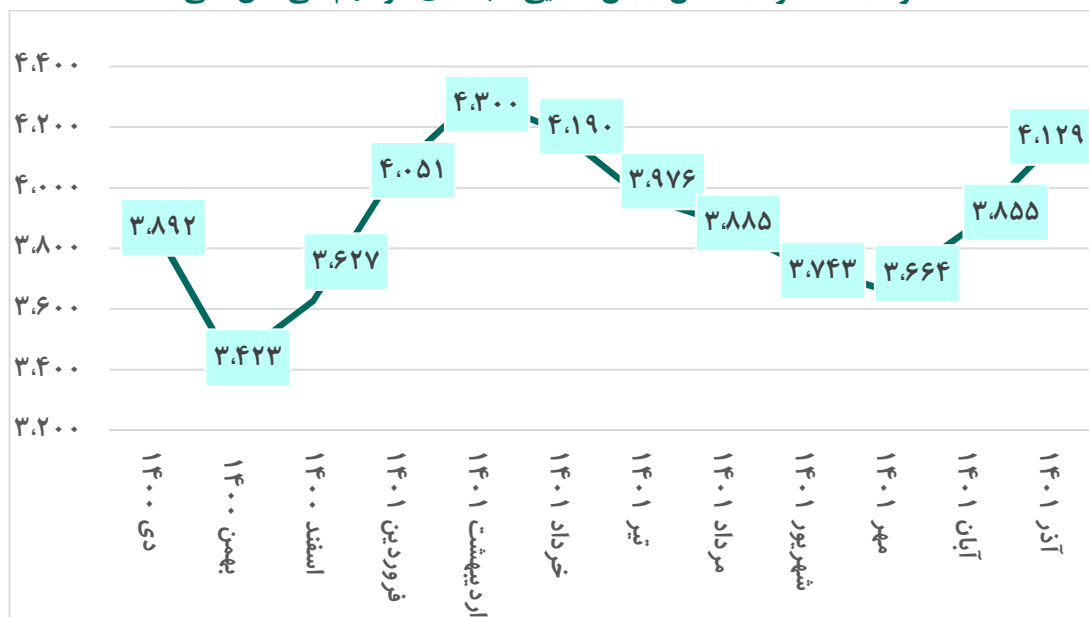
یکی از شاخص‌های ارزیابی شرکت‌های سرمایه‌گذاری، ارزش خالص دارایی‌های شرکت (NAV) به ازای هر سهم می‌باشد. همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌گردد، خالص ارزش دارایی‌های شرکت در انتهای آذرماه سال ۱۴۰۱ بر اساس سرمایه ۱۲,۰۰۰ میلیارد ریال، مبلغ ۴۹,۵۴۴ میلیارد ریال و به ازای هر سهم مبلغ ۴,۱۲۹ ریال می‌باشد.

جدول ۳۱- محاسبه ارزش خالص دارایی‌های شرکت در پایان سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

ارقام به میلیون ریال

شرح	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰
جمع حقوق صاحبان سهام	۳۰,۴۷۰,۲۷۴	۳۴,۰۳۲,۹۰۹
ارزش روز دارایی‌های بورسی	۴۴,۰۶۹,۶۷۴	۴۲,۲۱۱,۵۱۱
بهای تمام شده دارایی‌های بورسی	۲۶,۶۴۰,۴۴۲	۲۶,۷۰۰,۴۳۴
خالص ارزش افزوده دارایی‌های بورسی	۱۷,۴۲۹,۲۳۲	۱۵,۵۱۱,۰۷۷
ارزش روز دارایی‌های غیر بورسی	۲۴۹,۹۱۱	۴۵۹,۹۹۵
بهای تمام شده دارایی‌های غیر بورسی	۲۴۹,۹۱۱	۴۵۹,۹۹۵
خالص ارزش کل دارایی‌ها	۴۷,۸۹۹,۵۰۶	۴۹,۵۴۳,۹۸۶
سرمایه شرکت	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
خالص ارزش دارایی‌ها به ازای هر سهم (ریال)	۳,۹۹۲	۴,۱۲۹
قیمت هر سهم (ریال)	۲,۹۲۳	۲,۸۸۳
نسبت قیمت به خالص ارزش دارایی‌ها	٪۷۳	٪۷۰

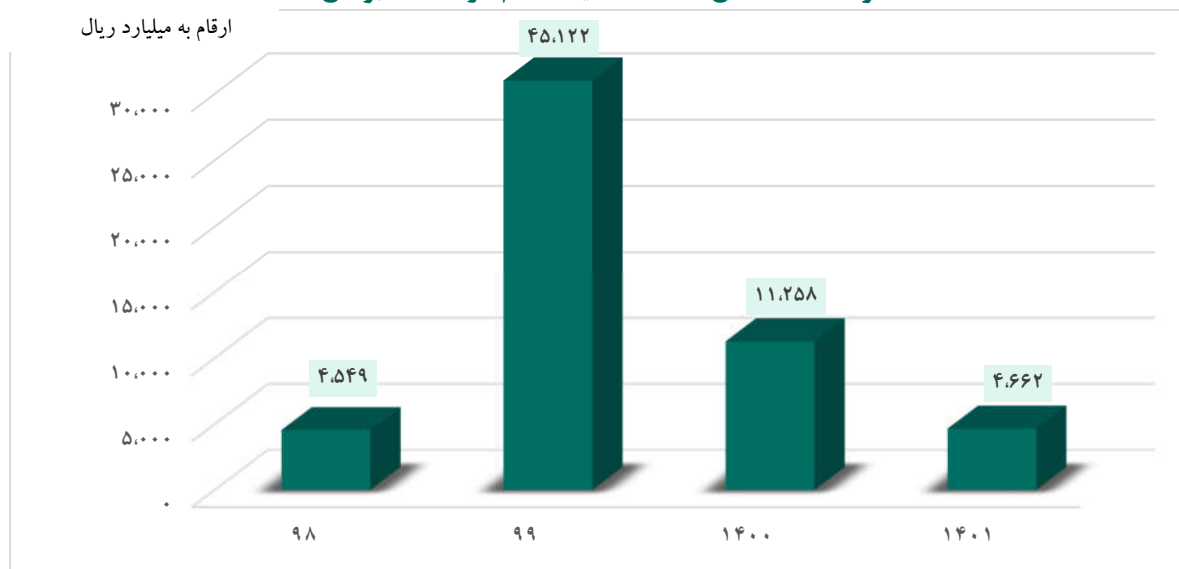
نمودار ۳۹- نمودار خالص ارزش دارایی‌ها به ازای هر سهم طی سال مالی

۸. وضعیت سهام شرکت و بازدهی آن در بورس

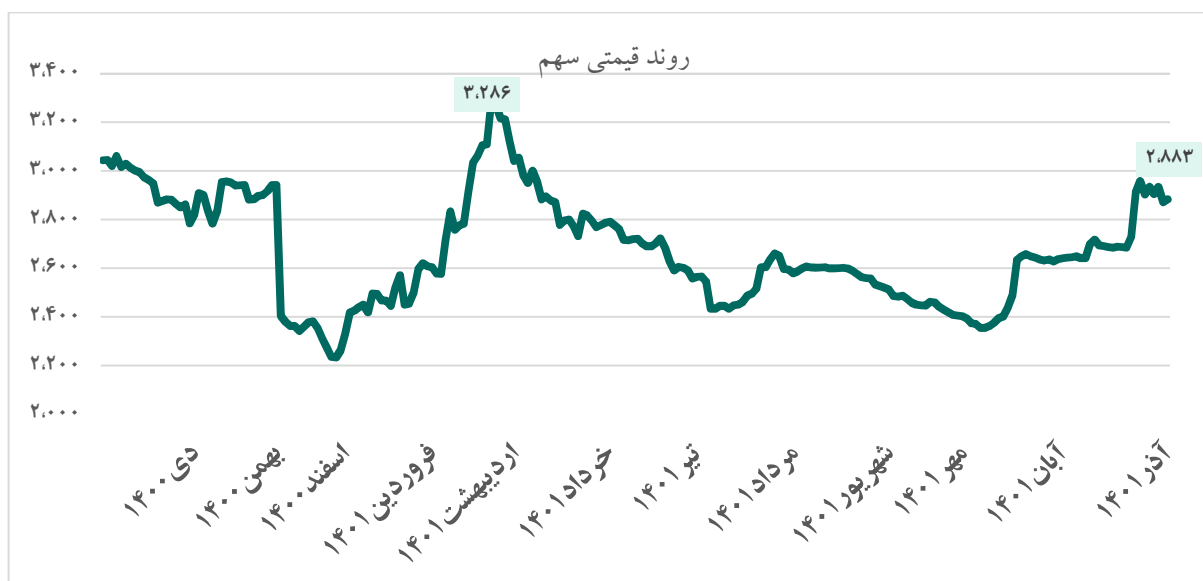
تقاضای پذیرش شرکت در فرابورس ایران در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۲۹ هیات پذیرش به تصویب رسید و از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۱ نام شرکت در گروه سرمایه‌گذاری‌ها و سایر واسطه‌گری‌های مالی به عنوان پنجاه و پنجمین شرکت با نماد معاملاتی «سکاب» در بازار اول فرابورس درج گردید. پس از آن در تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۱۰، نام شرکت با توجه به احراز شرایط انتقال از فرابورس به بورس اوراق بهادار تهران، به عنوان چهارصد و هفتاد و ششمین شرکت پذیرفته شده در بخش «واسطه‌گری مالی به جز تامین وجوه بیمه و بازنشستگی»، گروه «سایر واسطه‌گری‌های مالی» و با نماد «وسکاب» در فهرست نرخ‌های بازار دوم بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شد.

نمودار ۴۰- ارزش معاملات سالیانه سهام شرکت در بورس

نمودار ۴۱- روند قیمت روزانه سهام شرکت

ارقام به ریال

طی سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ بازدهی قیمتی سهام شرکت در بازار بورس تهران با لحاظ سود نقدی ۴۵۰ ریالی معادل ۵ درصد می‌باشد.

۹. حاکمیت شرکتی

۹.۱. ترکیب اعضای هیأت مدیره

جدول ۳۲- ترکیب اعضای هیأت مدیره

عضو هیأت مدیره	سمت	نماینده شخص حقوقی	موظف/ غیر موظف	دوره عضویت
میثم بلغوریان	رئیس هیأت مدیره	شرکت صندوق بازنشستگی، وظیفه و از کار افتادگی پس انداز کارکنان بانک‌ها	غیر موظف	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ تاکنون
داریوش مبصر	نایب رئیس هیأت مدیره	شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا	موظف	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ تاکنون
امیرعباس کریم زاده	عضو هیأت مدیره	شرکت لیزینگ بازنشستگان مشرق زمین	غیر موظف	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ تاکنون
محمدحسین صبوری دیلمی	عضو هیأت مدیره	شرکت توسعه و عمران سپهر هشتم	غیرموظف	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ تاکنون
علی حسین زاده گوهری	عضو هیأت مدیره و مدیرعامل	شرکت ستاره عمران زمین	موظف	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ تاکنون

جدول ۳۳- اطلاعات مربوط به مشخصات، تحصیلات و سوابق اعضای هیأت مدیره

نام و نام خانوادگی (نماینده شخصیت حقوقی)	سمت	تحصیلات	زمینه های سوابق کاری	تاریخ عضویت در هیأت مدیره	سوابق کاری (۱۰ سال گذشته)
میثم بلگوریان	رئیس هیأت مدیره	دکتری مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۱/۰۴/۰۱	مدیر سرمایه گذاری در شرکت سرمایه- گذاری تدبیر، مدیر سرمایه گذاری گروه مالی پارسین، عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی، مدیر خدمات مالی شرکت تامین سرمایه لوتوس پارسین
داریوش مبصر	عضو موظف و نایب رییس هیأت مدیره	دکتری علوم دفاعی استراتژیک	امور اقتصادی	۱۳۹۸/۰۹/۱۱	معاون مدیر کل دفتر تحقیقات و سیاست- های پولی و بازرگانی وزارت اقتصاد، سرپرست و مدیر کل دفتر تحقیقات و سیاست بخش تولیدی وزارت اقتصاد، سرپرست دفتر تحقیقات و سیاست مالی وزارت اقتصاد، معاون پژوهشی و مشاور رئیس موسسه مطالعات و پژوهش بازرگانی وزارت صنعت و معدن
محمد حسن صبوری دیلمی	عضو هیأت مدیره	دکترای علوم اقتصادی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۱/۰۴/۰۱	کارشناس برنامه ریزی مشاور معاونت داخلی وزارت صنعت معدن و تجارت، عضو هیأت مدیره و معاون مالی اداری شرکت گوهر طلایی پاسارگاد، معاون اقتصادی شرکت سرمایه گذاری صبا میهن، مدیر کل دفتر وزارتی وزارت صمت، معاون امور شرکتهای و مجموع شرکت سرمایه گذاری امید
امیر عباس کریم زاده	عضو هیأت مدیره	کارشناسی ارشد مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۱/۰۴/۰۱	کارشناس تحلیل و سرمایه گذاری بانک پاسارگاد، کارشناس ارشد سرمایه گذاری پارس آریان، مشاور سرمایه گذاری ایران و فرانسه، معاون سرمایه گذاری شرکت مشاور سرمایه گذاری آرمان آتی، مدیرعامل بین المللی انرژی پاسارگاد، عضو هیأت مدیره سرمایه گذاری سپه
علی حسین زاده گوهری	عضو هیأت مدیره و مدیرعامل	کارشناسی ارشد مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۳۹۹/۰۵/۱۳	عضو هیأت مدیره شرکت سرمایه گذاری توسعه ملی، سرپرست معاونت اقتصادی شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی

۹.۲. اطلاعات در مورد کمیته های تخصصی هیأت مدیره

طبق ابلاغیه دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، کمیته های تخصصی فعال در شرکت کمیته حسابرسی، کمیته سرمایه گذاری و کمیته ریسک و کمیته انتصابات می باشد. اعضای کمیته حسابرسی شرکت انتخاب شدند و به عنوان عامل نظارتی بر فرآیندهای حسابداری و مالی و سایر امور فعالیت می نمایند و در هر ماه اقدامات ماهیانه کمیته در هیأت مدیره مطرح و بررسی می گردد. کمیته سرمایه گذاری دیگر کمیته فعال شرکت می باشد و بمنظور شناسایی فرصت های موجود در بازار سرمایه تشکیل گردیده و کلیه فرصتها مورد تجزیه و تحلیل قرار میگیرد همچنین معاملات خرید و فروش سهام، مطرح بررسی و تصویب می گردد. کمیته ریسک از جمله دیگر کمیته هایی می باشد که پیش نویس آن تهیه و در حال ویرایش می باشد که تصویب و دستورالعمل تشکیل آن در دستور کار هیأت مدیره قرار دارد.

تعداد جلسات کمیته های تخصصی برگزار شده در سال مالی مورد گزارش:

شرح	تعداد جلسات
سرمایه گذاری	۲۲
حسابرسی	۸
انتصابات	۴

۹.۳. اطلاعات در مورد تعداد جلسات هیأت مدیره و حضور اعضای در جلسات

تعداد جلسات هیأت مدیره طی دوره مورد گزارش ۱۳ جلسه بوده که اکثر جلسات با حضور کلیه اعضای برگزار شده است.

۹.۴. اطلاعات درباره حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره

حقوق و دستمزد مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره متناسب با مسئولیت ایشان تعیین و با توجه به سقف قانونی ابلاغ می گردد.

۹.۵. اطلاعات مربوط به حسابرس مستقل و بازرس قانونی

در مجمع عمومی عادی مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۹ موسسه مدیریت هژیران به عنوان حسابرس و بازرس قانونی و موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت نواندیشان به عنوان بازرس علی البدل انتخاب گردید.

۱۰. گزارش هیئت مدیره نسبت به کنترل های داخلی

دوره مورد گزارش و دامنه گزارش:

این گزارش بر اساس دستورالعمل کنترل های داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ تهیه شده است و شامل کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی می باشد.

۱۰،۱. مسئولیت هیئت مدیره در قبال کنترل های داخلی

مسئولیت استقرار و بکارگیری کنترل های داخلی مناسب و اثربخش، به منظور دستیابی به اطمینان معقول نسبت به قابلیت اتکا و به موقع بودن گزارشگری مالی، افشای مناسب و کامل اطلاعات اشخاص وابسته، پیشگیری و کشف به موقع تقلب ها و سایر تحریف های بااهمیت در گزارشگری مالی، نگهداری مستندات مناسب در خصوص معاملات و رویدادها، منطقی بودن اطلاعات مالی پیش بینی شده، مقایسه عملکرد واقعی با بودجه و افشای کامل دلایل مغایرت بااهمیت و افشای فوری اطلاعات مهم با هیئت مدیره می باشد. همچنین مسئولیت ارزیابی و گزارشگری کنترل های داخلی مذکور بر عهده هیئت مدیره است.

۱۰،۲. چارچوب کنترل های داخلی

شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانک ها مدیریت ریسک و کنترل داخلی را در فرآیند کسب و کار خود یکپارچه نموده است و اجزای چارچوب کنترل داخلی شامل محیط کنترلی، ارزیابی ریسک، فعالیت های کنترلی، اطلاعات و ارتباطات و نظارت را مطابق با مفاد دستورالعمل کنترل داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، طراحی، مستقر و اجرا نموده است. سامانه کنترل داخلی، صرف نظر از نوع طراحی آن، به دلیل محدودیت های ذاتی خود ممکن است نتواند از تحریف ها پیشگیری یا آن ها را کشف کند. با این حال اطمینان معقولی را نسبت به تهیه و ارائه گزارشهای مالی به موقع و قابل اتکا فراهم می آورد.

۱۰،۳. ارزیابی کنترل داخلی

هیئت مدیره شرکت، اثربخشی کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی را در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۱ ارزیابی نموده است. در فرآیند ارزیابی مزبور، از معیارهای ذکر شده در فصل دوم دستورالعمل کنترل داخلی سازمان بورس و اوراق بهادار استفاده شده است. اظهار نظر هیئت مدیره:

بر اساس ارزیابی های انجام شده، هیئت مدیره معتقد است که کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی شرکت در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۱، اطمینان معقولی از دستیابی به اهداف شرکت می دهد و در نتیجه اثربخش بوده است. شایان ذکر است، عدم توافق با اهمیتی بین کمیته حسابرسی و هیئت مدیره در خصوص کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی وجود ندارد.

۱۱. گزارش تجزیه و تحلیل ریسک شرکت

۱۱,۱. ریسک نوسانات نرخ سود

تغییرات نرخ سود بر بخش مالی و اقتصادی شرکت اثرگذار است. اثرات تغییر نرخ سود بر فعالیت شرکت شامل افزایش و کاهش نرخ بازده مورد انتظار، کاهش و افزایش قیمت‌ها در بازار سهام، میزان جذاب نمودن سایر بازارها و ورود و خروج وجوه از بورس اوراق بهادار و اثرات آن بر ارزش بازار شرکت‌های پذیرفته شده و به تبع آن پرتفوی و خالص ارزش دارایی‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری و ارزش بازار آن و همچنین افزایش هزینه‌های مالی شرکت‌های موجود در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها و متعاقب آن کاهش سود قابل تقسیم و کاهش درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها می‌شود.

۱۱,۲. ریسک نوسان نرخ ارز

به لحاظ ماهیت فعالیت شرکت، بخش عمده درآمدها از محل سود تقسیمی شرکت‌های سرمایه‌پذیر می‌باشد و لذا تغییر نرخ ارز بر بهای تمام شده شرکت‌های وارد کننده مواد اولیه و فروش شرکت‌های صادرکننده محصول و سود شرکت‌هایی که به سبب اجرای طرح‌های توسعه، بدهی ارزی دارند به میزان قابل توجهی اثرگذار است.

۱۱,۳. ریسک مربوط به عوامل بین المللی و یا تغییر مقررات دولتی

تغییرات جهانی قیمت کالاها و خدمات و تغییرات قیمت محصولات که مشمول نرخ‌گذاری دولتی هستند بر سود و ارزش بازار شرکت‌های موجود در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌های شرکت اثر خواهد داشت و برخی مقررات دولتی از جمله تعرفه‌های صادرات و واردات حائز اهمیت به شمار می‌روند.

۱۱,۴. ریسک نقدینگی

تاخیر در پرداخت سود مصوب تقسیمی شرکت‌های سرمایه‌پذیر و همچنین مشکلات بسته ماندن نماد شرکت‌های پذیرفته در بورس اوراق بهادار و یا عدم نقد شوندگی سریع آنها ممکن است موجب از بین رفتن فرصت‌های سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها و یا پروژه‌های سودآور آتی شود.

۱۲. گزارش پایداری

۱۲,۱. عملکرد محیط زیستی

در خصوص عملکرد زیست محیطی، به دلیل ماهیت فعالیت شرکت در ارتباط با عملکرد زیست محیطی مورد خاصی وجود ندارد با این وجود شرکت با آموزش کارکنان و کاهش مصرف مواد مصرفی خصوصا کاغذ و اقدام به جمع آوری جهت بازیافت در حد امکان نقش آفرینی نموده است

در خصوص وضعیت مصرف انرژی، با توجه به اهمیت صرفه جویی در مصرف انرژی واحدهای شرکت نسبت به این امر حساسیت ویژه‌ای دارند و با کنترل مصرف و مقایسه آن با سنوات گذشته نسبت به مدیریت مصرف انرژی اقدامات لازم را انجام می‌دهند.

۱۲,۲. مسئولیت اجتماعی، سلامت، بهداشت و آموزش کارکنان

در خصوص کمک‌های عام‌المنفعه که شامل همکاری با موسسات خیریه و کمک به رفاه عمومی جامعه می‌باشد، شرکت هر ساله نسبت به همکاری و کمک به موسسات خیریه اقدام می‌کند .

همچنین در رابطه با افزایش سطح رفاهی، بهداشتی و آموزشی کارکنان شرکت با انعقاد قرارداد با یکی از شرکت‌های بیمه جهت تکمیلی کارکنان، اقدام نموده است، همچنین کارکنان واحدهای مختلف سازمان با توجه به نیاز شغلی در دوره ها و کارگاه های آموزشی شرکت می‌کنند. شایان ذکر است در سال مالی مورد گزارش کارگاه های آموزشی به مدت ۲۱۰ ساعت برگزار شده است.

۱۳. فعالیت‌های توسعه منابع انسانی

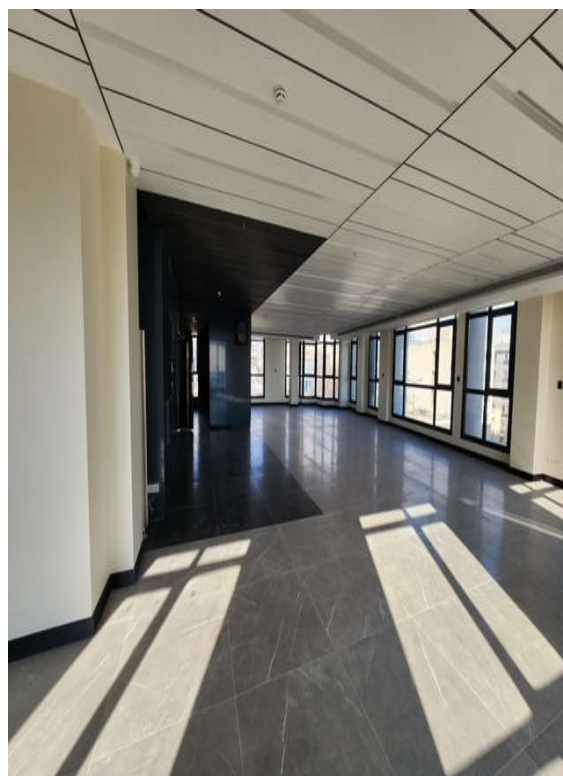
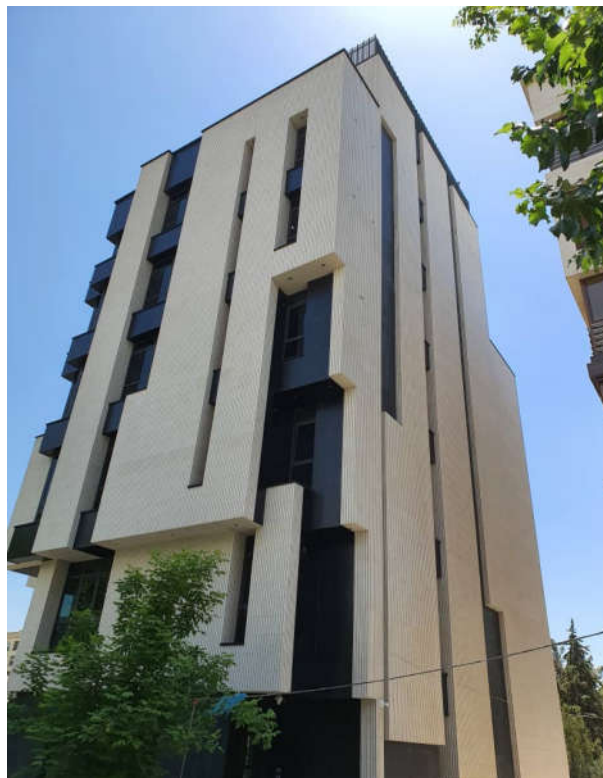
- ۱) برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای کارکنان
- ۲) شرکت در سمینارهای مرتبط به منظور ارتقاء سطح تخصصی کارکنان
- ۳) انتخاب کارکنان از میان فارغ‌التحصیلان ممتاز دانشگاه‌های برتر کشور
- ۴) انتخاب کارکنانی که تجربه کافی و مفید در حوزه مسئولیت داشته باشند

بخش سوم: اهم فعاليت‌ها و اقدامات انجام شده در سال مالی مورد گزارش

۱) شروع مجدد فعالیت ساخت پروژه عاطفی توسط شرکت ستاره عمران زمین (زیر مجموعه صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها) و پیشرفت فیزیکی عملیات ساخت و ساز از ۲۰٪ به ۴۱,۲۴٪

۲) تکمیل عملیات اجرایی ساختمان اداری واقع در خیابان پیروز از ۷۸٪ پیشرفت پروژه در ابتدای سال مالی تا ۱۰۰٪ در انتهای سال مالی ۱۴۰۱

۳) خرید واحد اداری در خیابان سرو غربی به منظور بهره‌برداری به عنوان دفتر مرکزی

۴) تعیین تکلیف پرونده‌های مالیاتی و اخذ رای استرداد مالیاتی در خصوص سال مالی ۱۳۹۵

۵) اندازه‌گیری روزانه عملکرد بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها، ادامه روند بهینه‌سازی متدلوژی سرمایه‌گذاری‌های بورسی به عنوان مزیت رقابتی و سرمایه‌دانشی شرکت، شناسایی پیوسته صنایع با مزیت‌های نسبی جهت سرمایه‌گذاری؛ نظارت و کنترل مداوم و مستمر کمی و کیفی بر سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و مدیریت دارایی‌ها در بخش‌های مختلف بازار سرمایه و املاک و مستغلات؛ اصلاح مستمر ساختار سبد سهام شرکت و انطباق با صنایع کم‌ریسک و پر بازده موجود در بورس

۶) تحقیق و توسعه سامانه‌های نرم افزاری، الگوریتمی و هوش مصنوعی جهت انجام تحلیل‌های سرمایه‌گذاری، پایش مستمر بازارها و اجرای بخشی از معاملات اوراق بهادار

۷) اندازه‌گیری و کنترل روزانه سطح ریسک سرمایه‌گذاری‌ها با استفاده از شاخص‌های مختلف ریسک و ارزیابی عملکرد در کنار تحمل ریسک کمتر برای سرمایه‌گذاری‌ها به نحوی که معیارهای ریسک (بتا و انحراف معیار بازده)، ارقام پایین‌تری نسبت به متوسط بازار داشته باشد

۸) مدیریت بهینه دریافت مطالبات ناشی از سود تقسیمی در مجامع شرکت‌های حاضر در پرتفوی بورسی

۹) مشارکت در تاسیس سبدگردان و صندوق جسورانه پیشرفت با هدف سرمایه‌گذاری در شرکتها یا استارت‌آپ‌های با پتانسیل رشد بالا و سریع و کمک به رشد اقتصادی، کارآفرینی، اشتغال‌زایی و توسعه فن‌آوری در کشور؛ مورخ ۲۶ تیرماه سال ۱۴۰۰ از طریق بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس ایران در سازمان بورس و اوراق بهادار پذیره‌نویسی شد. موضوع فعالیت شرکت جمع‌آوری سرمایه و سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها و طرح‌های فناوری و نوآور حوزه‌های تجارت الکترونیک، فناوری مالی نوآورانه می‌باشد. دوره فعالیت صندوق ۷ سال در نظر گرفته شده است، تعداد کل واحدهای سرمایه‌گذاری یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد اعلام شده است که نیمی از آن ممتاز و نیمی دیگر سهام عادی هستند. میزان مالکیت شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی بانکها ۲۸/۷ درصد (۴۳۱،۰۰۰ سهم) می‌باشد که مبلغ بهای تمام شده این صندوق ۱۲۹،۵۰۲ می‌باشد.

۱۰) بهبود مستمر انضباط مالی شرکت و شفافیت و اطلاع‌رسانی مستمر از عملکرد شرکت و تعامل سازنده با ذینفعان اعم از سهامداران، کارکنان، سازمان و شرکت بورس، بانک‌ها و حسابرس

۱۱) برگزاری منظم و مستمر جلسات عادی و فوق‌العاده هیات مدیره و مشارکت فعال هیات مدیره در کمیته‌های تخصصی سرمایه‌گذاری، معاملات و ریسک، حسابرسی داخلی

اقدامات کمیته حسابرسی

در راستای کمک به ایفای مسئولیت نظارتی هیات مدیره و بهبود آن این کمیته طی سال مالی منتهی به ۳۰ آذرماه ۱۴۰۰ اقدامات ذیل را انجام داده است:

در راستای کمک به ایفای مسئولیت نظارتی هیات مدیره و بهبود آن، این کمیته طی سال مالی منتهی به ۳۰ آذرماه ۱۴۰۱ اقدامات ذیل را انجام داده است:

۱) هماهنگی با حسابرس مستقل و بازرس قانونی جهت رسیدگی به صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱

۲) تدوین و تصویب آئین نامه‌های ضروری و بروزرسانی آئین نامه‌های موجود

۳) بررسی صورت‌های مالی شرکت‌های اصلی و فرعی برای سال مالی منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۱ و ارائه پیشنهادات لازم به هیأت مدیره

۴) بررسی گزارش فعالیت شرکت بابت عملکرد سال مالی منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۰ و ارائه پیشنهادات لازم

۵) جلسه با حسابرس مستقل و بازرس قانونی در خصوص بندهای مندرج در گزارش ایشان

۶) بررسی تأییدیه مدیران شرکت‌های اصلی و فرعی و ارائه پیشنهادات لازم در این خصوص

۷) بررسی گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت‌های اصلی و فرعی و پیگیری رفع بندهای گزارش فوق

۸) بررسی نامه مدیریت سال مالی منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۰ شرکت‌های اصلی و فرعی و برنامه‌ریزی جهت رفع بندها

۹) بررسی و پیگیری وضعیت مالیاتی و اعتراضات مربوطه تا رسیدن به رای نهایی از طرف مقامات مالیاتی

۱۰) بررسی اثربخشی فرآیندهای نظام راهبری، مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی در قالب فعالیت‌های عملیاتی، رعایتی و گزارشگری شرکت‌های اصلی و فرعی

۱۱) بررسی بودجه و گزارش تطبیق عملکرد با بودجه و تعیین میزان انحرافات

بخش چهارم: اهم برنامه‌های آتی شرکت

۱) حضور فعال و مستمر به عنوان یک نهاد سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه

۲) بهینه‌سازی مستمر پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها

۳) کسب بازده بالاتر از شاخص‌های بورس و ریسک کمتر از متوسط بازار

۴) به روز رسانی برنامه راهبردی و آیین نامه‌های داخلی در راستای رعایت دستورالعمل حاکمیت شرکتی

۵) توسعه سامانه‌های پایشی، نرم‌افزاری و الگوریتمی

۶) انجام اقدامات جهت فروش املاک (پیروز و الهیه)

بخش پنجم: پیشنهاد هیأت مدیره

در خاتمه با تشکر از سهامداران محترم به استحضار می‌رساند کلیه اطلاعات مندرج در این گزارش متکی به دفاتر قانونی و منطبق با واقعیت‌های موجود در تاریخ ترازنامه بوده و هیأت مدیره با تقدیم این گزارش، در اجرای ماده ۱۱۶ قانون تجارت ضمن تقاضای تصویب صورت‌های مالی، تقسیم مبلغ ۷۵ ریال به ازای هر سهم را به مجمع عمومی سالیانه صاحبان سهام پیشنهاد می‌نماید.

پایان

بهمن ماه ۱۴۰۱